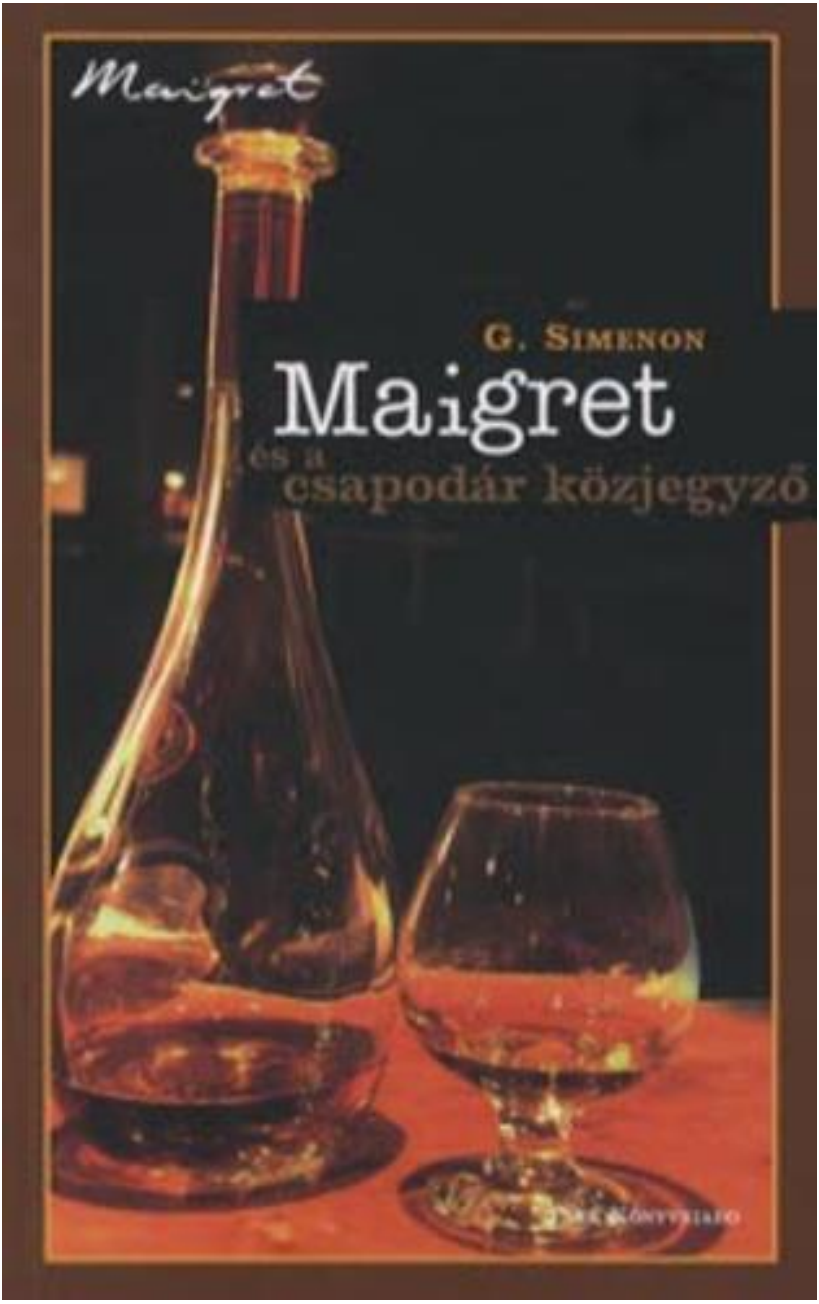
Maigret
G. Simenon
Maigret
és a
csapodár közjegyző

GEORGES SIMENON

Maigret és a csapodár közjegyző

FORDÍTOTTA ERTL ISTVÁN

PARK KÖNYVKIADÓ

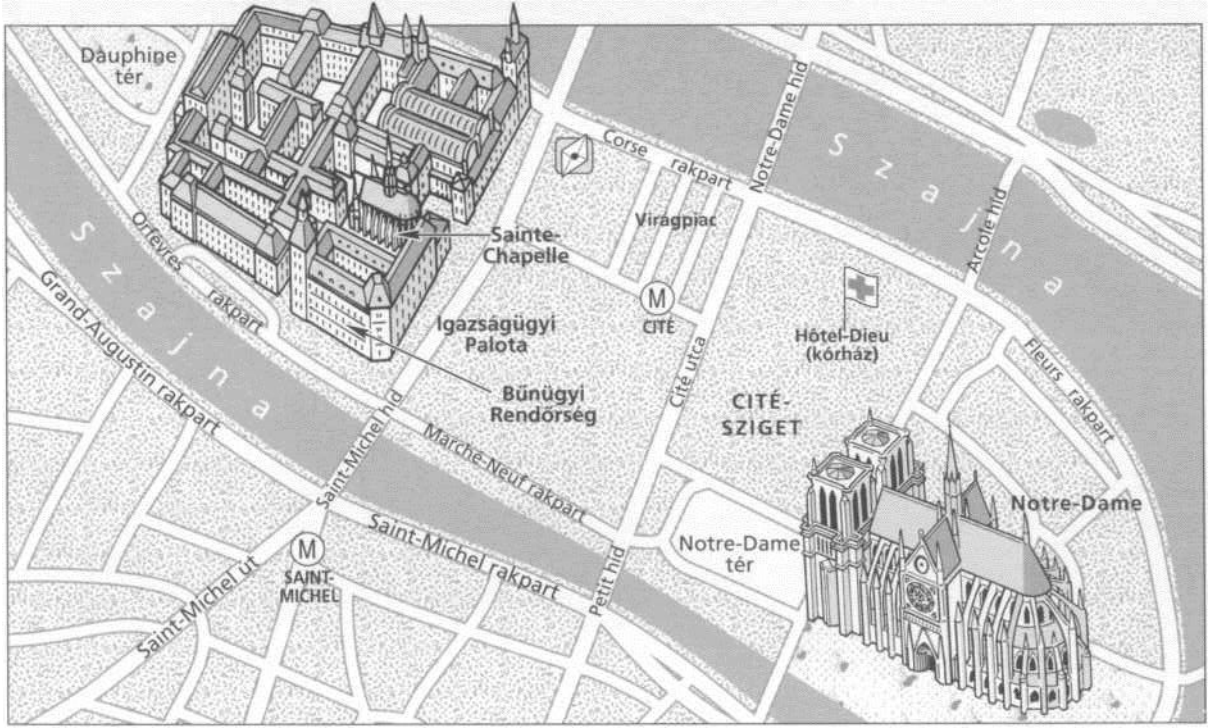
Dauphine tér
Sainte-Chapelle
Corse rakpart
Notre-Dame híd
Szajna
Virágpiac
Arcole híd
Orfèvres rakpart
Grand-Augustin rakpart
Igazságügyi Palota
CITÉ
Hôtel-Dieu (kórház)
Fleurs rakpart
Bűnügyi Rendőrség
Cité utca
CITÉ-SZIGET
Saint-Michel híd
Marché-Neuf rakpart
Notre-Dame
Saint-Michel rakpart
Notre-Dame tér
Petit híd
SAINT-MICHEL
Saint-Michel út

Én ma egyetlen módon nézem Simenon bűnügyi könyveit: nekem kellenek.

Tandori Dezső

Egy jól öltözött, nercbundás, kissé ideges középkorú nő megjelenik Maigret irodájában, és bejelenti, hogy férje, a dúsgazdag, közismert párizsi közjegyző eltűnt. Maigret, miközben azon morfondírozik, elfogadja-e a Bűnügyi Rendőrség igazgatói posztját, munkához lát, és apránként kideríti, hogy az eltűnt férj, Monsieur Charles legalább annyira bolondult a táncoslányokért, mint felesége a konyakért…

A fordítás alapjául szolgáló kiadás:
Georges Simenon: Maigret et Monsieur Charles
Presses de la Cité

A Park Könyvkiadónál megjelent Simenon-kötetek:

MAIGRET ÉS A LANGALÉTA
MAIGRET DÜHBE GURUL
MAIGRET ÉS AZ IDŐS HÖLGY
MAIGRET KUDARCOT VALL
MAIGRET ÉS A HAJLÉKTALAN
MAIGRET ÉS A FANTOM
MAIGRET ÉS A VIZSGÁLÓBÍRÓ
MAIGRET AZ ISKOLÁBAN
MAIGRET ÉS A MAGÁNYOS FÉRFI
MAIGRET ÉS A MINISZTER
MAIGRET ÉS A TITOKZATOS LÁNY
MAIGRET ÉS A GYILKOS
MAIGRET CSAPDÁT ÁLLÍT
MAIGRET OSZTÁLYTÁRSA
MAIGRET HABOZIK
MAIGRET ÉS A HAZUDÓS SZERETŐK
MAIGRET VÉDEKEZIK
MAIGRET TÜRELMES
MAIGRET ÉS A PADON ÜLDÖGÉLŐ EMBER
MAIGRET ÉS A TÖRPE
MAIGRET ÉS AZ ÖREG SZERELMESEK
MAIGRET ÉS A BÍRÓ HÁZA
MAIGRET ELSŐ NYOMOZÁSA
MADAME MAIGRET BARÁTNŐJE
MAIGRET NEW YORKBAN
MAIGRET ÉS A CSÖKÖNYÖS LEÁNYZÓ

Copyright © 1972 Georges Simenon Limited
A Chorion Company. All rights reserved.
Hungarian translation © 2007 Ertl István
Magyar kiadás © 2007 Park Könyvkiadó, Budapest
Szerkesztette Sárközy Elga
Felelős szerkesztő Tönkő Vera
Műszaki szerkesztő Mező Zsuzsa
A borítót Gerhes Gábor tervezte

ELSŐ FEJEZET

Maigret ablakán kissé még fázósan pillantott be a márciusi nap. A főfelügyelő játszogatott. Persze nem építőkockákkal, mint kisgyerekkorában, hanem a pipáival.

Mindig öt-hat pipát tartott az íróasztalán, hol az egyiket, hol a másikat tömte meg. Gondosan választott, mindig aszerint, hogy melyik illett a hangulatához.

Révedt tekintettel, görnyedt vállal ült karosszékében. Éppen az imént döntötte el, hogyan fejezi be a pályafutását. Nem bánta meg elhatározását, de a hangulata kissé mélabús lett tőle.

A legnagyobb komolysággal, gépiesen rakosgatta pipáit az itatóson: azok hol többé-kevésbé mértani alakzatokba álltak össze, hol állatfigurákat formáztak.

Az íróasztalán jobb felől jókora halomban tornyosult a reggeli posta, nem volt kedve hozzányúlni.

Aznap reggel nem sokkal kilenc előtt, amikor beért a Bűnügyi Rendőrségre, a rendőrprefektustól kapott meghívás várta. Az ilyesmi ritkán fordult elő, ezért a Palais körút felé menet végig azon töprengett, mire vélje a dolgot.

A prefektus azonnal, nyájas mosollyal fogadta.

– *Nem találja ki, hogy miért kérettem?*

– *Bevallom, nem.*

– *Foglaljon helyet. Gyújtson rá nyugodtan.*

A prefektus fiatal volt, alig túl a negyvenen: valamelyik jó nevű egyetem végterméke, az a kissé túlzottan is elegáns emberfajta.

– *Nyilván ön előtt sem titok, hogy a Bűnügyi Rendőrség igazgatója tizenkét év szolgálat után e hónap végén nyugdíjba megy. Tegnap beszéltem a belügyminiszter úrral*

az utódlásról, és mindketten úgy gondoltuk, hogy önnek ajánljuk fel ezt a felelősségteljes tisztet.

A prefektus nyilván arra számított, hogy beszélgetőtársa arcán az öröm valami jele tűnik fel.

Maigret, épp ellenkezőleg, szinte elkomorodott.

– *Vegyem ezt parancsnak?* – kérdezte.

– *Erről szó sincs. De ne feledje el, hogy ez milyen jelentős előrelépés. Ennél magasabb polcra a Bűnügyi Rendőrség munkatársa nem is kerülhet.*

– *Tudom. Mégis szívesebben maradnék a Bűnüldözési Osztály kötelékében. Kérem, semmiképp ne vegye zokon a válaszomat, de idestova negyven éve vagyok aktív rendőrségi szolgálatban. Igen nehezemre esnék, ha mostantól egy irodában kellene töltenem a napjaimat, aktákkal foglalkoznom, többé-kevésbé adminisztratív ügyeket intéznem.*

A prefektus nem is titkolta a meglepődését.

– *Nem gondolja, hogy talán várhatna egy kicsit a válaszával? Kapna pár nap gondolkodási időt, esetleg Madame Maigret véleményét is kikérné addig…*

– *A feleségem megfogja érteni a döntésemet.*

– *Én is megértem önt, és nem is győzködöm tovább.*

A prefektus arcán mégis némi bosszúság suhant át. Értette is Maigret-t meg nem is. A főfelügyelő nem tudott volna meglenni a nyomozás emberi kapcsolatai nélkül, pedig gyakran felrótták neki, hogy olyasmit is maga végez, ami általában a beosztott felügyelők dolga, és akkor is tevékenyen vesz részt a nyomozásban, amikor nyugodtan irányíthatná az irodájából is.

Maigret most nem gondolt semmire, csak a pipáit tologatta. A legfrissebb elrendezésben a pipakészlet egy gólyára emlékeztetett.

Az ablakban csillogott a napsugár. A prefektus az ajtóig kísérte, és barátságosan megszorította a kezét, de Maigret jól tudta, hogy magas helyen valakik most megorrolnak rá.

Lassú mozdulattal rágyújtott az egyik pipájára, és aprókat szippantott belőle.

Pár percbe tellett csak, hogy eldöntse a jövőt. Persze, nem valami hosszú idő az a három év, ami a nyugdíjáig még hátravan. Az ördögbe is, igazán hagyhatnák, hogy azt a nyomorult három évet már a kedve szerint töltse el!

Szüksége volt rá, hogy időnként kidugja az orrát az irodájából, hogy beleszagoljon a levegőbe, akár esik, akár fúj. Minden nyomozás egy-egy új világot tárt fel előtte. Hiányzott volna, ha nem álldogálhat el olykor a kis bisztrók pultja mellett, hol egy korsó sörrel, hol egy pohárka calvadosszal a kezében.

Hiányzott volna a türelmes birkózás az irodájában a gyanúsítottakkal, akik sokszor megátalkodottan hallgattak hosszú órákig, aztán hirtelen megtörtek, és nemegyszer megrázóan drámai vallomást tettek.

Maigret-nek zsongott a feje. Tartott tőle, hogy ott fent mégis erősködni fognak, végül így vagy úgy megkötik a kezét, ráerőszakolják ezt a kinevezést. Márpedig marsallbot ide vagy oda, úgy kell neki ez az egész, mint púp a hátára.

A pipáira meredt, rakosgatta őket, akár a sakkfigurákat. Összerezzent, amikor tapintatos kopogtatást hallott az irodáját a felügyelőkétől elválasztó ajtón.

Lapointe válaszra se várva belépett.

– Elnézést a zavarásért, főnök…

– Dehogyis zavarsz…

Lapointe már majd tíz éve dolgozott a Bűnügyi Rendőrségen, és mindenki csak a kis Lapointe-nak nevezte. Amikor szolgálatba lépett, magas volt és sovány. Azóta

megemberesedett, megnősült, két gyereke született. Mégis mindenki csak a kis Lapointe-ként emlegette továbbra is, és volt, aki azt is hozzátette: Maigret kedvence.

– Az irodámban ül egy asszony, aki csakis személyesen magával hajlandó beszélni. Velem egy szót sem akar váltani. Csak ül a széken, mint aki nyársat nyelt, meg se moccan, s láthatóan eltökélte, hogy ő nyeri meg a játszmát.

Sokszor előfordult ilyesmi. Az emberek olvasták az újságok róla szóló cikkeit, ezért személyesen őhozzá jöttek, és gyakran nehéz volt jobb belátásra bírni őket. Volt, aki – isten tudja, hogyan – még a lakáscímét is megszerezte, és a Richard-Lenoir körútra csöngetett be.

– Megmondta a nevét?

– Itt a névjegye.

Madame Sabin-Levesque
Saint-Germain körút 207/B

– Furcsa egy nő – mondta Lapointe. – Mereven néz maga elé, és valami tikkje van, amitől az ajka jobb széle mindig lefittyed. Nem húzta le a kesztyűjét, de így is látni, hogy minduntalan görcsbe rándulnak az ujjai.

– Engedd be, és maradj bent te is. Minden eshetőségre hozd be a gyorsírótömbödet.

Maigret a pipáira pillantott, és panaszosan felsóhajtott. Vége a szünetnek, becsengettek.

Amikor az asszony belépett, Maigret fölemelkedett.

– Foglaljon helyet, asszonyom.

A nő mereven bámult rá.

– Ön Maigret főfelügyelő?

– Én vagyok.

– Kövérebbnek képzeltem.

Az asszony bundát viselt hozzáillő kis kucsmával. Nercbunda lenne? Maigret-nek erről fogalma sem volt, hiszen egy osztályvezető főfelügyelő feleségének rendszerint nyúlszőrrel kell beérnie, jobb esetben pézsmabundával vagy nutriával.

Madame Sabin-Levesque lassan körüljártatta pillantását az irodában, mint aki leltározza a látottakat. Amikor Lapointe a jegyzettömbjével és az irónjával az asztal végéhez telepedett, megkérdezte:

– A fiatalember is benn marad?

– Benn bizony.

– És feljegyzi a beszélgetésünket?

– Ez a szabály.

A nő homloka elborult, ujjai szorosabban markolták krokodilbőr táskáját.

– Azt hittem, hogy bizalmasan beszélhetek magával.

Maigret nem válaszolt. A vendégét figyelte, és – akárcsak Lapointe – finoman szólva ő is furcsának találta. Az asszony időnként szinte zavarba ejtő figyelemmel meredt rá, máskor viszont elrévedt a tekintete, mintha ott sem lenne.

– Gondolom, tudja, ki vagyok.

– Láttam a névkártyáján.

– Azt is tudja, hogy ki a férjem?

– Nyilvánvalóan mindketten ugyanazt a nevet viselik.

– A férjem Párizs egyik legismertebb közjegyzője.

Folyton ez az ideges tikk, a megránduló, lefittyedő szájzug. Mintha nehezére esne megőrizni a hidegvérét.

– Kérem, folytassa.

– A férjem eltűnt.

– Ebben az esetben nem hozzám kell fordulnia, az eltűntekkel külön ügyosztály foglalkozik.

Az asszony gúnyosan, korántsem vidáman elmosolyodott. Válaszra se méltatta Maigret-t.

Nehéz lett volna megállapítani a korát. Nem lehetett sokkal idősebb negyvennél, legfeljebb negyvenöt éves volt, de arcán a ráncok, táskás szeme idősebbnek mutatták.

– Ivott, mielőtt idejött? – kérdezte hirtelen Maigret.

– Tényleg érdekli?

– Igen. Érdekel. Maga akart beszélni velem, nem igaz? Akkor olyan kérdésekre is számítania kell, amelyeket nyilván tapintatlannak talál.

– Másmilyennek képzeltem magát, valahogy megértőbbnek.

– Éppen azért kell kérdezősködnöm, mert meg akarom érteni a dolgokat.

– Két pohár konyakot ittam, hogy bátorságot merítsek.

– Csak kettőt?

A nő szótlanul nézett rá.

– Mikor tűnt el a férje?

– Körülbelül egy hónapja. Február 18-án. Ma március 21-e van.

– Előre jelezte, hogy elutazik?

– Nekem egy szót sem szólt.

– És maga csak most jelenti be nálunk az eltűnését?

– Már hozzászoktam.

– Mihez?

– Ahhoz, hogy napokra eltűnik.

– Régi szokása?

– Nem sokkal az esküvőnk után kezdődött, már tizenöt éve.

– Megmagyarázza, hogy miért kell elutaznia?

– Nem hinném, hogy elutazik.

– Nem értem.

– Párizsban marad, vagy Párizs környékén.

– Honnan tudja?

– Onnan, hogy eleinte még magándetektívet küldtem utána. Később már nem, mert mindig ugyanazt művelte.

Kicsit nehezen forgott a nyelve, többet ihatott meg két pohár konyaknál. És az ital nem arra kellett neki, hogy bátorságot merítsen belőle: hervatag arca, nehezen megőrzött önuralma elárulta, hogy gyakran iszik többet a kelleténél.

– Várom, hogy ennél egy kicsit többet mondjon.

– A férjem ilyen ember.

– Milyen?

– Könnyen elragadja a szenvedély. Amikor megtetszik neki egy nő, nincs nyugta, ha nem élhet együtt vele egypár napig. Eddig a leghosszabb fellobbanása, ha ugyan ez a jó kifejezés, két hétig tartott.

– De azért csak nem az utcán szedte fel a nőket?

– Hát, majdnem. Általában éjszakai mulatókban.

– Egyedül járt el?

– Mindig.

– Magát soha nem vitte magával?

– Már jó ideje nem érzünk egymás iránt semmit.

– Most mégis nyugtalankodik.

– Aggódom miatta.

– Nem önmaga miatt aggódik?

Az asszony keményen, szinte kihívóan nézett vissza rá.

– Nem.

– Már nem szereti?

– Nem.

– És ő magát?

– Még annyira se.

– Mégis együtt élnek.

– Nagy a lakás. Eltérő az időbeosztásunk, az életritmusunk, nem futunk össze túl gyakran.

Lapointe jegyzetelt, arcáról nem tűnt el a döbbenet.

– Miért jött el hozzánk?

– Hogy megtalálják a férjemet.

– És eddig még egyszer sem nyugtalankodott?

– Egy hónap hosszú idő. Nem vitt magával semmit, még egy kis bőröndöt vagy váltás fehérneműt sem. És egyik kocsinkat sem vitte el.

– Több autójuk is van?

– Kettő. Egy Bentley, ő általában azt használja, meg egy Fiat, amelyik többé-kevésbé nekem van fönntartva.

– Maga tud vezetni?

– Ha elmegyek valahová, Vittorio vezet, a sofőrünk.

– Gyakran jár el hazulról?

– Szinte minden délután.

– A barátnőit látogatja?

– Nincsenek barátnőim.

Maigret ritkán találkozott ilyen megkeseredett, ilyen zavarba ejtő nővel.

– Az üzleteket járja?

– Utálom az üzleteket.

– Talán sétálni megy a Bois de Boulogne-ba, vagy máshová?

– Moziba járok.

– Mindennap?

– Szinte mindennap, ha nem vagyok túl fáradt.

Mint a kábítószereseknél, nála is eljött a pillanat, amikor kellett neki egy adag, hogy erőre kapjon. Érezni lehetett, hogy bármit megadna egy pohár konyakért, de a főfelügyelő aligha kínálhatta meg, pedig tartott a

szekrényében egy üveggel, bizonyos esetekre. Egy kicsit megesett a szíve az asszonyon.

– Próbálom megérteni a dolgot, Madame Sabin.

– Madame Sabin-Levesque – helyesbített a nő.

– Ahogy tetszik. A férje tehát rendszeresen eltűnt otthonról rövidebb-hosszabb időre?

– Egy teljes hónapra sose.

– Ezt már mondta.

– Rossz előérzetem támadt.

– Mire gondol?

– Félek, hogy baja történt…

– Van rá valami különös oka, hogy ezt gondolja?

– Nincs. Nem kell ahhoz különös ok, hogy az embernek rossz előérzete támadjon.

– Az ön férje, mint mondotta, ismert közjegyző.

– Mondjuk úgy, hogy nagy irodát visz. Keveseknek van ilyen jelentős ügyfélköre Párizsban.

– Hogyan teheti meg, hogy rendszeresen távol van?

– Gérard csak annyira közjegyző, amennyire feltétlenül szükséges. Megörökölte az apja irodáját, de az ügyeket jobbára az irodavezető viszi.

– Maga nagyon fáradtnak tűnik.

– Mindig fáradt vagyok. Gyönge az egészségem.

– És a férjéé milyen?

– Ő negyvennyolc éves, de olyan jó bőrben van, mint egy fiatalember.

– Ha jól értem, amit mond, legkönnyebben a mulatókban lelhetnénk nyomára.

– Azt hiszem, igen.

Maigret eltűnődött. Úgy érezte, rossz kérdéseket tesz fel, és a kapott válaszok zsákutcába viszik.

Egy percre még az is megfordult a fejében, hogy nem őrülttel van-e dolga, vagy legalábbis idegbeteggel. Jó pár efféle ember megfordult már az irodájában, és a legtöbbjükkel nem boldogult túl könnyen.

Amit az asszony mondott, hihetőnek tűnt, de a szavai valahogy mégis azt a benyomást keltették, hogy nem fedik teljesen a valóságot.

– Maga szerint sok pénz volt nála?

– Amennyire tudom, leginkább a csekkfüzetét használta.

– Beszélt erről az irodavezetővel?

– Nem vagyunk beszélő viszonyban.

– Miért?

– Mert a férjem vagy három évvel ezelőtt megtiltotta, hogy betegyem a lábam az irodába.

– Volt erre valami oka?

– Fogalmam sincs.

– Ha rossz viszonyban van is az irodavezetővel, azért csak ismeri, nem?

– Jean Lecureur – így hívják – mindig is ferde szemmel nézett rám.

– Amikor az apósa meghalt, ez a Lecureur már az irodában dolgozott?

– Huszonkét éves korától van az irodában.

– Talán ő többet tud arról, hogy hol lehet a férje?

– Lehetséges. De ha én faggatnám, nekem nem árulna el semmit.

Újból ez az idegrángás, már Maigret-t is kezdte idegesíteni. Látogatója számára egyre érezhetőbben kínszenvedés volt ez a kihallgatás. De akkor mégis miért jött el?

– A házasságkötésük révén vagyonközösségben vannak?

– Nem.

– Magának van saját vagyona?

– Nincsen.

– A férjétől kap annyi pénzt, amennyire szüksége van?

– Igen. Neki nem számít a pénz. Nem esküdnék meg rá, de azt hiszem, nagyon gazdag.

Maigret nem előre kigondolt sorrendben tette fel a kérdéseit. Sokfelé tapogatózott, de eddig nem akadt semmire.

– Hallgasson rám. Maga fáradt, ami teljesen érthető. Ha megengedi, felkeresném még ma délután…

– Ahogy óhajtja.

De a nő még nem állt föl, tovább babrált a kézitáskájával.

– Mit gondol rólam? – kérdezte végül az eddiginél tompább hangon.

– Még nem gondolok semmit.

– De azért úgy érzi, nem vagyok egyszerű eset, nem igaz?

– Ezt talán nem mondanám.

– A gimnáziumban az osztálytársaim így gondolták, és szinte sose voltak barátaim.

– Pedig maga nagyon értelmes asszony.

– Úgy véli?

Elmosolyodott, de máris megremegett az ajka.

– Mégsem vált javamra az a nagy értelem.

– Soha nem volt boldog?

– Soha. Nem tudom, mit jelent ez a szó.

Az asszony Lapointe-ra mutatott, aki gyorsírással jegyezte a szavaikat.

– Csakugyan elengedhetetlen, hogy a beszélgetésünket rögzítsék? Nehéz szabadon beszélni, ha az embernek minden szavát följegyzik.

– Ha bizalmasan akar közölni velem valamit, akkor abbahagyjuk a jegyzetelést.

– Most már nincs mit mondanom…

Az asszony kicsit nehezen állt fel. A válla leereszkedett, a háta meggörnyedt, a mellkasa behorpadt.

– Ma délután is magával kell hoznia a beosztottját?

Maigret habozott, végül megesett rajta a szíve.

– Egyedül jövök.

– Hány órakor?

– Amikor magának megfelel.

– Ebéd után rendszerint lepihenek. Négy órakor jó lesz?

– Kitűnő.

– Jöjjön fel az emeletre. A kapualjban, a jobb felől nyíló ajtó vezet hozzánk.

Az asszony nem nyújtott kezet Maigret-nek. Olyan merev léptekkel ment az ajtóig, mint aki attól fél, hogy orra bukik.

– Azért köszönöm, hogy fogadott – préselte ki magából.

Még egy utolsó pillantást vetett Maigret-re, majd a főlépcső felé indult.

A két férfi úgy nézett egymás szemébe, mintha mindketten minél később szeretnék kérdésre nyitni a szájukat. Kettejük között az volt a különbség, hogy míg Lapointe elképedtnek látszott, a főfelügyelő megőrizte komolyságát, bár a szemében kaján szikra villant fel.

Maigret az ablakhoz ment, kinyitotta, majd kiválasztott egy nagyobbacska pipát, és megtömte. Lapointe nem bírta tovább:

– Mit gondol, főnök?

Munkatársai ritkán merték feltenni neki ezt a kérdést, mert válaszul rendszerint csak a jól ismert morgás érkezett: „Nem gondolok én semmit.”

De Maigret ezúttal visszakérdezett:

– Mármint az eltűnt férj históriájáról?

– Még inkább erről a nőről.

Maigret meggyújtotta a pipáját, lecövekelt az ablak előtt, és a napsütötte rakpartot nézve felsóhajtott:

– Fura egy teremtés.

Nem szólt többet. Nem elemezte a benyomásait, szavakba önteni pedig még annyira sem próbálta őket. Lapointe látta, hogy Maigret zavarban van, és már visszaszívta volna szeleburdi kérdését.

– Meglehet, hogy őrült – dünnyögte mégis.

A főfelügyelő súlyos pillantást vetett rá, de nem felelt.

Elálldogált egy darabig az ablaknál, majd megkérdezte:

– Nem ebédelsz velem?

– De igen, főnök, nagyon szívesen. Pláne, hogy a feleségem a nővérénél van Saint-Cloud-ban.

– Akkor, mondjuk, egy negyedóra múlva.

Miután Lapointe kiment, Maigret felemelte a kagylót, és a Richard-Lenoir körutat tárcsázta.

– Te vagy az? – kérdezte a felesége, pedig még ki se nyitotta a száját.

– Én.

– Fogadok, hogy nem jössz haza ebédre.

– Nyertél.

– A Dauphine sörözőbe mész?

– Lapointe-tal.

– Újabb eset?

Három hét telt el legutóbbi fontos ügyének lezárása óta, így ez a Dauphine téri ebédelhetnék azt jelezte, hogy szívesen lép újból a tettek mezejére – s ezzel egy kissé fügét is mutat a prefektusnak meg a belügyminiszternek, akik mindenáron bezárnák őt egy fényűző irodába.

– Igen.

– Nem olvastam semmit az újságokban.

– Az újságok még nem írtak az ügyről, és talán nem is fognak.

– Jó étvágyat. Itthon úgyse kaptál volna mást, csak sült heringet.

Egy percet töprengett, majd felvette a telefont, s közben egyre a karosszéket nézte, amelyben az imént a látogatója ült. Szinte még maga előtt látta az ideges asszonyt, csillogó szembogarát, rángatózó arcidegeit.

– Kapcsolná Demaison ügyvéd urat?

Tudta, hogy ebben az órában otthon találja az ügyvédet.

– Itt Maigret.

– Hogy van? Talán egy ágrólszakadt bérgyilkos védelmét akarja a nyakamba sózni?

– Ott még nem tartunk. Csak pár felvilágosítást kérnék. Ismer egy Sabin-Levesque nevű közjegyzőt a Saint-Germain körútról?

– Gérard-t? Meghiszem azt! Évfolyamtársak voltunk a jogi karon.

– Mi a véleménye róla?

– Megint lelépett?

– Szóval tud róla?

– Mint minden barátja. Rendszeresen belehabarodik hol ebbe, hol abba a csinos nőbe, és olyankor egy éjszakára vagy akár több napra is kivonja magát a forgalomból. Kifejezetten utazik a – mondjuk így – félhivatásosokra,

például a sztriptíztáncosnőkre meg a mulatók konzumnőire.

– És ez gyakran megesik vele?

– Tudomásom szerint évente egy tucatszor is.

– Közjegyzőként komoly ember?

– Párizs egyik legirigylésreméltóbb ügyfélkörét örökölte meg, szinte az egész Saint-Germain negyedet, vagyis az arisztokráciát, pedig Gérard minden, csak nem hagyományos közjegyző. Világos öltönyöket, sőt néha kockás tweedzakót visel. Élénk, vidám fiú, aki élvezi az életet, ugyanakkor kivételes szimattal kezeli mások rábízott vagyonát. Tudom, hogy nem egy ügyfele csak őrá esküszik, férfiak és nők egyaránt.

– A feleségét is ismeri?

Kis szünet a vonal túlsó végén.

– Ismerem.

– No és?

– Különös egy asszony. Nem szeretnék vele élni, és gondolom, Gérard sem szeret, hiszen a lehető legritkábban vannak együtt.

– Megesik, hogy együtt mennek el valahová?

– Tudtommal nem.

– Barátnői, barátai vannak?

– Nem tudok róluk.

– Szeretői?

– Nem hallottam, hogy szeretőkről pletykáltak volna. A legtöbben neuraszténiásnak vélik, vagy egyenesen bolondnak tartják. Iszik, mint a kefekötő.

– Azt észrevettem.

– Elmondtam mindent, amit tudok.

– Állítólag már egy hónapja, hogy a férje eltűnt.

– És senki nem hallott azóta Gérard-ról?

– Úgy tűnik, nem. Ezért jött el hozzám ma reggel az aggódó feleség.

– De miért magához ment, miért nem az eltűntek ügyosztályára?

– Ezt én is megkérdeztem tőle, de nem árulta el.

– Valahányszor Gérard több napra marad ki, telefonon tartja a kapcsolatot az irodavezetőjével, akinek most nem jut eszembe a neve. Vele beszélt már?

– Ma délután alighanem találkozunk.

Pár perc múlva Maigret benyitott a felügyelők irodájába, és odaintett Lapointe-nak. Az hanyatt-homlok rohant hozzá. Esetlen sietségét a megilletődöttsége rovására lehetett írni. Atyaistene, Maigret jelenlétében még mindig így viselkedett.

– Kabát nem kell – morogta a főfelügyelő –, csak ide megyünk a szomszédba.

Reggel csak átmeneti kabátot vett, most azt is a fogason hagyta.

Kopogtak a lépteik a macskakövön. Jólesett újra érezni a Dauphine sörözö hangulatát, a konyha meg az italok illatát. A söntéspult előtt több rendőr is álldogált, Maigret odaintett nekik.

Egyenest a meghitt ebédlőbe mentek, ahonnan a Szajna habjaira nyílt kilátás.

A tulajdonos kezet szorított velük.

– Nem köszöntik a tavaszt egy jó kis ánizslikőrrel?

Maigret habozott, de végül ráállt. Lapointe is bólintott, és a tulaj már hozta is a poharakat.

– Újabb nyomozás?

– Alighanem.

– Megjegyzem, én egy szóval se kérdeztem. Hallgatni arany, és nálam fő a diszkréció. Mit szólnának egy gombás borjúmirigyhez?

Maigret már jó ideje nem ivott ánizslikőrt, most hosszan ízlelgette. Kihozták az előételeket.

– Kíváncsi vagyok, hogy délután, amikor nélkülem megy el hozzá, megjön-e az asszony beszélhetnékje.

– Hát azt én is szeretném tudni.

Komótosan étkeztek, végül a tulaj feleségének mandulás süteményét is meg kellett kóstolniuk. Az asszony maga hozta ki nekik, miután gondosan megtörölte kezét a kötényében.

Nem volt még két óra, amikor a két férfi ismét a Bűnügyi Rendőrség főlépcsőjén kaptatott fölfelé.

– Hiába korszerűsítették az épületet – szuszogott Maigret –, az már nem jutott eszükbe, hogy liftet is szereljenek bele!

Belépett az irodájába, pipára gyújtott, és szórakozottan bontogatni kezdte a postáját. Jobbára csak kitöltendő hivatali űrlapok, ellenjegyzésre váró jelentések kerültek elő. Lassan telt az idő. Néha-néha kinézett az ablakon: lélekben ilyenkor messze járt az irodájától.

Ma végre csakugyan megérkezett a tavasz. Az ég halványkék volt, a levegő áttetsző, kipattanni készültek a rügyek. Még pár nap, és előbukkannak az első, gyönge zöld levélkék.

– Nem tudom, mikor jövök meg – szólt be Maigret a felügyelőknek.

Úgy döntött, gyalog megy el a Saint-Germain körútra, de meg is bánta, mert hosszú volt az út a 207/B-ig, többször is megtörölte a homlokát.

A nagy kőépület, amelyet szürkére koptatott az idő, nem sokban különbözött a körút többi házától. Maigret belépett a gondosan fényezett tölgyfa kocsibejárón, s a boltíves kapualjban továbbhaladva egy kövezett udvart pillantott meg, ahol az egykori istállókat garázsokká alakították át.

A közjegyző aranyozott, pajzs formájú címtábláját a bal kézre eső ajtó mellett találta. Egy réz névtáblán ez állt:

G. SABIN-LEVESQUE
KÖZJEGYZŐ

A szemközt nyíló ajtótól jobbra, a házmesterfülke ablakából egy férfi figyelte.

Délelőtti látogatójától már tudta, hogy a lakás az emeleten van. Az ajtó túloldalán, egy másik réztáblán ezt olvasta:

ARTHUR ROLLIN PROFESSZOR
GYERMEKORVOS
3. emelet – csak bejelentkezéssel

Drága orvos lehetett. A tágas lift ellenére Maigret úgy döntött, egy emeletet gyalog is megmászhat a süppedős futószőnyeggel borított lépcsőn.

Odafent becsöngetett. Szinte azonnal nyílt az ajtó, egy fiatal, készséges szobalány vette ki kezéből a kalapját.

– Legyen szíves beljebb fáradni, az asszonyom már várja.

Faburkolatú előszobában találta magát, és ugyanilyen volt a hatalmas szalon is, ahová bevezették. A falon itt portrék függtek, Napóleon korától a századfordulóig.

Maigret nem ült le. A túlnyomórészt Lajos Fülöp-stílusú, súlyos bútorzat gazdagságot és kényelmet sugárzott, vidámságot viszont egy szemernyit sem.

– Az asszonyom a budoárjában várja.

További két-három szobán haladtak keresztül, ahol Maigret-nek nem volt ideje körülnézni. Végül egy kék selyemmel tapétázott budoárba értek, itt pihent egy heverőn a ház asszonya. A nő, aki a fal kékjénél sötétebb árnyalatú köntöst viselt, Maigret felé nyújtotta gyűrűs kezét. A főfelügyelő nem tudta, kézfogás vagy kézcsók volna-e helyénvaló, így végül csak ujjbegyével érintette az asszony kezét.

– Foglaljon helyet, kérem. Nézze el, hogy így fogadom, de nem érzem jól magam, és beszélgetésünk után alighanem vissza is fogok feküdni.

– Megpróbálok rövid lenni.

– Mi a véleménye rólam?

– Ma délelőtt már megmondtam, hogy maga nagyon értelmes asszony.

– Ebben téved. Csak az ösztöneimre hallgatok.

– Engedje meg, hogy először én tegyek fel egy kérdést. Mielőtt bejelentette nálam a férje eltűnését, meggyőződött róla, hogy az irodavezetőnek nincsenek friss értesülései?

– Az elmúlt hónapban többször is felhívtam. A lakást és az irodát külön telefonvonal köti össze. Tudnia kell, hogy a házat, amely az apósomé volt, a férjem örökölte.

– Tehát Monsieur Lecureur-nek… ugye, így hívják? Monsieur Lecureur-nek sincsenek értesülései?

– Nincsenek.

– De hasonló helyzetekben ő mindig tudta, hogy mi van a férjével?

– Ezt sosem kérdeztem meg. Azt hiszem, már mondtam, nem vagyunk valami jó viszonyban.

Az asszony habozott egy percig.

– Nem parancsol egy konyakot, vagy bármi mást, amihez kedve van? – kérdezte végül.

– Nem, köszönöm.

– Én akkor is iszom egy kortyot. Látja, nem szégyellem maga előtt. Egyébként amúgy is azt mondja majd magának mindenki, hogy alkoholista vagyok, ami igaz is. Alighanem azt is mondják majd rólam, hogy őrült vagyok.

Megnyomta a csengőt, mire pár másodperc múlva egy komornyik lépett be.

– Honoré, hozza be a konyakot, egy pohárral…

– Eggyel, asszonyom?

– Igen, eggyel. Maigret főfelügyelő most nem érzi szükségét az italnak.

Ezúttal volt valami kihívó, valami támadó az asszony viselkedésében. Kesernyés szája körül most még egy mosolyféle is kirajzolódott.

– Közös hálószobában aludtak a férjével?

– Igen, nagyjából három hónapig, közvetlenül az esküvőnk után. A nagy szalontól errefelé eső rész az én lakosztályom, a túloldal a férjem felségterülete.

– Rendszerint együtt étkeznek?

– Ezt már kérdezte… Előfordul, de nem egyforma az életritmusunk, nem egyezik az ízlésünk.

– Hova járnak vakációzni?

– Cannes fölött van egy nagy villánk… akarom mondani, Gérard örökölt egy nagy villát, oda járunk. Nemrég vett magának egy motoros jachtot is, így ott most még ritkábban látom, mint Párizsban.

– Vannak a férjének ellenségei?

– Tudtommal senki. Rajtam kívül.

– Utálja?

– Még csak ezt sem mondhatnám. Nem is haragszom rá. Ilyen a természete.

– Maga az örököse?

– Igen, egyedül én.

– Jelentős vagyona van?

– Van akkora, hogy jó pár nő kísértésbe jönne tőle az én helyemben. Csak hát, tudja, engem történetesen nem érdekel a pénz, és boldogabban élnék egy hatodik emeleti cselédszobában…

– Miért nem ad be válókeresetet?

– Mert lusta vagyok. Vagy közömbös. Eljön a perc, amikor az embernek már semmihez nincsen kedve, napról napra gondolkodás nélkül ismétli újra meg újra a megszokott mozdulatokat…

Remegő kézzel ragadta meg a poharát.

– Egészségére…

Azzal lehajtotta az egészet.

– Látja? Állítólag pirulnom kellene emiatt…

– Ezt a férje mondta?

– Még akkor, amikor inni kezdtem. De annak már jó pár éve…

– És most mit mond a férje?

– Már mindegy neki.

– Milyen hatással volna magára, ha megtudná, hogy a férje meghalt? Megkönnyebbülne?

– Még csak azt sem. Számomra a férjem szinte nem is létezik.

– Maga szerint valami szerencsétlenség érte?

– Ez megfordult a fejemben. Ezért is mentem el magához.

– Mi történhetett vele?

– Rendszerint mulatókban szedi fel a… mondjuk így, barátnőit… olyan helyeken, ahol mindenféle emberrel össze lehet futni.

– Maga ismeri ezeket a mulatókat, vagy valamelyiket?

– Kettőnek-háromnak emlékszem a nevére, levélgyufa reklámtasakján láttam őket.

– Például?

– A Csizmás Kandúr… A Szép Heléna… Várjon csak… A Riccs-Raccs…

– Soha nem csábította a gondolat, hogy saját szemével lássa ezeket a helyeket?

– Nem vagyok kíváncsi természetű…

– Nekem is úgy tűnik…

Az asszony ismét töltött magának: megremegett az ajka, tekintete elhomályosult, a távolba révedt. Maigret már-már úgy érezte, hogy amikor ismét öntudatra tér, meglepve fog ráébredni az ő jelenlétére, és a végén még kérdőre vonja, mit keres itt.

– Tehát úgy véli, hogy bűntény történt.

– Maga nem?

– Miért ne lehetne szó betegségről?

– A férjem makkegészséges.

– Akkor balesetről…

– Arról értesültem volna az újságokból.

– Telefonált a kórházakba?

– Igen, tegnap.

A látszat ellenére meg tudta tehát őrizni a lélekjelenlétét. A fehér márvány kandallópárkányon ezüstkeretben állt egy fénykép. Maigret fölkelt, hogy közelebbről is szemügyre vegye.

A kép Madame Sabin-Levesque-et ábrázolta, sokkal fiatalabban, nyilván még lánykorában, beállított pózban. Nagyon csinos fruska volt akkoriban, és az arckifejezésében valami fiús is bujkált.

– Igen, ez én voltam… Megváltoztam, nem igaz?

– Ez a fénykép a házasságuk előtt vagy után készült?

– Néhány héttel az esküvőnk után. Gérard ragaszkodott hozzá, hogy vetessem le magam egy jó nevű műteremben az Haussmann körúton…

– Tehát szerelmes volt magába?

– Nem tudom. Akkor annak látszott.

– Hirtelen jött a törés?

– Nem. Amikor először tűnt el huszonnégy órára, egy szót se szóltam. Azt mesélte, hogy vidéken járt egy ügyfelénél… Azután kezdett tetszése szerint elmaradozni. Már nem is szólt előre. Vacsora után elment hazulról, és soha nem tudtam, mikor jön vissza…

– Az ismerősei milyen embernek tartják a férjét?

– Mindenkitől azt fogja hallani, hogy életvidám cimbora volt, mindenkivel szót értett, mindig szívesen segített mindenkin. Akadt, aki egy kicsit gyerekesnek találta…

– És maga?

– Nekem nincs okom panaszra. Azt kell hinnem, hogy a saját ügyetlenségem a ludas, vagy hogy a férjem ismert félre…

– Hogy érti?

– Másfajtának hitt, mint amilyen vagyok.

– Miből élt, mielőtt megismerkedtek?

– Titkárnő voltam egy ügyvédnél. Monsieur Bernard'Argens-nál a Rivoli utcában. A két férfi ismerte egymást. Gérard többször is megfordult a főnököm irodájában, azután egy nap meghívott vacsorázni.

– Maga született párizsi?

– Nem, quimperi vagyok.

– Miért gondolja, hogy a férjét megölték?

– Mert nem tudok más magyarázatot.

– Él még az édesanyja?

– Igen, él. Az édesapám, akit Louis Frassier-nek hívtak, már meghalt. Könyvelő volt. Édesanyám született Ucsevka grófnő.

– Szokott pénzt küldeni az anyjának?

– Természetesen. Gérard-nak sohasem számított a pénz. Mindig annyit kaptam, amennyit kértem, soha nem kérdezte, mire kell.

Az asszony kiürítette a poharát, és egy zsebkendővel végigsimított az ajkán.

– Megengedné, hogy megtekintsem a lakást?

– Körbekísérem.

Az asszony fölemelkedett a heverőről, és óvatos léptekkel elindult az ajtó felé.

MÁSODIK FEJEZET

A lakás, amely az egész emeletet elfoglalta, a nagy vagyonok, a múlt századi híres családok, a komor mértéktartás légkörét árasztotta. Madame Sabin-Levesque, aki továbbra sem állt biztosan a lábán, először a saját lakrészét mutatta meg.

A budoár után egy igen tágas hálószoba következett. Ez is kék selyemmel volt tapétázva, a kék lehetett az asszony kedvenc színe. Az ágy bevetetlenül állt, a nőt láthatólag nem izgatta, milyen intim kép tárul látogatója szeme elé. A szobát fehér bútorokkal rendezték be, a komódon egy megkezdett konyakosüveg állt.

– Mi a keresztneve? – faggatta Maigret.

– Nathalie. Nyilván az orosz felmenőim tiszteletére.

A fürdőszoba falát és padlóját kékesszürke márvány borította, itt is minden szanaszét, mint a hálószobában.

Ezután egy csupa faliszekrény helyiség következett, majd egy kis nappaliféleség.

– Itt szoktam étkezni, amikor nincs kedvem az ebédlőhöz.

Olyan közömbösen csengett a hangja, akár egy múzeumi idegenvezetőé.

– A személyzeti tér következik.

Előbb egy tágas helyiségen mentek át, ahol ezüstneművel megrakott üvegezett szekrények sorakoztak, majd egy fehérre festett kis étkezőn, végül a konyhába értek, mely régimódi tűzhellyel és rézedényekkel volt berendezve. Itt egy öregasszony szorgoskodott.

– Marie Jalon már az apósom idején is a családnál volt.

– Mikor halt meg az apósa?

– Tíz éve.

– Maguk tehát egy darabig együtt is éltek itt.

– Öt évig.

– Jól kijöttek egymással?

– Teljesen közömbös volt az irányomban. Akkoriban még bejártam az ebédlőbe az étkezésekre, de egy kezemen meg tudnám számolni, hányszor szólt hozzám.

– Milyen volt az apósa viszonya a fiával?

– Gérard kilenc órakor szokott lemenni az irodába. Külön szobában dolgozott. Hogy mit, azt nem igazán tudom.

– Már akkoriban is kimaradozott a férje?

– Két-három napra igen.

– És az apja mit szólt ehhez?

– Úgy tett, mint aki semmit nem vesz észre.

Egy külön világ tárult föl Maigret előtt: egy régimódi, befelé forduló világ.

A múlt században vagy a század elején még bálok, fogadások színhelye lehetett mindkét szalon. Merthogy két szalon is volt, a második is majdnem olyan hatalmas, mint az első.

A falakat sötétre színeződött lambéria borította.

Mindegyik helyiségben ott függtek a letűnt korok portréi: pofaszakállas urak nagyon magas gallérban.

Azt hihette volna bárki, hogy megállt ott az idő.

– Most lépünk be a férjemhez.

A dolgozószobában a mennyezetig értek a bőrbe kötött könyvektől roskadozó polcok, a legmagasabbakat diófa könyvtári létráról lehetett elérni. Az íróasztal az ablak melletti sarokban állt, rajta barna bőrből készült írómappa és tartozékai. Semmi rendetlenség, mintha soha emberfia be nem tenné ide a lábát.

– Itt tölti a férje az estéit?

– Amikor itthon van, igen.

– Látom, televíziója is van.

– Nekem is van, de nem nézem soha.

– Előfordult, hogy maga is ebben a szobában töltötte az estét?

– A házasságunk elején igen.

Kissé nehézkesen beszélt, úgy ejtette a szavakat, mintha nem is tulajdonítana nekik fontosságot. A szája vége megint lefittyedt, amitől kesernyéssé vált az arckifejezése.

– Ez itt a férjem hálószobája.

Maigret-nek volt ideje ellenőrizni, hogy az íróasztal fiókjait kulcsra zárták. Mi lehet bennük?

A lakásnak mindenütt nagy volt a belmagassága, és magasak voltak a karmazsinvörös bársonyfüggönyökkel elsötétített ablakok is.

A hálószoba falait nem faburkolat, hanem rőtbarna bőr borította. Az ágy kétszemélyes volt. Néhány karosszék állt még a szobában, kissé megereszkedett üléssel.

– Maga is aludt itt?

– Megesett, az első három hónapban.

Vajon gyűlöletet hallott ki a szavaiból, gyűlöletet látott az arcán?

– Ez a férjem fürdőszobája.

A polcon még ott hevert a férfi fogkeféje, borotvája, hajkeféje, fésűje.

– Soha nem vitte el magával semmijét?

– Tudtommal nem.

Egy gardróbszoba, akárcsak Nathalie-nál, majd egy kis tornaterem.

– Sportolt itt?

– Ritkán. Kövérkés volt. Nem hízott el igazán, de azért fölszedett pár kilót.

A nő benyitott egy ajtón.

– A könyvtárszoba.

Több ezer könyv, bár úgy tűnt, kortárs művek csak elvétve akadnak közöttük.

– Sokat olvasott?

– Nem jöttem át megnézni, hogy mit csinál esténként. Ez a lépcső itt közvetlenül az irodába vezet, ugyanis időközben átjöttünk a kapualj fölött. Szüksége lesz még rám?

– Valószínűleg igen. Majd telefonálok.

Az asszonynak már kezdett hiányozni a palackja.

– Gondolom, most lemegy az irodába.

– Csakugyan, szeretném kikérdezni Monsieur Lecureurt. Elnézését kérem, hogy zavartam.

A nő visszaindult. Maigret szánalmat érzett iránta, de idegesítette is az asszony. A lépcsőn lefelé menet a főfelügyelő végre megtömhette a pipáját: a lakásban nem akart dohányozni.

Odalent egy jókora helyiségben találta magát, fél tucat lázasan dolgozó gépírónő között, akik meglepetten pillantottak föl rá.

– Beszélhetnék Monsieur Lecureurrel?

A polcokon százszámra álltak a zöld színű iratgyűjtők, amilyeneket a hivatalokban meg a legtöbb közjegyzőnél lát az ember. Egy alacsony, barna hajú nő átkísérte Maigret-t egy szobán, ahol csak egy hosszú asztal meg egy óriási, ódon páncélszekrény állt.

– Erre tessék…

Egy újabb helyiségben egy idősödő férfi hajolt valami fölé, a főkönyv lehetett az. Közönyösen pillantott Maigret-re, aki már át is lépett a szomszédba, ahol öten dolgoztak.

– Monsieur Lecureur egyedül van?

– Azt hiszem, igen.

– Beszólna neki telefonon, hogy tudja-e fogadni Maigret főfelügyelőt?

Állva vártak egy percet, míg kinyílt egy párnázott ajtó.

– Kerüljön beljebb, kérem. Csöppet sem bánom, hogy eljött…

Annak alapján, hogy még a néhai öreg közjegyző keze alatt is dolgozott, a főfelügyelő idősebbnek képzelte Lecureurt. A barna hajú, apró bajuszkát viselő férfi nem volt még ötvenéves, sötétszürke, csaknem fekete öltönyt viselt.

– Foglaljon helyet, kérem.

Faburkolat itt is. Az iroda alapítója szerfölött kedvelhette a sötét lambériát.

– Felteszem, hogy Madame Sabin-Levesque értesítette.

Az empire stílusú bútorok itt mahagónifából voltak.

– Felteszem, hogy ön helyettesíti a főnökét a kimaradásai idején?

– Irodavezetőként ez kötelességem. Csakhogy egyes iratokat én nem írhatok alá, és ez kezd gondokat okozni.

A nyugodt férfi választékos modora arra mutatott, hogy gyakran érintkezik előkelő emberekkel. Nem volt alázatos, de előzékenyen és szolgálatkészen viselkedett.

– Az ilyen eltűnések alkalmával előre értesítette magát?

– Nem, ezeket nem tervezte meg. Természetesen nem tudtam, hogyan élte az életét az irodán kívül. Csak feltevéseim lehetnek. Esténként gyakran elment hazulról, mondhatni, minden este…

– Egy pillanat… A főnöke tevékenyen részt vett az iroda munkájában?

– A nap java részét a dolgozószobájában töltötte, és személyesen fogadta a legtöbb ügyfelet. Nem keltette elfoglalt ember benyomását, pedig jóval több dolga volt,

mint nekem. Elsősorban a vagyonkezelés, a kastélyok és birtokok adásvétele. Rendkívüli szimata volt, én nem léphettem volna a helyébe…

– Szomszédosak a dolgozószobáik?

Lecureur egy ajtóhoz lépett, kinyitotta.

– Parancsoljon… Mint látja, a bútorzat egyforma, de nála három karosszékkel több van.

Rendetlenségnek nyoma sem volt, sehol egy porszem. A közjegyző irodája a Saint-Germain körútra nézett, beszűrődött a forgalom tompa moraja.

A két férfi visszaült a helyére.

– A szökései állítólag csak két-három napig tartottak.

– Az utóbbi időben néha már egy hétig is.

– A főnöke ilyenkor kapcsolatban maradt magával?

– Szinte mindig fölhívott, tudni akarta, hogy nem szükséges-e valami okból a jelenléte.

– Tudja, hogy ilyenkor honnan telefonált?

– Nem.

– Tudomása szerint tartott fönn lakást valahol a városban?

– Erre az eshetőségre én is gondoltam. Soha nem hordott magánál sok pénzt, szinte mindenért csekkel fizetett. A csekkszelvényeket én is átnéztem, mielőtt a könyvelőhöz kerültek.

Elhallgatott, összevonta a szemöldökét.

– Nem is tudom, szabad-e szóba hoznom ilyesmit, hiszen továbbra is köt a szakmai titoktartás.

– Ha meggyilkolták, akkor már nem.

– Ezzel komolyan számol?

– A felesége, úgy látszik, igen.

Lecureur megvonta a vállát: nincs nagy jelentősége, hogy mit mond az asszony.

– Bevallom, hogy ez bennem is felmerült. Most először fordul elő, hogy ilyen soká van távol, és mégsem telefonál. Egy hete találkozója lett volna itt az egyik legfontosabb ügyfelünkkel, Franciaország egyik legnagyobb – ha nem a legnagyobb – földbirtokosával. Ezt ő is jól tudta. Néha szórakozott, sőt komolytalan embernek tűnt, de soha semmiről nem feledkezett meg, és a munkáját mindig nagyon alaposan, aprólékosan végezte.

– És maga erre mit tett?

– Halasztást kértem, azt állítottam, hogy Monsieur Sabin-Levesque-et klinikán kezelik.

– De ha gyanúsnak találta a helyzetet, miért nem értesítette a rendőrséget?

– Ez nem az én dolgom, hanem a feleségéé.

– Úgy hallom, Madame Sabin-Levesque soha nem jön le az irodába.

– Így van. Régebben lejött egyszer-kétszer, de akkor sem maradt sokáig.

– Rossz szemmel néztek itt rá?

– Nem fogadtuk kitörő lelkesedéssel. Még a férje sem.

– Miért?

Az irodavezető megint elhallgatott, még nagyobb zavarba jött, mint az imént.

– Elnézését kérem, főfelügyelő úr, de kellemetlen helyzetbe hoz. Nem tartozik rám, hogy milyen viszonyban van a főnököm a feleségével.

– Akkor sem, ha netán bűntény történt?

– Az természetesen mindent új megvilágításba helyezne… Mi itt mindnyájan nagyon szeretjük Gérard urat… Én csak így nevezem, hiszen friss diplomás kora óta ismerem… Nagyra becsülik az alkalmazottak is… Senki nem akarna pálcát törni a magánélete felett…

– Ha jól értem, a feleségére viszont másképp tekintenek.

– Egy kicsit úgy érezzük, mintha betolakodó volna köztünk. Azt nem állítom, hogy őrült, de ettől még olyan, mintha idegen test lenne a házban.

– Azért, mert iszik?

– Azért is.

– A főnöke boldogtalan volt vele?

– Soha nem panaszkodott. Szép lassan külön életet alakított ki magának.

– Az imént említette, hogy átnézte a csekkszelvényeket. Felteszem, hogy némelyik női nevekre szólt, azok nevére, akikkel a főnöke rövidebb-hosszabb időt együtt töltött.

– Ez szerintem is valószínű, de bizonyítani nem tudnám. Ezek a csekkek ugyanis nem névre, hanem bemutatóra szóltak… Különböző összegekre, ötezer franktól húszezerig…

– Olyan is volt, amelyik havonként egyszer azonos összegre volt kiállítva?

– Olyan nem. Ezért gondolom, hogy nem tartott fenn lakást.

Csöndben néztek egymásra.

– Az alkalmazottak közül – sóhajtott végül az irodavezető – többen is látták, hogy Gérard belép egy-egy mulatóba… Ilyenkor azután szinte mindig hosszabb-rövidebb időre kimaradt…

– Ugye, azt gondolja, hogy valami baja esett?

– Igen, ettől tartok. Maga mit gondol, főfelügyelő úr?

– Még keveset tudok, de annak a kevésnek az alapján én is ettől félek… Megesett, hogy nők keresték telefonon az irodájában? Gondolom, minden hívás egy központba fut be.

– Természetesen kifaggattam a telefonközpontost, de ilyen hívásnak nem maradt nyoma.

– Ami arra enged következtetni, hogy kimaradásai idején nem az igazi nevét használta.

– Van még valami, amit úgy érzem, el kell mondanom magának. Én már két hete aggódni kezdtem… Fölhívtam emiatt Madame Sabin-Levesque-et, és azt tanácsoltam, lépjen kapcsolatba a rendőrséggel.

– És ő mit válaszolt?

– Hogy korai még nyugtalankodni, ő majd idejében intézkedik.

– Nem kérte meg magát, hogy menjen föl hozzá, vagy nem jött le ő beszélni magával?

– Nem.

– Más kérdésem egyelőre nincs. Ha valami felmerül, akkor kérem, hívjon föl a Bűnügyi Rendőrségen. Illetve egy dolgot még megkérdeznék. Vajon az emeleti alkalmazottak is ugyanúgy éreznek Madame Sabin-Levesque iránt, mint a földszintiek?

– Igen. A szakácsnő, Marie Jalon, aki már negyven éve dolgozik a háznál, és még kisgyerekként ismerte Gérard urat, egyenesen gyűlöli az asszonyt.

– És a többiek?

– Elviselik, de ez minden. Kivéve a szobalányt, Claire Marelle-t, aki odaadóan gondját viseli, levetkőzteti, ágyba dugja, ha a földön elterülve találja.

– Köszönöm a segítségét.

– Nyomozást indít?

– Igen, de még kevés a kártya a paklimban. Majd értesítem.

Maigret kilépett a házból, majd a Solférino metróállomás közelében bement egy kávézóba. Nem konyakot kért, mert attól hosszú időre megundorodott, inkább egy nagy korsó jó hideg sört.

– Tantuszuk van?

Becsukta maga mögött a telefonfülke ajtaját. Annak az ügyvédnek a számát kereste, akinél Nathalie állítólag a házassága előtt dolgozott, egy bizonyos Bernard d'Argens-t. Nem szerepelt a telefonkönyvben.

Kiitta a sörét, taxiba szállt, megadta a Rivoli utcai címet.

– Várjon meg, mindjárt jövök.

Belépett a házmesterfülkébe, amely szinte egy kisebbfajta szalonhoz hasonlított. Itt nem nő volt a házmester, hanem egy ősz hajú férfi.

– D'Argens ügyvéd úr…?

– Már legalább tíz éve, hogy meghalt.

– Maga már akkor is itt dolgozott?

– Harminc éve vagyok itt.

– Ki vette át Monsieur d'Argens irodáját?

– Nem ügyvéd, hanem egy építész, Monsieur Mage.

– Nem vette át esetleg az ügyvéd alkalmazottainak egy részét is?

– Monsieur d'Argens-nak csak egy öreg titkárnője volt, az is nyugdíjba ment, hazaköltözött a szülőfalujába.

– Nem ismert véletlenül egy bizonyos Mademoiselle Frassier-t?

– Egy csinos, izgő-mozgó, barna hajú lányt? Van már annak húsz éve is, hogy Monsieur d'Argens-nál dolgozott. Csak egy évig maradt, nem tetszett neki a pálya, nem tudom, mi lett vele.

Maigret komoran szállt vissza a taxiba. Igaz, még alig kezdődött el a nyomozás, de eddig nem néz ki sok jó belőle, nincs miben megkapaszkodnia. Ráadásul tapintattal kell eljárni, hiszen a közjegyző bármikor föl is bukkanhat.

A nap közben lebukott a házak mögé. Hűvösebb lett, Maigret már sajnálta, hogy az irodájában hagyta az átmeneti kabátját.

Az Orfèvres rakpart és a Palais körút sarkán állíttatta meg az autót, kedve támadt meginni még egy pohár sört.

Folyton Nathalie járt az eszében, a különös Madame Sabin-Levesque, és az az érzése támadt, hogy ez a nő sokkal többet tud, mint amennyit elmondott neki.

Irodájába visszatérve kiválasztott egy pipát, megtömte, a felügyelők irodájának ajtajához lépett. Lapointe valamit gépelt. Janvier kibámult az ablakon. Lucas telefonált.

– Janvier… Lapointe… Gyertek be hozzám mind a ketten…

Az idő múlásával Janvier is felszedett néhány kilót, egészen megpocakosodott.

– Ráérsz, Janvier?

– Éppen nincs semmi sürgős dolgom, most végeztem a fiatal autótolvaj ügyével.

– Hajlandó volnál szabad ég alatt tölteni az éjszakát?

– Miért is ne?

– Mihelyt tudsz, tüstént elmész a Saint-Germain körútra, és megfigyeled a 207/B számú házat. Ha azt látod, hogy kilép onnan az a nő, akinek mindjárt megadom a személyleírását, akkor követed. De jobban teszed, ha autót is kérsz magadnak… A nő barna hajú, elég magas, nagyon sovány, a tekintete merev, és rángatózik a szája. Ha elmegy hazulról, alighanem gyalog indul, pedig van sofőrje, autója meg kettő is… Az egyik egy Bentley, a másik egy Fiat. Szólj Lourtie-nak, hogy holnap reggel váltson fel, és mondd el neki a tudnivalókat.

– Hogy öltözködik az asszony?

– Amikor itt járt, bunda volt rajta, alighanem nerc.

– Rendben, főnök.

Janvier kiment, Maigret Lapointe-hoz fordult.

– Hát nálad semmi újság?

Lapointe elpirult, dadogott, nem nézett Maigret szemébe.

– De igen. Jött egy telefonhívás. Az imént, pár perce csak…

– Ki telefonált?

– A ma reggeli nő.

– Mit akart?

Először azt kérdezte, hogy maga bent van-e. Azt feleltem, hogy nincsen. Úgy tűnt, hogy teljesen részeg.

– *Akkor kivel beszélek?* – kérdezte.

– *Lapointe felügyelővel.*

– *Csak nem azzal a kis mitugrásszal, aki ma reggel minden szavamat lekörmölte?*

– *De azzal.*

– *Hát akkor mondja meg a főfelügyelőjének, hogy le van szarva, és maga nemkülönben.*

Lapointe továbbra is zavarban volt, hozzátette:

– Ekkor mintha dulakodás zaját hallottam volna. – *Hagyjál békén, az istenit…* – Nyilván kicsavarták a kezéből a telefont, mert megszakadt a vonal.

Mielőtt hazaindult volna a Bűnügyi Rendőrségről, Maigret még beszólt Lapointe-nak:

– Szeretném, ha tizenegy körül az egyik kocsival értem jönnél a lakásomra.

– Délelőtt tizenegy körül?

– Nem, még ma este. Nagy kedvem támadt körbeszaglászni pár éjszakai mulatóban.

Madame Maigret félretette a férjének a heringet, mert azt nagyon szerette. Maigret belakmározott a sült halból, és szórakozottan bámulta a tévéhíradót. Madame Maigret látta az arcán, hogy nem mindennapi ügyön jár az esze; hogy erősen foglalkoztatja az eset, szinte személyes ügyének tekinti.

Úgy is volt. Ezen a simogatóan langyos március 21-én Maigret egy számára idegen világba csöppent. De ennél is nagyobb zavarba ejtette, hogy még soha nem találkozott ilyen asszonnyal.

– Készíts ki nekem egy sötét öltönyt, a legjobbikát.

– Mire kell?

– Lapointe értem jön tizenegyre. Be kell néznem vele két-három éjszakai mulatóba.

– Jót fog tenni neked egy kis kikapcsolódás.

– De csak akkor, ha választ kapok a kérdéseimre.

Elszunyókált a karosszékében a tévé előtt, majd fél tizenegykor a felesége behozott neki egy csésze kávét.

– Ha sokáig fent kéne maradnod…

Először pipára gyújtott, azután kortyolgatta el a kávét. Neki a kávé is csak pipával együtt volt az igazi.

Megmosta az arcát a fürdőszobában, majd átöltözött, mintha számított volna a külseje. A lelke mélyén Maigret váltig abban a korban élt, amikor az emberek még kiöltözve jártak operába, és szmokingot vettek, ha mulatóba indultak.

Tizenegy óra lesz öt perc múlva. Mintha egy autót hallott volna megállni. Kinyitotta az ablakot: valóban, a járdaszegély mellett egy kis fekete kocsi parkolt – a Bűnügyi Rendőrség tart ilyeneket –, és egy magas férfiárny állt mellette.

Megcsókolta a feleségét, és az ajtó felé indult. Morcosnak tűnt, de a szíve mélyén azért örült a döntésének, hogy nem lesz a Bűnügyi Rendőrség igazgatója.

– Nehogy fönn maradj miattam!

– Ugyan, máris álmos vagyok.

A levegő alig hűlt még le, az égen a kémények fölött felbukkant a hold. Az ablakok sok helyütt még világítottak, néhányat nyitva is hagytak.

– Hová menjünk, főnök?

Maigret előhúzta a zsebéből a gyűrött borítékot, amelyre a telefonkönyvből kiírt mulatók címét firkantotta.

– Ismered a Csizmás Kandúrt?

– Nem.

– A Colisée utcában van.

A Champs-Élysées-n az autólámpák kettős sora nyomán, fényreklámok sorfala között jutottak el a mulatóig, ahol egy ajtónálló fogadta őket. Tisztelgett nekik, majd kitárta előttük a kettős szárnyú ajtót. Egy vastag, vörös függönyt félrevonva találtak el a ruhatárhoz.

A zongorista találomra sétáltatta ujjait a billentyűkön, a gitáros a hangszerét hangolta, a nagybőgőt egyelőre senki sem vette kezelésbe.

Az egész terem vörös volt. Vörösek a falak és a mennyezet, vörösek a székhuzatok: ez a szín enyhén narancssárgába játszott, és összességében inkább vidám, mint agresszív benyomást keltett. A bárpult viszont hófehér stukkóból készült, mögötte a mixer a poharakat törölgette, rakosgatta a helyükre.

A főúr nem túl lelkesen közelített feléjük. Lehet, hogy felismerte Maigret-t? Vagy ennyire lerítt a két férfiról, hogy nem komoly vendégek?

A főfelügyelő elutasítóan intett, és a bárpult felé indult. A teremben három külön asztalnál három nő üldögélt, egy negyediknél pedig egy párocska mintha vitatkozott volna. Korán volt még, itt csak éjfélkor kezdődik a nagyüzem.

– Jó estét, uraim, mit parancsolnak?

Az ősz hajú mixer választékos eleganciát sugárzott. Színlelt közönnyel pillantott rájuk.

– Gondolom, sört nem tartanak?

– Azt sajnos nem, Monsieur Maigret.

– Akkor adjon, amit akar.

– Egy száraz Martinit?

– Rendben.

Az egyik nő odajött, felült egy bárszékre, de az ősz hajú mixer diszkrét jelére már ment is vissza az asztalához.

A mixer teletöltötte a két poharat, majd rákérdezett:

– Szóval… mi járatban vannak?

Maigret elmosolyodott.

– Hát, csakugyan nem szórakozni jöttünk – ismerte be. – De nem is magával gyűlt meg a bajunk. Tájékoztatásra volna szükségünk.

– Ha tudom, örömest tájékoztatom magukat.

Mintha máris egyfajta cinkosság szövődött volna köztük. Csakhogy Maigret-nek nehéz volt leírnia valakit, akit sohasem látott.

– Átlagos termetű, esetleg egy kicsit alacsonyabb. Negyven-negyvenöt éves. Enyhén pocakos, talán tokásodik is. Szőke, de már ritkul a haja, és igazi csecsemőképe van. Választékosan öltözködik, szinte mindig bézs árnyalatú ruhákat visel.

– Őt keresi?

– Szeretnék a nyomára jutni.

– Tehát eltűnt?

– Igen.

– Mit követett el?

– Semmit.

– Lehetne éppen Monsieur Charles.

– Illik rá a személyleírás?

– Nagyjából… Mindig vidám, jókedvű, nem igaz?

– Azt hiszem.

– Hát nem ismeri?

– Én nem.

– Időnként benéz, ideül a bárpulthoz, rendel egy üveg pezsgőt. Aztán végigvizslatja az egész termet, egyenként szemrevételezi a lányokat. Végül kiválasztja azt, amelyik a legjobban tetszik, és odahívatja…

– Soká marad?

– Az attól függ. Megesik, hogy együtt megy el a lánnyal. De van úgy, hogy csak diszkréten a nő kezébe csúsztat egy ötszázast, azzal távozik… Gondolom, ilyenkor másutt kutakodik tovább.

– Mikor találkoztak utoljára?

– Hát, elég régen. Van annak hat hete. Vagy már két hónapja is?

– Ha egy nővel együtt távozott, akkor a nő is elmaradt pár napig?

– Halkabban beszéljen, a főnök nem szereti a feltűnést, és most is itt sétál az asztalok között.

Egy olaszos külsejű, kisütött hajú, pengebajszú, szmokingos férfi figyelte őket távolabbról. Lehet, hogy ő is felismerte a főfelügyelőt?

– A lányok elvileg nem léphetnek ki innen zárás előtt.

– Tudom. És azt is tudom, hogy nem mindig veszik olyan szigorúan ezt a szabályt. A most itt lévő nők között akad olyan, aki elment valamikor az illetővel?

– Azt hiszem, Martine elment vele. Ha beszélni akar Martine-nal, jobban teszik, ha odaülnek az asztalához. Vitetek maguknak egy üveg italt.

A lány, akinek lágy haja a vállára omlott, már kíváncsian figyelte őket.

Közben megérkezett néhány vendég, némelyik a feleségével, mire a zenekar egy bluesba kezdett.

– Rendelt már italt? – érdeklődött a lány.

– A mixer rendelt nekünk – morogta Maigret, mert arra gondolt, milyen nehéz lesz ezt költségként elszámoltatnia.

– Járt már nálunk?

– Még nem.

– Szeretnék, ha idehívnám egy barátnőmet is?

Az asztala közelében álló főnök figyelmeztette:

– Légy észnél, Martine, ezek rendőrök.

– Maguk tényleg rendőrök? – kérdezte a lány Maigrettől.

– Azok vagyunk.

– Miért pont velem akarnak beszélni?

– Mert egyszer elment Monsieur Charles-lal.

– És mi rossz van abban?

Ezt nem kihívóan kérdezte, továbbra is halk, kedves hangon beszélt, mint aki vidám kis kalandnak veszi a faggatást.

– Semmi a világon. Csakhogy Monsieur Charles egy hónappal ezelőtt eltűnt. Hogy pontos legyek, utoljára február 18-án látták. Maga látta azóta?

– Bizony nem, meg is lepett, hogy nem jön, még említettem is egy barátnőmnek.

– Mi a véleménye Monsieur Charles-ról?

– Az biztos, hogy nem Charles-nak hívják. Gondolom, fontos ember, aki csak úgy mehet el szórakozni, ha titokban

tartja a kilétét. Nagyon ápolt, gondozott férfi. Mondtam is neki, hogy olyan a keze, akár egy nőé, mert manikűröztet.

– Hová vitte magát?

– Azt hittem, hogy egy szállóba visz, de azt kérdezte, nem jöhetne-e fel hozzám. Egy csinos kis garzonban lakom, a Grande-Armée sugárúton. Oda nem engedek fel senkit. Egyébként az is ritka, hogy egyáltalán elmenjek egy vendéggel. Az emberek azt hiszik, hogy a lányoknak itt ez az igazi munkájuk, pedig ez nem így van.

Kihozták a pezsgőt, a lány fölemelte a poharát.

– Igyunk Monsieur Charles-ra, hiszen őmiatta van most itt. Remélem, nem esett baja.

– Ezt még nem tudjuk. Annyi tény, hogy eltűnt.

– A felesége nyugtalankodik, az a félbolond?

– Beszélt róla magának?

– Négy teljes napot töltöttünk együtt. Mulatságos volt, mindenáron segíteni akart a főzésben meg a mosogatásban. Időnként mondott egyet-mást önmagáról, de semmi konkrétat. Magát, gondolom, hiába kérdezném, hogy igazából kicsoda.

– Hisz kitalálta: fontos ember.

– Párizsban lakik?

– Igen.

– És felteszem, hogy időnként kirúg a hámból.

– Pontosan. Négy-öt naponta, néha hetente.

– Betelefonáltam a főnöknek, Monsieur Mazottinak, hogy beteg vagyok, de nem hiszem, hogy bevette volna. Amikor visszajöttem a Csizmás Kandúrba, látszott, hogy neheztel rám.

– Mikor történt ez a találkozás, amit most elmesélt?

– Két hónapja, vagy talán már régebben.

– Azelőtt soha nem járt Monsieur Charles a Colisée utcában?

– Megesett korábban is, hogy a bárpultnál láttam. Nyilván nem találta meg, amiért jött, mert egyedül távozott.

– Más mulatókba is járt?

– Nekem erről nem beszélt, de gondolom, igen.

– Kocsija volt?

– Nem. Gyalog mentünk el a lakásomra, kart karba öltve. Nagyon vígan viselkedett.

– Sokat ivott?

– Azt nem lehetne mondani – épp csak becsípett…

– Arról nem beszélt, hogy van egy lakása a városban?

– Miért, van neki?

– Nem tudom.

– Nem mondta, hozzám akart feljönni. Ebben a négy napban úgy éltünk, akár egy összeszokott szerelmespár. Figyelte, hogyan fürdök, hogy öltözködöm. Ha vásárolni mentem, az ablakból nézett utánam, és mire visszaértem, már meg volt terítve az asztal.

– Nem jut eszébe semmi olyasmi, ami segíthetne, hogy rátaláljunk?

– Semmi, pedig töröm a fejem. Elmentünk sétálni a Bois de Boulogne-ba, de beborult az ég, és elég hamar haza kellett jönnünk. Monsieur Charles rendkívül…

Hirtelen elhallgatott, mintha szégyellné, amit mond.

– Folytassa csak.

– Ki fog nevetni. Rendkívül gyöngéd és figyelmes volt, akár egy szerelmes. Búcsúzásnál egy csekket csúsztatott a markomba. Mi az, mennek is?

Mazotti, a főnök a bejáratot takaró vörös kárpitfüggöny mellett várta őket.

– Megtalálta, amiért jött, főfelügyelő úr?

– Martine majd elmeséli magának. Jó éjszakát!

Kezdett kirajzolódni Sabin-Levesque személyisége. Maigret ezúttal többet tudott meg róla, mint a feleségétől meg az irodafőnökétől.

– Benézünk máshová is? – kérdezte Lapointe.

– Hát, ha már belevágtunk… Menjünk el a Szép Helénába, a Castiglione utcába.

Ez kifinomultabb helynek tűnt. Pasztellszínek mindenütt, a hegedűk lassú keringőt húztak. Maigret – nyomában Lapointe-tal – itt is a bárpulthoz lépett. A szemöldökét összevonva nézett a bármixerre.

– Hogyhogy kiengedtek?

– A jó magaviseletem miatt korábban szabadlábra helyeztek.

Maurice Mocco volt az, egy korzikai zsivány, akinek sok volt a rovásán.

– Mit kér, főfelügyelő úr? És maga, fiatalember? Csak nem a fia, Monsieur Maigret?

– Az egyik felügyelőm.

– Remélem, nem velem van baja?

– Nem.

– Mit adjak?

– Két sört.

– Sajnos sörrel nem szolgálhatok.

– Akkor vizet.

– Komolyan beszél?

– Komolyan. Ismeri Monsieur Charles-t?

– Melyiket? Merthogy több is van. Az egyik tök kopasz, lehet vagy hetvenéves, hetente jár föl Bordeaux-ból üzleti ügyben, és ha már Párizsban van dolga, hozzánk is benéz. A másik kevésbé rendszeres vendég. Elég alacsony, nagyon elegáns, nagyon kedves, mindig világos színű ruhát hord.

– Kövérkés?

– Igen, kövérkésnek is lehet mondani.

– Megesett, hogy valamelyik lánnyal együtt ment el?

– A legtöbbször egyedül távozik, de egyszer kiszúrta magának az egyik lányt, Leilát, aki már régóta nem dolgozik itt. Ez még a múlt nyáron történt. Az egyik asztalnál beszélgettek, ott, abban a sarokban. Leila állandóan rázta a fejét, de a férfi makacsul kitartott. Amikor végül mégis elment, odahívtam Leilát…

– *Miféle pasas ez?* – kérdezte tőlem.

– *Nagyon rendes ember.*

– *Mindenáron el akart cipelni magával pár napra valahová vidékre, valami kis fogadóba… Romlatlan vidék, friss levegő… Na szólj hozzál*

– *Mit ajánlott cserébe?*

– *Először tízezer frankot. Aztán amikor látta, hogy nem állok kötélnek, emelte a tétet: tizenötezerre, azután húszra. Csak hápogott, hogy így sem megyek bele. Még hogy romlatlan vidék, tudja, kinek mesélje! Amennyi futóbolond szaladgál ma mindenfelé!*

– És mi lett ezzel a Leilával?

– Azt hiszem, hozzáment egy toulouse-i mérnökhöz. Azóta felénk se nézett.

Maigret-nek is friss levegőre volt szüksége a pállott mulatói ájer meg a sok émelyítő női parfüm után. Föl-alá járkáltak kettesben a kihalt utcán.

– Mégiscsak fontos értesülést kaptunk ettől a vén pernahajder Moccótól. Ezek szerint előfordult, hogy a meghódított hölgyet Monsieur Charles levitte vidékre.

– Sejtem, mire gondol…

– Ezek között a nők között akad mindenféle, még olyat is ismertem, aki doktorált szociológiából. Némelyiknek szeretője is van. És ezek a szeretők nem mindig bizalomgerjesztő alakok.

Hajnali két óra volt. Maigret szeméből aznapra kiröppent az álom.

Tíz perccel később a két férfi a Clément-Marot utcában, a Riccs-Raccs előtt szállt ki a kocsiból. A járdára is kihallatszott a popzene. A homlokzat tiritarkára volt festve, akárcsak a belső terem, ahol egy szűk táncparketten simultak egymáshoz a párok.

Itt is a bárpulthoz mentek. A fiatal, szőke tulajdonos, egy bizonyos Ziffer, máris odalépett a főfelügyelőhöz és társához.

– Keresnek valakit, uraim?

Maigret az orra alá dugta a szolgálati jelvényét.

– Elnézést, főfelügyelő úr. Olyan sötét van itt, nem ismertem fel egyből.

A nagynak éppenséggel nem mondható helyiséget csupán egy lassan forgó, apró tükrökkel kirakott gömb világította meg, amely a mennyezetről lógott alá.

– Biztosíthatom, hogy nálam mindent rendben fognak találni.

– Ismeri Charles urat?

A szőke Ziffer összehúzta a szemöldökét, mint aki az emlékezetébe próbál idézni valamit.

A mixer szólt közbe, egy nagyon kövér, rendkívül sűrű szemöldökű férfi.

– Mindig a bárpulthoz jött…

– Mikor látta utoljára?

– Hetekkel ezelőtt.

– Február 18-án is látta?

– Milyen napra esett február 18-a?

– Keddre…

– Nem ugrik be semmi. Az utolsó emlékem róla, hogy a bárpultnál ült Zoéval.

– Elment vele a hölgy?

– Az nálunk tilos, főfelügyelő úr – szólt közbe a tulaj.

– Hogyne, tudom. Elment vele?

– Nem. Viszont az úr felírt valamit a noteszába, gondolom, Zoé adott meg neki egy címet.

– Itt van most ez a Zoé?

– Éppen táncol. Az a platinaszőke lány, akinek olyan szép a melle…

– Idehívom – tüsténkedett Ziffer.

Maigret pedig a homlokát törölgetve odaszólt a bárpincérnek:

– Sörük, gondolom, nincsen…

HARMADIK FEJEZET

Aki Zoé égkék szemébe nézett, annak egy naiv, ártatlan kislány jutott az eszébe. A lány rebbenő szempillákkal, kíváncsian méregette a számára ismeretlen férfit. A tulajdonos megnyugtatta:

– Ez a híres Maigret főfelügyelő, válaszolj csak őszintén a kérdéseire.

A lány láthatólag nemigen hallott még Maigret-ről, de türelmesen várt, akár egy diáklány feleltetéskor.

– Ismeri Charles urat?

– Látásból, néhanap benéz hozzánk.

– Mit ért az alatt, hogy néhanap?

– Jóformán minden héten eljön.

– És mindig egy itteni lánnyal együtt távozik?

– Dehogy, az csak ritkán fordul elő. Mindnyájunkat szemügyre vesz, és néha rendel egy üveg pezsgőt valamelyikünknek.

– Táncol is?

– Igen. Nagyon rossz táncos.

– Mikor találkoztak utoljára?

A lány felnézett a plafonra, megint olyan volt, mint egy iskolás lány.

– Elég rég. Legutóbb együtt ittunk meg egy üveg pezsgőt.

– A dátumra nem emlékszik?

– De igen… Február 18-a volt.

– Honnan tudja?

– Aznap van a születésnapom. Még virágot is vett nekem Joséphine-től, az öreg virágárusnőtől, aki minden éjjel megfordul nálunk.

– Nem ajánlotta, hogy elviszi magával?

– De igen. Megmondtam neki őszintén, hogy van egy kedvesem, aki otthon vár, és ettől lelombozódott. Egészen megsajnáltam, mert amúgy rendes fiú…

– Semmi más nem történt?

– Azt feleltem neki, hogy ha egy aranyos lányra vágyik, akkor van nekem egy barátnőm, nem mulatóban dolgozik, de megesik, hogy férfiakat fogad. Csakis rendes embereket… Elnézését kértem egy pillanatra, telefonáltam a barátnőmnek… Megkérdeztem Dorine-t, hogy ráér-e. Megígérte, hogy otthon lesz…

– Maga tehát megadta a barátnője címét Monsieur Charles-nak?

– Igen, a Ternes sugárúton lakik.

– Hány óra volt ekkor?

– Éjfél elmúlt, egy óra lehetett.

– Monsieur Charles azonnal távozott?

– Igen.

– Látta azóta Dorine-t?

– Még aznap éjjel fölhívtam, három óra körül, hogy minden rendben van-e. Azt felelte, hogy Charles úr még nem érkezett meg, de ő tovább várja. Amikor legközelebb találkoztunk, megerősítette, hogy senki nem ment föl hozzá aznap éjjel.

– És azóta?

– Hogyhogy azóta?

– Látta újra Monsieur Charles-t?

– Nem. Meg is lepett, hogy milyen régóta nem néz felénk.

– Köszönöm a segítségét, Zoé.

– Ez minden?

– Egyelőre igen.

Nézte, hogyan megy vissza a lány az asztalához. A tulajdonos Maigret-hez lépett:

– Elégedett vele?

– Mondhatjuk.

Az eddig hallottak szerint a fiatal Zoé látta utoljára a közjegyzőt. A férfi éjjel egykor búcsúzott el tőle, és a Ternes sugárútra indult, de oda már soha nem érkezett meg.

– Hová lesz a fuvar, főnök? – kérdezte Lapointe, miután visszaült a kis kocsi volánja mögé.

– Vigyél haza. Nekem mára elég ennyi, és gondolom, te is álmos lehetsz.

– Fura figura ez a Monsieur Charles…

– Bizony, fura figura. Vagy kifejezetten mulatókban szeret nőket felcsípni, vagy nem akarja állandó szeretőkkel bonyolítani az életét.

Hazaérve alig kezdett még vetkőzni, amikor Madame Maigret kedvesen kiszólt az ágyból:

– Jól szórakoztál?

– Lehet, hogy rábukkantam valami apróságra. Majd csak később derül ki, hogy ér-e valamit.

– Nem vagy túl fáradt?

– Megjárja. A szokott időben ébressz…

Jó darabig nem jött még álom a szemére, kissé feszültek voltak az idegei. Fejében tovább dübörgött a mulatók zaja, az imént hallott zene.

Reggel kilencre mégis rendben beért az irodájába. Az első ember, akit a felügyelők irodájában meglátott, Janvier volt.

– Gyere csak be hozzám…

A nap valamicskével melegebben sütött, mint tegnap, s mivel Maigret-nek egy kicsit fájt a feje, az ablakhoz lépett, hogy kinyissa.

– Hogy telt az éjszakád?

– Nyugalmasan. De azért beszámolhatok egy különös közjátékról.

– Mesélj…

– A háztól ötven méterre parkoltam le. A kormány mögött ültem, le nem vettem a szemem a 207/B-ről. Tizenegy óra után pár perccel kinyílik a kapu, és látom, hogy kilép rajta az asszony…

– Madame Sabin-Levesque?

– Igen. Mereven járt, mintha nagy erőfeszítésébe kerülne, hogy ne dülöngéljen. Egy kicsit vártam, amíg eltávolodik, azután indítottam. Nem ment messzire, kétszáz méter se lehetett. Belépett egy telefonfülkébe…

Maigret összevonta a szemöldökét.

– Bedobott egy érmét, de elsőre, úgy látszik, nem kapcsolták, mert szinte azonnal visszarakta a kagylót. Ugyanígy járt a második érmével is. Csak a harmadik próbálkozásra szólt bele. Sokáig beszélt, mert kétszer is újabb érmét kellett bedobnia…

– Furcsa, hogy nem otthonról telefonált. Nyilván azt gondolta, hogy lehallgatjuk a vonalát.

– Szerintem is. Amikor kilépett a fülkéből, egy pillanatra szétnyílt a kabátja, és megláttam, hogy alatta hálóinget visel. Egyenesen visszament a 207/B-be, megnyomott egy gombot, és a kapu szinte azonnal kinyílt… Reggelig aztán már semmi más nem történt. Elmondtam a tudnivalókat Lourtie-nak, Bonfils majd leváltja, déltájban…

– Intézd el, hogy minél hamarább lehallgathassuk a nő telefonját.

Janvier kifelé indult az irodából.

– És nemcsak az otthonit, hanem az irodai vonalukat is. Azután menj, feküdj le.

– Köszönöm, főnök.

Maigret gyors pillantást vetett a rá váró postára, aláírt néhány nyomtatványt, majd benézett az igazgatóhoz, beszámolt a dolgok állásáról.

– Vissza akar menni a helyszínre?

– Igen. Nem hiszem, hogy sokat leszek bent az elkövetkező napokban.

Tudja vajon a nagyfőnök, hogy Maigret-t kínálták meg az ő állásával? Egy szóval sem utalt rá, de Maigret-nek úgy tűnt, hogy a szokottnál nagyobb respektussal bánik vele.

Kissé álomittasan megérkezett Lapointe is, és elfuvarozta a főfelügyelőt a Saint-Germain körútra.

– Fölmenjek magával?

– Igen. Lehet, hogy jegyzetelned is kell majd.

– Nálam van a gyorsírótömböm.

Maigret kis híján a földszinten állt meg először, de végül mégis fölment az emeletre. A fiatal szobalány, Claire Marelle nyitott ajtót. Hidegen tekintett Maigret-re:

– Ha az asszonyomhoz jött, jobb, ha máris közlöm, hogy még alszik.

Maigret-t ez nem zavarta, nyomában Lapointe-tal belépett az előszobába.

– Üljön le – mutatott egy széket a lánynak.

– Igazából itt én nem ülhetek le…

– Maga csak tegye azt, amit mondok.

A szobalány végül a bőrrel bevont szék legszélére telepedett le.

Az ilyesmit sokan nem tudták elnézni Maigret-nek: hogy egy ilyen magas rangú rendőr nem az irodájába idézi be a tanúkat, meg hogy múlt éjjel nem egy felügyelőt küldött el maga helyett a mulatókat járni.

Maigret pipára gyújtott. Claire Marelle olyan szigorú pillantást vetett rá, mintha valami illetlenséget követett volna el.

– Hány órakor jött haza tegnap este az asszonya?

– Ahhoz, hogy hazajöjjön, előbb el kellett volna mennie.

– Jó, akkor úgy kérdezem, hogy hány órakor ment el itthonról.

– Fogalmam sincs.

– Aludt?

– Ismétlem, hogy nem ment el itthonról.

– Tekintve, hogy maga igen odaadóan szolgálja az asszonyát, aki szinte minden este felönt a garatra, én biztos vagyok benne, hogy maga addig nem megy aludni, amíg őt le nem fektette…

Elég csinos lány volt, nem állt jól neki a magára kényszerített dac. Színlelt közönnyel tekintett Maigret-re.

– És ha így van?

– Én megmondhatom magának, hogy az asszonya fél tizenkettő tájékán ért haza.

– Talán már levegőznie sem szabad?

– Maga nem aggódott, hogy elmegy hazulról? Alig tudott egyenesen járni.

– Maga látta?

– Én nem, de az egyik felügyelőm igen. És tudja, hogy miért ment el ilyen későn?

– Nem tudom.

– Hogy egy nyilvános fülkéből telefonáljon. Kit volt szokása felhívni a legutóbbi időben?

– Senkit… A fodrászát… Szállítókat…

– Magánjellegű beszélgetésekre gondolok. Senki nem hívja föl este tizenegykor a fodrászát, a szabóját vagy a cipészét.

– Nem tudok semmit.

– Maga ugye szánja az asszonyát?

– Igen.

– Miért?

– Mert balszerencséje volt, hogy épp efféle férj jutott neki, mint az övé. Pedig élhetne olyan életet is, amilyen megilleti, nagyvilági módon, vendégségbe járna, fogadásokat adna…

– És a férje akadályozza ezt meg?

– Nem foglalkozik vele. Sőt néha egész hetekre eltűnik, most meg már egyenest egy hónapja, hogy nem láttuk.

– Maga szerint hol van?

– Hát valamilyen perszónánál, ki tudja, kinél… Csak a könnyűvérű lányokat szereti, jobb nem is tudni, hol szedi fel őket…

– Magával is megpróbált lefeküdni?

– Na, azt szeretném én látni!

– Rendben. Hívja ide a szakácsnőt, és amíg ővele beszélek, keltse föl az asszonyát, és mondja meg neki, hogy tíz perc múlva vele is szeretnék beszélni.

A szobalány kénytelen-kelletlen szót fogadott, de dühös pillantást lövellt rájuk. Maigret odakacsintott Lapointe-nak.

Marie Jalon, a szakácsnő alacsony volt és terebélyes. Kíváncsian mustrálgatta a főfelügyelőt, mint aki örül, hogy végre hús-vér alakban látja.

– Üljön le, asszonyom. Azt már tudom, hogy régóta dolgozik ebben a házban…

– Negyven éve. Már az úr édesapja idején is itt voltam.

– Változott valami azóta?

Az asszony hatalmasat sóhajtott.

– Minden megváltozott, drága uram. Amióta ez a nő itt van, fenekestül felfordult az életünk. Semmit nem akkor

csinálunk, amikor kéne. Akkor eszünk, amikor ő akar enni… Van, hogy egész nap egy falat se kell neki, aztán késő éjjel neszezést hallok a konyhából, és rajtakapom, hogy a jégszekrényben turkál…

– Maga szerint szenved emiatt a gazdája?

– Már hogyne szenvedne… De nem szólna az egy mukkot se. Egy zokszó nem sok, annyit se hallani tőle, de én tudom, hogy csak azért ilyen, mert mindene a békesség. Aprócska kora óta ismerem, tízéves se volt még, mindig az én szoknyám mögé bújt, olyan félénk gyerek volt.

– Maga szerint még most is félénk?

– De még mennyire! Ha tudná, micsoda jeleneteket kell szegénynek elviselnie, és még sincs egy rossz szava, soha nem emelne kezet a feleségére.

– Magát nem nyugtalanítja, hogy nem kerül elő?

– Az első napokban nem aggódtam… Megszoktuk már… Megérdemli, hogy néhanap neki is kijusson a jóból.

Maigret-t mosolyra késztette a megfogalmazás.

– Csak azt szeretném tudni, hogy magát ki értesítette. Alighanem Monsieur Lecureur…

– Nem ő volt.

– Csak nem Madame Sabin-Levesque ment el magához azzal, hogy aggódik?

– De igen, ő.

– Még hogy ő aggódott volna? Látszik, hogy nem ismeri. Ha a lába előtt haldokolna a férje, ő akkor se mozdítaná a kisujját se.

– Maga szerint őrült?

– Dehogyis őrült: iszákos. Alig hajtja le a reggeli kávéját, máris az üveg után nyúl.

– Nem látta a gazdáját február 18-a óta?

– Nem.

– Nem is hallott felőle semmit?

– Semmit. Bevallom, hogy most már gyötör az aggodalom.

Madame Sabin-Levesque a szalon ajtajában állt, mereven, mint a cövek. Ugyanazt a köntöst viselte, mint tegnap, és még arra se volt gondja, hogy megfésülködjék.

– Hozzám jött vagy a szakácsnőmhöz?

– Mindkettőjükhöz.

– Állok rendelkezésére.

A két férfit a már ismert budoárba vezette. Egy ezüsttálcán konyakosüveg és egy pohár állt.

– Gondolom, magukat ne is kínáljam…

Maigret nemet intett.

– Ezúttal mit akar tőlem?

– Először is egy kérdés: hová ment tegnap este?

– A szobalányomtól már tudom, hogy megfigyelés alatt tartanak, úgyhogy felesleges volna hazudnom. Nem éreztem jól magam, lementem az utcára levegőzni. Amikor észrevettem egy telefonfülkét, eszembe jutott, hogy felhívhatnám egy barátnőmet.

– Vannak barátnői?

– Talán meglepi, de akadnak…

– Megtudhatnám annak a nevét, akit feltárcsázott?

– Semmi köze hozzá, erre a kérdésére nem válaszolok.

– Ez a barátnője nem volt otthon?

– Honnan tudja?

– Onnan, hogy kénytelen volt három különböző számot tárcsázni.

A nő nem szólt semmit, ivott egy kortyot. Nem érezte jól magát. Zákányosak lehettek az ébredései, és csak a szesz tudta úgy-ahogy talpra állítani. Az arca püffedt volt, az orra most hosszabbnak, hegyesebbnek tűnt.

– Akkor lássunk egy másik kérdést. A férje irodájában az íróasztalfiókok kulcsra vannak zárva. Tudja, hol vannak a kulcsok?

– Gondolom, a férjem zsebében. Soha nem kutakodtam a lakrészében.

– Ki volt a férje legjobb barátja?

– Amikor friss házasok voltunk, elég gyakran eljött hozzánk vacsorára egy Auboineau nevű ügyvéd a feleségével. Az egyetemről ismerték egymást.

– Mostanában már nem szoktak találkozni?

– Nem tudom. Annyi biztos, hogy hozzánk Auboineau nem jár. Nem tetszett nekem az az alak. Beképzelt fickó, be nem áll a szája, mintha mindig bíróság előtt szónokolna. A felesége meg…

– A felesége…?

– Nem érdekes. Túl nagyra van vele, hogy a szülei egy kastélyt hagytak rá.

Megint ivott.

– Sok dolga van még velem?

Látszott rajta, hogy kimerült, Maigret már-már megsajnálta.

– Gondolom, továbbra is az emberei megfigyelése alatt állok.

– Jól gondolja. Én ma reggelre végeztem.

Maigret intett Lapointe-nak, hogy kövesse.

– Viszontlátásra, asszonyom.

A nő nem felelt. A szobalány a szalonban várta, hogy kikísérje őket az előszobába, majd a lépcsőházba.

A földszinten Maigret átment a kapualjon, benyitott az irodába, és kérte, hogy beszélhessen Monsieur Lecureurrel. Az kijött a két rendőr elé, majd betessékelte őket a szobájába.

– Vannak híreik? – kérdezte.

– Híreink? Azt nem mondhatnám. Annyit tudunk, hogy a főnökét legutoljára a Clément-Marot utcai Riccs-Raccs mulató egyik konzumhölgye látta. Miután tőle elvált, a Ternes sugárútra indult egy másik nőhöz, aki már várta. Ez február 18-a éjjelén történt. A Ternes sugárúton azonban nem jelent meg…

– Talán útközben meggondolta magát?

– Talán. Ön biztos benne, hogy az elmúlt több mint egy hónapban egyszer sem hívta fel a főnöke?

– Egyetlenegyszer sem.

– Pedig a korábbi kimaradásai alkalmával telefonon szokta tartani magával a kapcsolatot.

– Igen, két-három naponta felhívott. Nagyon lelkiismeretes volt. Egyszer, úgy két éve, csapot-papot otthagyott egy sürgős aláírás miatt.

– Maga milyen viszonyban volt vele?

– Nagyon szívélyes viszonyban. Teljesen megbízott bennem.

– Azt tudja, hogy mit őrzött az emeleti íróasztalának a fiókjaiban?

– Nem tudom. Ritkán jártam az emeleten, és soha nem láttam nyitva a fiókokat.

– A kulcsokat látta?

– Azokat gyakran. Volt egy nagy kulcscsomója, soha nem vált meg tőle. Azon tartotta annak a nagy páncélszekrénynek a kulcsát is, amelyiket biztosan látott a gépírónők irodájában.

– Abban mit őriznek?

– Az ügyfeleink bizalmas iratait, főleg a végrendeleteket.

– Ehhez magának is van kulcsa?

– Természetesen.

– És kinek van még?

– Senki másnak.

– Vannak olyan ügyek, amelyeket a közjegyző úr egyedül intézett, úgy, hogy magának nem is szólt róluk?

– Egyes ügyfeleket négyszemközt fogadott az irodájában, de ilyenkor majdnem mindig készített jegyzeteket, és az ügyfél távozása után tájékoztatott engem.

– A távollétében ki felel a pénzmozgásokért?

– Én. Általános meghatalmazásom van.

– A főnöke nagyon gazdag?

– Gazdagnak gazdag.

– Gyarapította a vagyonát az apja halála óta?

– Kétségtelenül.

– És a felesége az egyetlen örököse?

– Egy másik alkalmazottal együtt én tanúskodtam a végrendelete aláírásánál, de olvasni nem olvastam. Felteszem, hogy több jelentős összeg szétosztásáról is rendelkezett.

– És az irodával mi történnék?

– Minden Madame Sabin-Levesque-en múlik.

– Köszönöm a felvilágosítását.

Maigret hirtelen ráébredt, hogy amióta Nathalie felkereste a Bűnügyi Rendőrségen, hol jelen időben, hol múlt időben emlegetik a közjegyzőt.

De azért jobbára csak múlt időben.

– Ha még ma akar velem beszélni, akkor jöjjön máris, mert egy órakor operálok…

Maigret úgy érezte, hogy sok más nagyvilági életet élő orvoshoz hasonlóan Florian doktortól sem idegen egyfajta ünnepélyesség. A Foch sugárúton lakott, ami arra utalt, hogy válogatott páciensei vannak.

– Pár perc múlva ott leszek.

Lapointe-tal együtt egy Saint-Germain körúti bárba ugrottak be, ahol megittak egy korsó sört, és telefonáltak.

– Fogad bennünket… Foch sugárút…

Pár perc múlva a kis fekete autó már a Champs-Élysées-n gurult az Étoile felé. Lapointe hallgatag volt, kissé komor, mintha nyomasztaná valami.

– Mi foglalkoztat?

– Ez az asszony. Valahogy mégis szánalmat ébreszt bennem.

Maigret nem szólt semmit, de neki is ugyanez járhatott a fejében, mert amikor megkerülték a Diadalívet, ezt mormogta:

– Még nem ismerem ki magam ezen a nőn.

Fényűző, tekintélyes épületbe léptek, amely modernebb volt a Saint-Germain körútinál. Tágas, halk felvonó suhant fel velük a hatodik emeletre, ahol csíkos mellényes inas nyitott ajtót.

– Erre szíveskedjenek… A professzor úr már várja önöket.

Előbb megszabadította őket kalaptól és kabáttól, majd kitárt előttük egy kétszárnyú ajtót, amelynek két oldalán szinte sértetlen görög szobrok álltak.

A Maigret-nél is magasabb, vállasabb sebész erősen megszorította a főfelügyelő kezét.

– Lapointe felügyelő – mutatta be Maigret a kollégáját.

– Elnézésüket kérem, hogy siettettem önöket, de igen szoros az időbeosztásom. Már egy negyedórája, vagyis a telefonhívásuk óta töröm a fejemet, hogy miben lehetek a segítségükre…

Florian doktor a tágas, napos, gazdagon berendezett irodájában fogadta őket. Franciaajtó nyílt egy teraszra, a befújó szellő meg-meglebbentette a függönyöket.

– Foglaljanak helyet, kérem.

Őszülő haja idősebbnek mutatta a koránál, és úgy is öltözködött: csíkos nadrágot, fekete mellényt viselt.

– Ha nem tévedek, ön barátja Gérard Sabin-Levesque-nek.

– Egykorúak vagyunk, egy időben jártunk egyetemre, ő a jogi karra, én az orvosira. Összejártunk, vidám kis társaságot alkottunk, ő volt a hangadó.

– Sokat változott azóta?

– Az esküvője óta elég ritkán láttam.

Florian doktor homloka elfelhősödött.

– Kénytelen vagyok megkérdezni öntől, hogy milyen címen teszi föl nekem a kérdéseit. Orvosként köt a szakmai titoktartás, és barátként is tartozom magamnak azzal, hogy ragaszkodjam a diszkrécióhoz.

– Teljesen megértem. Sabin-Levesque már több mint egy hónapja eltűnt. Távozásáról nem szólt előre senkinek, se a feleségének, se az irodavezetőjének. Egy este, február 18-án minden poggyász nélkül elment otthonról. Ráleltem a nyomára: még aznap este vagy inkább éjjel a Clément-Marot utcában, a Riccs-Raccs nevű mulatóban járt. Ott kapott egy Ternes sugárúti címet, el is indult oda egyedül, de soha nem érkezett meg.

– A felesége mit mond?

– Ismeri?

– Az esküvőjüket követő első hónapokban még összejártunk.

– Már akkor is szokása volt Monsieur Sabin-Levesque-nek időnként megszökdösni?

– Szóval tud erről? Mindig, már diákkorában is erősen vonzotta az éjszakai mulatók, a könnyű lányok világa. Erről nem szokott le, de persze nincs a dologban semmi patologikus, én nem mondanám, hogy ilyenkor megszökött.

– Jobb híján használtam ezt a kifejezést.

– Közös vacsoráink során erről nekem semmit nem árult el, de szerintem soha nem mondott le arról, hogy – mondjuk így – agglegény módjára vegyen részt az éjszakai életben.

– Megismerkedett a feleségével?

– Találkoztam vele egy tucatszor.

– Tudja, hogy hol ismerkedtek meg?

– Erről a témáról Gérard hallgat, mint a sír. Nem hinném, hogy a felesége is olyasfajta családból származna, mint az övé. Rémlik, hogy egy ideig titkárnőként dolgozott, azt hiszem, egy ügyvédnél.

– Úgy van. Milyen benyomást keltett önben az asszony?

– Hozzám ritkán szólt. Vacsoráink alatt hol mogorvának, hol agresszívnak mutatkozott, és nemegyszer bocsánatkérést mormolva távozott az asztaltól.

– Maga szerint épelméjű?

– Ez nem az én szakterületem. Sebész vagyok, nem pszichiáter. Az lehetett leginkább a baj, hogy sokat ivott.

– És egyre többet iszik. Akkor is részeg volt, amikor eljött az Orfèvres rakpartra, hogy bejelentse a férje eltűnését.

– Mikor történt ez?

– Tegnapelőtt.

– És Gérard még februárban tűnt el?

– Igen. A felesége több mint egy hónapig várt a bejelentéssel. Egy hét elteltével az irodavezető már javasolta neki, hogy értesítsék a rendőrséget, de az asszony azt felelte, hogy ez csak őrá tartozik.

– Furcsa.

– Vagy még inkább: nyugtalanító.

Az orvos arany öngyújtóval cigarettára gyújtott, majd így szólt a főfelügyelőhöz:

– Nyugodtan pipázzon csak. A kérdései zavarba ejtenek. Annyit mondhatok, hogy Gérard ragyogó elme volt, nyilván ma is az. Amikor megismerkedtünk, ráadásul az aranyifjak életét élte, ma playboynak mondanák az ilyet. Imádta a sportkocsikat és a szórakozóhelyeket. Az órákra állítólag nem járt be sűrűn, de ettől még könnyedén letett minden lehetséges vizsgát. Azt nem tudom, hogy változott-e azóta.

– Nekem épp ilyennek írták le. Úgy látszik, hirtelen elhatározásból házasodott meg, de azután hamar megbánta.

– Szerintem is így történhetett. Épp a felesége miatt került valahogy légüres térbe. Nathalie-nak mániája volt, hogy megalázza a férjét a barátai előtt. Soha nem hallottam, hogy Gérard visszavágott volna neki. Mindig úgy folytatta a beszélgetést, mintha mi sem történt volna.

– Később pedig már úgy élt együtt az asszonnyal, mintha az soha nem is létezett volna. Maga szerint szenvedett emiatt?

– Nehéz megítélni az olyan embereket, akiknél könnyen áll a nevetés. Az világos, hogy nem élt normális életet. Megértem, hogy kellett neki egy kis kicsapongás. Az viszont már komolyabb ügy, hogy több mint egy hónapja nem látták. Az irodájával sem vette fel a kapcsolatot?

– Nem, pedig ezt a szokását amúgy mindig megtartotta. Ezúttal azonban egyszer sem érdeklődött, hogy szükség van-e rá.

– Úgy látom, önt foglalkoztatja a feleség dolga is.

– Egy lakásban laktak, és nyilván volt olyan idő is, amikor szerelmesen szóltak egymáshoz.

– Szegény öregfiú…

Az orvos felállt.

– Elnézését kell kérnem, de szólít a kötelesség. El ne felejtsem, volt kettőnknek egy közös barátunk is, pszichiáter lett belőle, a Sainte-Anne Kórházban rendel. Amadieu doktor a neve, a Latin negyedben lakik. A telefonkönyvben megtalálja a címét. Néhányszor ő is eljött a Saint-Germain körúti vacsorákra.

Florian az ajtóig kísérte őket, ahol már a kabátokkal a karján várt a komornyik.

– Dél múlt tíz perccel – mondta Maigret, amikor visszaültek a kis kocsiba. – Azt kéne csak megtudnunk, hogy Amadieu doktor hazajár-e ebédelni.

Ez jó alkalom volt, hogy telefonálás ürügyén megigyon egy aperitifet; ezúttal magától választott ánizslikőrt.

– Nekem is ugyanazt – mormogta Lapointe.

Amadieu otthon volt. Ezen a héten csak délután kettőre járt be rendelni a Sainte-Anne Kórházba.

– Gondolom, halaszthatatlan.

– Valóban, olyasmiről szeretnék beszélni önnel, ami nekem sürgősnek tűnik.

A lakásban meglehetős rendetlenség uralkodott: lakója agglegény lehetett, mert a szobalány éppen az egyetlen terítéket szedte le az asztalról. A vörös hajú, kócos, szeplős doktor tweedöltönye olyan gyűrött volt, mintha abban aludt volna.

Maigret-nek csak később jutott a fülébe, hogy ez az ember Franciaország, sőt egész Európa egyik legnevesebb pszichiátere.

– Üljön le, szívja csak a pipáját. Mondja, mit iszik?

– Köszönöm, most semmit. Tudom, hogy drága az ideje. Ön igen jól ismerte Monsieur Sabin-Levesque-et.

– Eleget jártuk együtt az éjszakát diákkorunkban, persze hogy ismerem. Csak nem azt akarja mondani, hogy dolga akadt a rendőrséggel?

– Több mint egy hónappal ezelőtt eltűnt.

– És nem is szólt senkinek?

– Nem szólt. És azóta még az irodavezetőjének sem telefonált, pedig ez eddig mindig szokása volt, amikor távol maradt, legfeljebb egy hétig.

– Mi történhetett vele? – mormogta maga elé Amadieu.

Azután, mintha csak most lepődne meg, így szólt:

– No de miben lehetek én a segítségére?

– Nézze, egy olyan embert keresek, akit soha nem láttam, akiről tegnapig a világon semmit nem tudtam, ezért szeretnék valami képet alkotni róla.

– Megértem.

– Florian barátja, akinél az imént jártam, és aki az ön címét is megadta, erős embernek tartja Sabin-Levesque-et.

– Én is annak tartom.

– Elképzelhető, hogy a régóta gyakorolt életformája esetleg öngyilkosságba kergette?

– Ez nem vallana rá. Egyébként néhanap kicsit kirúg a hámból.

– Tudom. Találkoztam több barátnőjével.

– Az esküvőjük után néhányszor náluk vacsoráztam a Saint-Germain körúton.

– Egyszerűen barátként járt ott?

– Azt hiszem, erre a kérdésre a szakmai titoktartás dacára is válaszolhatok. Gérard kért meg rá, hogy menjek el hozzájuk, és figyeljem meg a feleségét. Nem tudta eldönteni, hogy teljesen épelméjű-e az asszony. Egy éles értelmű nőt találtam, aki már az első este átlátott rajtam.

Derűsen nyugodt tekintettel nézett rám, már-már kihívóan. Megállás nélkül ivott, és szándékosan tette…

– Továbbra is megállás nélkül iszik.

– Tudom, de amikor náluk jártam, kétszer annyit ivott, és minden pohárnál külön rám nézett.

– *Ez betegség, ugye, doktor úr?* – fordult hozzám. – *Én beteg vagyok, gyógyíthatatlan alkoholistának mondják az ilyet.*

– *Jóformán mindenből ki lehet gyógyulni, asszonyom, csak persze akarni kell…*

– *De honnan vegyek akaraterőt, amikor nem bírok szembenézni az élettel? Itt állok egyedül, a férjem megvet, a legcsekélyebb gyöngédséggel sincs irántam.*

– *Biztos vagyok benne, hogy téved. Jól ismerem Gérard-t. Ha elvette feleségül, akkor szereti is.*

– *Akkor azt hitte, hogy szeret. Én nem szerettem őt, de reméltem, hogy meg fogom szeretni. Nem ismerek nála önzőbb, cinikusabb embert.*

Amadieu újból rágyújtott a pipájára, és a mennyezet felé fújta a füstöt. A szobában, amely igazából se szalon, se dolgozószoba, se fogadóhelyiség nem volt, könyvek és folyóiratok hevertek szerteszét.

– Most már érti, milyen helyzetbe kerültem. Szegény Gérard meg ott közben mindezt szótlanul tűrte. Amikor hatodszor vagy hetedszer jártam náluk, az asszony már a nagy szalonban odalépett hozzám, és mielőtt még köszönhettem volna, kásás hangon így szólt:

– *Monsieur Amadieu, nem érdemes tovább fáradnia. A vacsora ma elmarad. És mától az ön jelenléte nem kívánatos ebben a házban. Ha pszichiáterre lesz szükségem, akkor magam fogom megválasztani.*

Hátat fordított, és bizonytalan léptekkel a lakosztályába indult. Másnap Gérard barátom eljött ide hozzám, hogy bocsánatot kérjen. Bevallotta, hogy a felesége egyre elviselhetetlenebb, és hogy ő lehetőség szerint kerüli az asszonyt. Igaz, hozzátette, hogy ugyanígy tesz a felesége is…

– Miért nem adta be a barátja a válókeresetet?

– Mert az életmódja ellenére hívő katolikus. Amúgy pedig éppen az életmódját hozhatnák fel ellene.

Maigret pipázva, tűnődve nézte ezt a vörös hajú, porcelánkék szemű, szép nagy embert. Végül sóhajtva föltápászkodott.

– Végeredményben tehát nem tartja bolondnak?

– Első látásra nem. De ne feledje, én ital hatása alatt láttam. Megbízható kórismét csak hosszabb és alaposabb megfigyelés után lehetne felállítani. Sajnálom, hogy nem tudok többet segíteni.

Kezet szorítottak. Amadieu a tekintetével követte őket, míg lementek a lépcsőn, mert a házban nem volt lift.

– A Dauphine sörözőbe?

– Örömest, főnök.

– Milyen kár, hogy nem lehet ezt a nőt beutalni a Sainte-Anne-ba, és egy ilyen ember gondjaira bízni.

– A férjének időnként elviselhetetlen lehet egy fedél alatt élni vele, még akkor is, ha ritkán látják egymást. Ha én tudnám, hogy valaki, aki egy házban lakik velem, ilyen érzéseket táplál irántam, én bizony félnék.

Maigret komolyan nézett Lapointe-ra.

– Szerinted az asszony képes volna…?

– Az imént azt mondtam magának, hogy szánalmat érzek iránta. És még most is így érzek, hiszen nagyon boldogtalan lehet az élete, de ugyanakkor félek is tőle.

– Akárhogy is, a férje megvan valahol, csak azt nem tudjuk, él-e, hal-e…

– Inkább hal… – suttogta nagyon halkan Lapointe.

A Dauphine sörözőbe belépve Maigret először is a telefonhoz sietett, és a lakását tárcsázta.

– Tudom… – mondta Madame Maigret. A férjének ki se kellett nyitnia a száját. – Nem jössz haza ebédelni. Sejtettem, nem is főztem semmit, úgyhogy be kellett volna érned egy kis sonkával, salátával.

Maigret szívesen elkortyolgatott volna még egy ánizslikőrt, de eszébe jutott Pardon barátja figyelmeztetése, és inkább lemondott az aperitifről. Az étlapon caeni módra készült pacalt látott, ezt se ajánlotta volna neki Pardon doktor, mégis jól belakmározott belőle.

– Habozom, hogy próbáljak-e házkutatási engedélyt kérni az ügyésztől. Nehezen kapnám meg, hiszen semmi sem bizonyítja, hogy dráma történt.

– És mire irányulna a házkutatás?

– Fegyverre. Volt-e a közjegyzőnek revolvere… És a feleségének van-e…

– Maga szerint képes lett volna megölni a férjét?

– Ezzel a nővel kapcsolatban én bármit lehetségesnek tartok. Ha csak egy piszkavas vagy egy palack lett volna a keze ügyében, azzal is megölhette…

– És mit tett volna a holttesttel?

– Hát igen, én se úgy képzelem, hogy a Riccs-Raccs előtt les a férjére, leüti – hiszen lőni nem lőtt senki –, aztán szépen eltünteti a hullát.

– Talán volt egy cinkosa?

– Az is lehet, hogy téves nyomon járunk, és az emberünket egyszerűen bűnözők tették el láb alól. Minden éjjelre jut egy ilyen bűneset.

– Ebben az esetben viszont miért tüntették volna el gondosan a hullát?

– Bizony, bizony, egy helyben toporgok. Néha már úgy érzem, hogy közelítek a megoldáshoz, aztán egy perccel később rádöbbenek, hogy fabatkát se ér az egész elgondolásom.

Kényszeredetten egy aprót nevetett.

– Az volna a legszebb, ha a mi kis közjegyzőnk egyszerre csak fölbukkanna épen és egészségesen, és mosolyogva megkérdezné, hogy miben sántikálunk.

– Mi a véleménye Lecureurről?

– Az irodavezetőről? Nem nagyon tetszik, de nem tudnám okát adni, hogy miért. Vannak ilyen hűvös emberek, akik semmilyen körülmények között nem veszítik el az önuralmukat.

– Szó volt róla, hogy mi történnék a közjegyzői irodával, ha kiderülne, hogy Sabin-Levesque meghalt. Lecureur már több mint húsz éve dolgozik ott, nyilván hajlamos egy kicsit a sajátjának tekinteni az irodát.

– De ehhez az kéne, hogy az özvegy hajlandó legyen megtartani őt, ami enyhén szólva nem tűnik valószínűnek. Ahogy elnéztem, nem nagyon szívelik egymást.

– Hát az biztos, hogy nem csókolóznának a jelenlétünkben.

Maigret súlyos pillantást vetett Lapointe-ra.

– Komolyan számolsz ezzel?

– Ma reggel óta igen. Talán tévedek, de mégis…

– Túl egyszerű megoldás volna, nem igaz? Mindketten értelmes emberek. Nathalie igazi nagyvad. Hallottad a

pszichiáter beszámolóját… Egy olyan kifejezés jutott akkor eszembe, amit nemrég olvastam valahol: *Őrületében szinte öntudatát veszíti…*

– Úgy gondolja, hogy ez illik az asszonyra?

– Igen. Legalábbis akkor, ha iszik. S mivel reggeltől estig alkohol hatása alatt áll, veszélyes nőnek kell tekintenünk.

– No de azért az, hogy a férjét…

– Igen, tudom. Valamiért most mégis felettébb ideges. Vissza fogok még menni hozzá, csak azért, hogy sarokba szorítsam.

– És ha inkább ő az, aki fél?

– Kitől félne?

– A férjétől. Időnként nyilván Sabin-Levesque is szívesebben látná a nejét halottas ágyon. Igaz, hogy már bő tizenöt éve elviseli, de néha megesik, hogy csordultig telik a pohár.

Maigret megint fölnevetett.

– Szép kis alakok vagyunk mi ketten, itt ülünk, és spekulálunk, miközben az alapvető tényekkel sem vagyunk tisztában.

Ezúttal nem kért konyakot a kávéja után. Jó időre elment tőle a kedve, amióta látta, hogy a közjegyző felesége úgy dönti le a torkán, akár a vizet.

NEGYEDIK FEJEZET

Maigret az íróasztalánál ült, és látszólag álmatagon nézte a szemben ülő férfit, akire mintha ráöntötték volna a sofőruniformist. Amaz zavartan forgatta kezében ellenzős sapkáját.

A szoba másik végében Lapointe ült, előtte elmaradhatatlan gyorsírótömbje. Az imént ő hozta el a sofőrt a Saint-Germain körútról, ahol a garázs fölötti lakószobájában találta.

Maigret-nek erősködnie kellett, hogy a megilletődött ember hajlandó legyen leülni.

– A neve Vittorio Petrini?

– Igen, uram.

A férfi annyira hozzáidomult sofőrszerepéhez, hogy azon se lepődtek volna meg, ha fölpattan, és vigyázzba vágja magát.

– Születési helye?

– Patinóban születtem, egy kis faluban Nápolytól délre.

– Nős?

– Nem, uram.

– Mikor érkezett Franciaországba?

– Tíz éve, uram.

– Akkor egyből a jelenlegi gazdájához szegődött el?

– Nem, uram. Először Orcel márki szolgálatában álltam, négy évig.

– Miért lépett ki tőle?

– Mert meghalt, uram.

– Mondja el, miben áll a munkája Sabin-Levesque-éknél.

– Nincsen sok dolgom, uram. Reggel bevásárolok Mademoiselle Jalonnak…

– A szakácsnőnek?

– Kicsit nehezére esik már a járás, benne van a korban. Azután az autókat szoktam karbantartani, hacsak az úrnak nem volt szüksége rám.

– Múlt idejű igéket használ.

– Elnézést, uram, miket használok?

– Úgy beszél, mintha mindez már elmúlt volna.

– Mert már régóta nem láttam az urat.

– Melyik autót használta inkább az úr?

– Hol a Fiatot, hol a Bentleyt, aszerint, hogy milyen ügyfélhez indult. Volt, hogy Párizstól ötven, sőt száz kilométer távolságra is elmentünk. A gazdám ügyfelei közül sokan nagyon öregek már, nem járnak be a városba. Némelyikük gyönyörű kastélyban lakik…

– Szokott beszélgetni magával a gazdája útközben?

– Néha szokott, uram. Nagyon jó gazda, nem hordja fönn az orrát, csaknem mindig derűs.

– Madame Sabin-Levesque soha nem megy el otthonról délelőtt?

– Szinte soha. A szobalányától, Claire-től hallottam, hogy nagyon későn szokott kelni. Van úgy, hogy nem is ebédel.

– Hát délután?

– Az úrnak délután szinte soha nem volt szüksége rám, az irodájában maradt.

– Ő soha nem vezetett?

– De, néha igen. Olyankor inkább a Fiatot vitte el.

– És Madame Sabin-Levesque?

– Ő délután négy-öt körül néha elment hazulról. Engem nem hívott, nem is autóval ment. Állítólag moziba járt, majdnem mindig a Latin negyedbe, és taxin jött haza.

– Nem érezte furcsának, hogy nem magát kéri meg arra, hogy hozza-vigye?

– De igen, uram. De nem az én dolgom ezt megítélni.

– Az is előfordul, hogy maga viszi el valahová?

– Hetente egyszer-kétszer igen.

– Ilyenkor hová megy?

– Csak a közelbe, a Ponthieu utcába. Egy kis angol bárba jár, és elég soká marad.

– Tudja a bár nevét?

– Igen, uram, a Pickwick's Bar.

– Milyen állapotban szokott kijönni onnan Madame Sabin-Levesque?

A sofőr habozott, hogy válaszoljon-e erre a kérdésre.

– Részegen? – sürgette Maigret.

– Néha segítenem kellett neki a beszállásnál.

– Ilyenkor aztán egyenesen hazament?

– Nem mindig. Megesett, hogy egy másik bár előtt is megállíttatta a kocsit, az V. György Szálló bárjánál.

– Onnan is egyedül jött ki?

– Igen, uram.

– Vissza tudott szállni egyedül az autóba?

– Én segítettem be, uram.

– És este?

– Este soha nem ment el hazulról.

– És a gazdája?

– Ő eljárt otthonról, de nem kocsival. Azt hiszem, hogy szívesebben taxizott.

– Minden este?

– Nem, dehogy. Néha egy hét vagy tíz nap is eltelt úgy, hogy nem ment este sehová.

– Viszont az is megtörtént, hogy egyhuzamban több napig is kimaradt?

– Igen, uram.

– Sohasem fuvarozta együtt a férjet és a feleségét?

– Soha, uram. Illetve egyszer mégis… temetésre mentek. Három-négy éve ennek…

A sofőr tovább nyomorgatta kezében az ellenzős bőrsapkáját. Kék egyenruhája kitűnő szabású volt, kisuvickolt cipője csillogott-villogott.

– Mi a véleménye Madame Sabin-Levesque-ről?

A férfi zavarba jött, mosolyféle jelent meg az arcán.

– De hisz biztos tudja, nem igaz? Nem nekem kell elmesélnem. Én csak a sofőrje vagyok.

– Hogyan viselkedett magával?

– Hol így, hol úgy. Néha egy szót se szólt, és úgy összeszorította a száját, mintha haragudna rám. Máskor viszont az ő kicsi Vitójának nevezett, és rengeteget beszélt.

– Miről?

– Nehéz volna elmondani. Például így szólt: *Nem is tudom, bírom-e még tovább is ezt az életet…* Máskor meg, amikor hazafelé indultunk: *Irány a börtön, Vito…*

– Így nevezte a Saint-Germain körúti házat?

– Ha addigra már több bárban is megfordult, akkor igen. *Tudja, hogy a miatt a disznó férjem miatt iszom. Az én helyemben bárki más is ezt tenné.* Szóval érti, ilyeneket mondott. Én csak hallgattam, nem szóltam semmit. Nagyon becsülöm a gazdámat.

– És a feleségét?

– Erre inkább nem válaszolnék.

– Emlékszik február 18-ára?

– Nem, uram.

– Aznap ment el utoljára otthonról a gazdája.

– Nyilván egyedül ment el, mert nem kérette az autót.

– Maga esténként mit szokott csinálni?

– Olvasgatok vagy tévét nézek. Próbálok leszokni az akcentusomról, de sehogy se megy.

Beszélgetésüket telefoncsörgés szakította félbe. Maigret intett Lapointe-nak, hogy vegye föl.

– Igen… Itt van… Átadom neki…

Majd Maigret-hez:

– A XV. kerületi főkapitány.

– Halló, Jadot…

Maigret jól ismerte ezt a Jadot-t, nagyon kedvelte is.

– Elnézését kérem, főfelügyelő úr… Azt gondoltam, hogy különösen érdekelheti a mondandóm… Egy belga hajós, bizonyos Jef Van Roeten, a hajója motorját próbálgatta a Grenelle rakparton, amikor meglepve látta, hogy a fölkavart víz egy hullát vet ki.

– Azonosították?

– A nadrágja zsebében benne maradt az irattárcája. Gérard Sabin-Levesque, mond magának valamit ez a név?

– A mindenségit, de még mennyire! Maga a helyszínen van?

– Még nem. Legelőször magát akartam értesíteni. Ki ez az ember?

– Egy Saint-Germain körúti közjegyző, már több mint egy hónapja, hogy eltűnt. Tüstént jövök, ott találkozunk. És köszönöm.

Maigret zsebre vágott egy tartalék pipát, és a sofőrhöz fordult.

– Egyelőre nincs már szükségem magára. Köszönöm a segítségét, elmehet.

Mihelyt egyedül maradt Lapointe-tal, Maigret kimondta:

– Csakugyan meghalt.

– Sabin-Levesque?

– Most húzták ki a holttestét a Szajnából, a Grenelle rakpartnál. Gyere velem. De előbb szólj be a helyszínelőknek.

A kis kocsi ügyesen tört előre a dugókban, rekordidő alatt értek a Grenelle hídhoz. Az úttest szintjénél lejjebb, a Szajna-parton vastag deszkák, téglarakások meg hordók sorjáztak. Két-három uszálynál éppen folyt a kirakodás.

Egy élettelen test körül vagy ötven bámészkodó tolongott, egy rendőr alig tudta távol tartani őket.

Jadot már megérkezett.

– Mindjárt megjön az ügyész is.

– Magánál van az irattárca?

– Igen.

Átadta Maigret-nek a tárcát, amely a vízben természetesen megpuhult és szétázott, síkos tapintású lett. Három darab ötszáz frankos bankjegy és néhány százfrankos volt benne, egy személyi igazolvány meg egy jogosítvány. A tinta elmosódott ugyan, de néhány szó olvasható maradt.

– Mást nem találtak?

– De igen, egy csekkfüzetet.

– Az is Sabin-Levesque névre szól?

– Igen.

Maigret eddig csak a szeme sarkából pillantott a kockakövön kiterített, szétázott tetemre. Mint ilyen esetekben mindig, most is erőt kellett vennie magán, hogy közelebb tudjon lépni.

A hulla hasa földagadt, olyan volt, akár egy megduzzadt tömlő. Megnyílt mellkasából fehéren, visszataszítóan

buggyantak ki a zsigerek. Az arcából nem maradt semmi emberre emlékeztető.

– Lapointe, menj, telefonálj Lecureurnek, hogy jöjjön ide azonnal.

Nathalie-t mégsem szembesíthette ezzel a látvánnyal.

– Hol a hajós?

Az máris felelt, erős flamand akcentussal:

– Itt vagyok, rendőr úr.

– Régóta vesztegel a hajója ezen a helyen?

– Hát látja, már több mint két hete. Úgy volt, hogy csak két napig maradok, amíg kirakodják a tégláimat, de lerobbant a motor. Szerelőt kellett hívnom, elhúzódott a dolog. Épp ma reggel lettek készen.

Karján egy szőke csecsemővel ott állt mellette kenderhajú felesége is, aki aligha értett franciául, mert nyugtalanul tekingetett egyikükről a másikukra.

– Három óra körül magam is ki akartam próbálni a motort, mert holnap reggel már muszáj visszaindulnom Belgiumba, csak előbb fölvennék még egy rakomány bort Bercyben. Valami ellenállást éreztem, és ahogy a motor beindult, hirtelen felszínre bukkant ez a holttest. Biztos beleakadt a horgonyba vagy a hajócsavarba, azért van teljesen szétszaggatva. Ilyen az én szerencsém, most mit szól, uram…

Az ügyész még harmincéves se múlt, Oronnak hívták. Megjelenése, viselkedése elegáns volt.

– Ki ez az ember? – kérdezte, miután kezet szorított Maigret-vel.

– Több mint egy hónapja tűnt el, Sabin-Levesque, Saint-Germain körúti közjegyző.

– Meglépett a kasszával?

– Nem olyannak fest.

– Volt oka öngyilkosságra?

– Nem hinném. Utoljára egy éjszakai mulató konzumnője látta.

– Meggyilkolták volna?

– Valószínű.

– Itt?

– Nem tudom elképzelni, hogy élve vezették volna le a Szajna-partra. Nem volt buta ember. Szervusz, Grenier. Csúnya munka vár rád…

– Már láttam.

Újonc törvényszéki orvos volt ez a Grenier.

– Nincs itt semmi tennivalóm. Nevetséges volna, ha megállapítanám a halál beálltát, hisz az nélkülem is nyilvánvaló.

A közelben állt a Törvényszéki Orvostani Intézet furgonja, de még várniuk kellett, hadd dolgozzanak a helyszínelők fényképészei. Megérkezett közben a közjegyző irodavezetője is, most lépkedett a rakpartról levezető kőlépcsőn.

Maigret a formátlan testre mutatott, amelyből most már gyomorfordító bűz áradt.

– Nézze meg, tényleg ő az?

Az irodavezetőnek nem akarózott közelebb lépnie. Mereven állt, zsebkendőt tartott orra-szája elé.

– Ő az – jelentette ki végül.

– Miről ismeri fel?

– Az arcáról. Igaz, hogy eltorzult, de akkor is ő az. Maga szerint vízbe ölte magát?

– Miért tette volna?

Lecureur a lehető legtávolabbra hátrált a holttesttől.

– Nem tudom. Sokan ölik vízbe magukat.

– Nálam van az irattárcája és a csekkfüzete.

– Akkor hát helyesen azonosítottam.

– Holnap reggelre beidézem magát az Orfèvres rakpartra, hogy aláírja a nyilatkozatát.

– Hány órára menjek be?

– Kilencre. Taxival jött?

– Vito épp az imént érkezett haza. Őt kértem meg, hogy hozzon el. Fönt vár a rakparton a Fiattal.

– Én is szívesen élnék az alkalommal. Velem jössz, Lapointe?

A törvényszéki orvoshoz lépett, az egyetlen emberhez, akit nem rázott meg a holttest látványa.

– Meg fogja tudni mondani már ma este, hogy meggyilkolták-e, még mielőtt a vízbe dobták?

– Megpróbálom. De tekintve az állapotát, nem lesz könnyű feladat.

A három férfi utat tört magának a kíváncsiak tömegében. Jef Van Roeten Maigret után szaladt.

– Ugye, maga a főnök?

– Igen.

– Elindulhatok holnap reggel? Már mindent elmondtam, amit tudtam.

– Először elmegy a kapitányságra, írásba adja és aláírja a vallomását.

– Milyen kapitányságra?

– Látja ott azt a fekete kabátos, apró bajszos urat? Ő a kerületi főkapitány, majd elmondja magának, hogy mi a teendő.

Négyen préselődtek be a kis Fiatba, amelyet Vito a hivatásos sofőrök módján, finom mozdulatokkal vezetett.

– Elnézését kérem, Monsieur Maigret – mormogta az irodavezető –, nem állhatnánk meg egy pillanatra valami

bisztrónál? Ha nem ihatok valami erőset, menten felfordul a gyomrom.

Mindhárman kiszálltak egy kocsmánál, ahol csak két rakodómunkás iszogatott. Az ólomszín arcú Lecureur dupla konyakot rendelt. Maigret beérte egy pohár sörrel, Lapointe viszont szintén konyakot kért.

– Nem számítottam rá, hogy a Szajnából kerül elő.

– Miért nem?

– Nem is tudom. Néha arra gondoltam, egy nővel lépett le. Lehetett volna a Côte d'Azurön is, vagy bárhol másutt. Arra, hogy tragédia is történhetett, csupán az utalt, hogy nem telefonált.

Hamarosan a Saint-Germain körútra értek.

– Nézze át az utóbbi időkből származó összes számlát, és érdeklődjék a banknál.

– Nem adja ide nekem a csekkfüzetet, hogy utánanézzek az összes benne szereplő összegnek?

Maigret átadta neki, és a jobb oldali bejárat felé indult, míg az irodavezető a bal oldalin lépett be.

– Már megint maga az! – kiáltott föl indulatosan az ajtót nyitó szobalány.

– Csakugyan, már megint én vagyok. És megkérem, szóljon azonnal az asszonyának, hogy kéretem.

Nem várta meg, hogy beljebb tessékeljék, magától indult a budoár felé, és szinte kihívóan a szájában tartotta a pipáját.

Tíz perc telhetett el, míg Nathalie előkerült: ezúttal nem pongyolában, hanem egy igen elegáns kiskosztümben.

– Épp indulófélben voltam.

– Melyik bárba készült?

– Nem tartozik magára.

– Fontos hírt kell bejelentenem. Megtalálták a férjét.

A nő nem kérdezte meg, hogy élve vagy holtan. Ennyit tudakolt csak:

– Hol?

– A Szajnában, a Grenelle hídnál.

– Tudtam én, hogy valami baja történt.

A szája sarka ezúttal is lebiggyedt, de a tekintete elég tiszta volt. Valamennyit biztosan ivott már, de egyelőre állta a sarat.

– Gondolom, el kell mennem azonosítani. A hullaházban van?

– Először is hullaház már régóta nem létezik. Jelenleg Törvényszéki Orvostani Intézetnek hívják…

– Maga fog elvinni oda?

– Nem szükséges azonosítania, Monsieur Lecureur már megtette. De ha ragaszkodik hozzá…

– Sérteget?

– Hogy érti?

– Ilyen morbidnak tart?

– Magánál sose lehet tudni.

A házi szentély ékessége, a konyakosüveg most is ott állt a kerek asztalkán, mellette több pohár. Az asszony töltött magának, a látogatóit nem kínálta meg.

– És most mi lesz?

– Estére szagot fognak az újságírók, és a fényképészekkel együtt itt tülekednek majd a kapuja előtt.

– Nem lehet ennek elejét venni valahogy?

– Megteheti, hogy nem fogadja őket.

– És akkor mi lesz?

– Akkor majd másutt kezdenek turkálni. Magát nem fogják kímélni, épp ellenkezőleg. Az újságírók gyanakvók, talán sikerül kiszagolniuk egyet-mást.

– Nekem nincs rejtegetnivalóm.

– Azt csinál, amit akar, de én a maga helyében fogadnám őket, és megpróbálnék tűrhető állapotban maradni. A leggyorsabbak már egy órán belül itt lesznek.

A nő mégis megivott még egy pohárral.

– Az újságírók állandó kapcsolatban állnak a rendőrőrsökkel.

– Jólesik magának, hogy így beszélhet velem, nem igaz?

– Higgye el, hogy nem.

– Maga gyűlöl engem.

– Én senkit sem gyűlölök.

– Csak ennyit akart mondani nekem?

– Igen, csak ennyit. Hamarosan nyilván megint találkozunk.

– Nem szeretném. Megvetem magát, Monsieur Maigret. Most pedig kotródjék innen. Claire! Dobja ki ezt a két embert.

A 207/B számú házzal szemben még mindig ott posztolt egy felügyelő. Maigret-ben fölmerült, hogy véget vethetne a megfigyelésnek, de végül mégis úgy döntött, jobb, ha fenntartja. Nathalie telefonjának lehallgatása nem járt eredménnyel, ami nem lepte meg, ha egyszer az asszony képes volt késő este, hálóingére bundát kapva nyilvános fülkéből telefonálni.

– Mit gondolsz te erről, Lapointe? – kérdezte a főfelügyelő, míg visszanyomakodott a kocsiba.

– Ha így viselkedik az újságírókkal is, akkor holnap reggel megnézheti, hogyan bánik el vele a sajtó.

– Ma már nincs semmi dolgom odabent, hazavinnél?

Madame Maigret hamiskás mosollyal várta.

– Most örülsz?

– Minek kéne örülnöm?

– Hát nem találtad meg a hulládat?

– A rádióban hallottad?

– Igen, a hatórás hírekben bemondták. Nem vagy éhes?

– Nem. Amilyen délután van a hátam mögött.

A bárszekrényhez lépett, eltöprengett, hogy mivel is nyugtassa meg háborgó gyomrát. Végül egy pohárka gint töltött magának, ami nem volt szokása: az üveg már egy éve érintetlenül állt a helyén.

– Te is kérsz? – kérdezte.

– Köszönöm, nem. Ülj csak le pár percre az újságokkal, amíg összeütök neked valami könnyű harapnivalót.

A leves már készen volt. Utána sonkás salátát tett elé a felesége pár kocka krumplival.

– Gondterheltnek tűnsz – jegyezte meg evés közben halkan Madame Maigret.

– Nem értek egy-két dolgot, és ez nincs ínyemre.

– Most kivel dolgozol?

Tudta a felesége, hogy mindig valamelyik közeli munkatársával dolgozik együtt, leggyakrabban Janvier-val meg Lucas-val, de ez utóbbi most már inkább a távollétében szokta helyettesíteni. A véletlen ezúttal Lapointe-ot adta mellé.

– Bekapcsoljam a televíziót?

– Nem kell, most ahhoz is lusta vagyok.

Maigret letelepedett a foteljébe, és átfutotta a lapokat. Közben azért mindig valami más járt az eszében, leginkább Nathalie, aki olyan közönséges szavakkal dobta ki az imént a lakásából.

Kilenc órakor már szundikált, és a felesége éppen fel akarta kelteni, hogy feküdjön le rendesen, mikor telefoncsörgés riasztotta fel a főfelügyelőt.

– Halló… Igen, én vagyok… Maga az, Grenier?… No, mire bukkant?

– Engedjen meg előbb egy kérdést: szokott ez az úr kalapot hordani?

Maigret eltöprengett.

– Én soha nem láttam az illetőt, és nem jutott eszembe, hogy ezt megkérdezzem a feleségétől vagy az alkalmazottaitól… Várjon csak… Választékosan öltözködött, nagyon fiatalosan… Szerintem inkább hajadonfőtt járhatott…

– Mert ha kalapos lett volna, akkor előbb levették a kalapját, és csak azután verték fejbe… Mégpedig nemcsak egyszer, hanem énszerintem legalább tízszer, méghozzá baromi erővel… A koponyája ripityára tört, akár egy kirakójáték darabkái…

– Golyót nem kapott?

– Se a fejébe, se máshová. Nem tudom, mi lehetett a gyilkos fegyver: talán egy kalapács, egy franciakulcs vagy egy pajszer… Alighanem pajszer… Már két ilyen ütés is halált okozott volna, de a gyilkos nem ismert megállást…

– És az a lyuk vagy micsoda a derekánál?

– Az frissebb. A holttest már oszladozott, amikor beakadt egy horgonyba vagy valami hasonló tárgyba. Van itt egy esetleg érdekes adalék… A két bokáját erősen fölsebezte valami, alighanem vasdrót, elannyira, hogy az egyik lábfeje kis híján leszakadt… Ez a drót arra szolgálhatott, hogy valami súlyos tárgyat, terméskövet vagy hasonlót rögzítsenek vele a holttestre…

– Becslése szerint mennyi időt töltött a vízben?

– Lehetetlen pontosan megmondani… Annyi biztos, hogy több hétig vízben volt…

– Négy-öt hétig is?

– Lehetséges. El ne feledjem, átnéztem a ruházatát is. Az egyik zsebében egy kulcscsomót találtam. Holnap reggel a lehető legkorábban átküldetem magának.

– Türelmetlenül fogom várni.

– Magának többen dolgoznak, mint nekem, éppenséggel át is küldhetne érte valakit.

– Rendben. Hagyja a portán.

– Most pedig veszek egy forró fürdőt, és jól belakmározom. Nem szeretném, ha mindennap ilyen munkát kellene végeznem. Jó éjszakát, Maigret.

– Jó éjszakát, Grenier. És köszönöm.

Másnap már kilenc előtt beért az irodájába. Első dolga volt, hogy elküldessen egy felügyelőt a kulcscsomóért a Törvényszéki Orvostani Intézetbe.

Kopogtak az ajtaján. Lapointe volt az, rögtön látta, hogy Maigret-nek friss hírei vannak.

– Grenier felhívott… Sabin-Levesque-et egy zúzódást okozó tárggyal ütötték le, ahogy a jelentésekben szokás írni. Vagy tíz rendkívüli erejű ütést mértek rá. Mielőtt a vízbe dobták volna, egy követ vagy más súlyos tárgyat erősítettek a bokájára. És Grenier a kulcscsomót is megtalálta az egyik zsebében.

– Látta már az újságokat?

– Még nem.

Lapointe átment a lapokért a felügyelők irodájába, és furcsa mosollyal az ajkán tette a paksamétát Maigret elébe.

– Nézze csak…

Az egyik napilapon ez a cím virított:

MEGGYILKOLTÁK AZ ISMERT KÖZJEGYZŐT

A lapban közölt fénykép igencsak meglephette azt, aki a kép elkészülte előtt egy órával látta az özvegyet. Részegségnek a leghalványabb nyoma sem látszott. Az asszonynak arra is gondja volt, hogy átöltözzék, így a képen már fekete kosztümöt viselt fehér csipkés blúzzal.

Barna haját gondosan megfésülte. Hosszúkásabbnak látszó arcát bánat felhőzte, de ez a szomorúság megfogta a kép szemlélőjét; úgy szorongatta kezében a zsebkendőjét, mint aki az imént sírt, és fél, hogy újból zokogásban tör ki.

A VIGASZTALHATATLAN ÖZVEGY NEM TALÁL MAGYARÁZATOT

Terjedelmes interjút közöltek Nathalie-val. Az újságírót az asszony nem a budoárban, hanem a nagy szalonban fogadta.

– Mikor tűnt el a férje?

– Körülbelül egy hónapja. Nem nyugtalankodtam, mert egy-egy ügyfele olykor meg szokta hívni magához vidékre.

– Ki helyettesíti az irodában?

– Az irodavezetője, aki rendkívül kompetens. A férjem tökéletesen megbízott benne, általános helyettesítési jogkörrel ruházta fel.

– Gyakran eljártak itthonról?

– Ritkán, és barátokat sem láttunk vendégül sűrűn. Nyugalmas életet éltünk.

– A rendőrséget ön értesítette?

– Úgy döntöttem, hogy fölkeresem Maigret főfelügyelőt, és beszámolok neki az aggodalmaimról.

– Miért éppen Maigret-nek?

– Nem is tudom… Több beszámolót is olvastam a nyomozásairól, és ez bizalmat ébresztett bennem iránta…

Jean Lecureurrel is készült egy rövidebb interjú.

– Nincsen semmi mondanivalóm.
– Az elhunyt nem hagyott önnek üzenetet?
– Nem, sohasem üzent, viszont két-három naponként fel szokott hívni.
– Ezúttal is felhívta?
– Nem.
– Nem aggódott emiatt?
– Úgy tíz nap elteltével már kezdtem aggódni.
– Nem gondolt arra, hogy értesítse a rendőrséget?
– Csak Madame Sabin-Levesque-nek számoltam be a nyugtalanságomról.

Egy másik újság is lehozta Nathalie fényképét, ezen is a nagy szalonban ült.

EGY PÁRIZSI KÖZJEGYZŐ REJTÉLYES HALÁLA

Itt is nagyjából ugyanaz volt a szöveg, annyi eltéréssel, hogy ez a lap kiemelte: a rendőrséget nem értesítették korábban. A cikk így fejeződött be:

Sabin-Levesque-nek állítólag nem ez volt az első rejtélyes eltűnése.

– Azért elképesztő, hogy egy nyúlfarknyi idő alatt ilyen tökéletes átváltozásra volt képes – jegyezte meg Lapointe némi csodálattal a hangjában.

A kulcscsomóért elküldött felügyelő már vissza is ért: az öt-hat kisalakú kulcs mellett ott lógott egy páncélszekrényé is, nyilván a földszinti trezort nyitotta.

Bonfils behozta Maigret-nek az összes párizsi mulató és kabaré jegyzékét. A főfelügyelőt meglepte, hogy milyen sok van belőlük: egyes sortávolsággal is három oldalt tett ki a lista.

Maigret a fiókjába csúsztatta a névsort, majd nagy sóhajjal felállt:

– A Saint-Germain körútra…

– Gondolja, hogy az asszony fogadja?

– Nem őhozzá megyek. Előbb föl kell ugranom az ügyészségre.

Mint megtudta, Coindet bírót bízták meg az üggyel. Maigret még kezdő korából ismerte a szívélyes, mosolygós öreg bírót. A vizsgálóbírák hosszú folyosójának legvégén talált rá az irodájára.

Coindet kezet nyújtott.

– Már vártam. Üljön le.

Az írnoka az írógépét verte: ő sem lehetett fiatalabb a vizsgálóbírónál.

– Egyelőre csak az újságokat olvastam, hisz jelentést még nem kaptam.

– Mert még nincs mit jelenteni – mosolygott vissza rá a főfelügyelő. – Ne felejtse, hogy csak tegnap találtunk rá a holttestre.

– Úgy hallottam, hogy már három napja nyomoz az ügyben.

– Ám mindeddig sikertelenül. Szükségem volna még ma délelőtt egy házkutatási parancsra.

– A Saint-Germain körútra?

– Igen. Madame Sabin-Levesque kevéssé rokonszenvezik velem.

– A nyilatkozatából nem ez derül ki.

– Az újságíróknak azt mesél, amit akar… Szeretném tüzetesen átvizsgálni a közjegyző lakrészét, mert oda eddig éppen csak bekukkantani tudtam.

– Remélem, hamarosan engem is értesít a fejleményekről.

A bíró arra utalt ezzel, hogy milyen hírben áll Maigret: csak azért ugrik be az Igazságügyi Palotába, hogy azután kedve szerint folytassa a nyomozását, és nem sokat törődik a bírókkal.

Húsz perccel később Lapointe-tal együtt már a jól ismert kapualjon haladtak át. Maigret-nek eszébe ötlött, hogy lassan ideje volna benéznie a házmesterfülkébe is. Ott egy büszke tartású férfi fogadta, akinek a fülkéje szinte szalonra hasonlított.

– Kíváncsi voltam, hogy felkeres-e engem is, főfelügyelő úr.

– Annyi dolgom akadt eddig.

– Megértem. Ismerem a rendőrséget, régen közlekedési rendőr voltam magam is. Gondolom, az asszony érdekli.

– Nem mindennap találkozni ilyen emberfajtával.

– Meg kell hagyni, furcsa pár ez, illetve hát furcsa pár volt, hiszen az úr meghalt. Van sofőrjük, van két autójuk, de ha elmennek itthonról, leginkább gyalog járnak. Sohasem láttam, hogy egyszerre léptek volna ki a házból, és állítólag enni sem közös asztalnál esznek.

– Szinte soha.

– Vendéget egyáltalán nem fogadnak, akármit is mondott az újságíróknak. A közjegyző úr néha eljár otthonról: akár egy fiatalember, gondtalanul, zsebre dugott kézzel, nem visz magával semmit. Szerintem van valakije vagy egy másik lakása valahol a városban.

– Ha alkalmam adódik, visszajövök még magához. Jó megfigyelőnek tűnik.

– Ja, hát a megszokás.

Maigret pár perc múlva becsöngetett a lakásba.

A két férfi láttán Claire paprikavörös lett mérgében, és biztosan be is csapja előttük az ajtót, ha Maigret nem olyan elővigyázatos, hogy a lábát becsúsztassa az ajtórésbe.

– Az asszonyom most…

– Nincsen dolgom az asszonyával. Ha ismeri a betűket, olvassa el ezt a papírt. Házkutatási parancs, a vizsgálóbíró állította ki. Ha nem akarja, hogy az igazságszolgáltatás akadályoztatásával vádolják…

– Mit akar látni?

– Megleszek a segítsége nélkül is, ismerem a lakást.

Azzal Lapointe-tal a nyomában a közjegyző lakrésze felé indult. Elsősorban a dolgozószoba érdekelte. Ott az összes bútordarab közül csakugyan egyedül a kis mahagóni íróasztal négy fiókja volt kulcsra zárva.

– Kinyitnád az ablakot? Olyan áporodott itt a levegő.

Három kulcsot is ki kellett próbálnia, míg ráakadt a jóra. Az első fiókban csak fejléces levélpapírt talált, borítékokat és két töltőtollat: az egyik tömör aranyból készült.

A második fiók tartalma már érdekesebbnek bizonyult: egy csomó amatőr fénykép hevert benne, legtöbbjét a Côte d'Azurön vették fel, egy hatalmas, szecessziós villa parkjában. Nathalie húsz évvel fiatalabbnak látszott a

képeken, és az ingujjra vetkőzött közjegyző is diáknak tűnt még.

A képek hátulján a *La Florentine* felírás szerepelt, így hívhatták a villát.

Az egyik felvételen a párocska mellett, Sabin-Levesque oldalán egy nagy farkaskutya is állt.

Maigret-nek hirtelen az eszébe villant: ebben a házban nem tartanak se kutyát, se macskát.

Épp visszatolta volna a fiókot, amikor a legmélyén egy útlevélfotót vett észre, amilyet automatával szoktak csináltatni. Nathalie még a cannes-i fényképeknél is fiatalabb volt rajta, és még jobban különbözött a megszokottól. Szándékoltan rejtelmes mosollyal pillantott a szemlélőre.

A kép hátán egyetlen szó állt, egy név: *Trika.*

Nyilvánvalóan hivatásos korában viselte ezt a nevet, és ez a hivatás aligha jelentett titkárnősködést egy Rivoli utcai ügyvédnél.

Az asszony már akkor bogarat ültetett Maigret fülébe, amikor a múltjáról beszélt neki, és megadta állítólagos volt munkáltatója nevét. Amikor kiderült, hogy az már tíz éve meghalt, Maigret még inkább gyanút fogott.

A nő már ekkor tudta, hogy az ügyvéd rég nem él, s így nincs, aki meghazudtolhatná. Valószínűleg soha nem volt nála titkárnő, de még gyors- és gépírónő se.

– Nézd csak meg, Lapointe… Neked mi jut eszedbe róla?

A felügyelő elgondolkozott.

– Egy luxuspipi.

– Mi pedig jól tudjuk, hogy hová járogatott társaságot keresni magának a közjegyző.

Maigret gondosan eltette a fényképet az irattárcájába. Most kinyitotta a bal oldali fiókokat is. A felső fiókban

megkezdetlen csekkfüzeteket talált, egy kivételével: ez az egy már kimerült, és az ellenőrző szelvényeken a kedvezményezett neve helyett mindenütt ez állt: „a bemutatónak”.

Mindenféle más is hevert a fiókban: egy karóra, kézelőgombok középütt apró, sárga ékkővel, gumiszalagok, postabélyegek.

– Jól szórakozik?

Az asszony természetesen átjött. Claire húzta ki az ágyából. Bőségesen bekonyakozhatott már, dőlt belőle a szeszszag.

– Jó napot, Trika.

Az asszony még uralkodott magán annyira, hogy ne mutasson meglepetést.

– Nem értem.

– Nem is fontos. Olvassa csak el ezt.

Odanyújtotta neki a házkutatási parancsot, de a nő ellökte a kezét.

– Tudom, a szobalányom már mondta. Érezze otthon magát. A pongyolám alatt is akar motozni?

Az asszony tekintete tegnap óta megváltozott. Már nemcsak nyugtalanságot tükrözött, hanem valami rosszul leplezett rémületet is. Az ajka jobban remegett, mint valaha, akárcsak a két keze.

– Még ezzel a lakrésszel sem végeztem.

– Zavarja tán a jelenlétem? Már jó ideje nem állt módomban belépni a háznak ebbe a részébe.

Maigret már nem figyelt oda rá, bútorokat nyitott-csukott, elhuzigálta a tolóajtókat a gardróbszobában, ott is körülnézett.

Vagy harminc öltönyre bukkant, leginkább világos színűekre. Mindegyiken Párizs egyik legnevesebb úri szabójának címkéje díszlett.

– Úgy tűnik, a férje nem hordott kalapot.

– Soha nem mentünk el együtt itthonról, így ezt nem tudom.

– Gratulálok a tegnapi színjátékához az újságírókkal.

Az asszony ezt bóknak vette, mely még a mostani lelkiállapotában is megmosolyogtatta.

Az ágy alacsony volt és széles, a hálószoba bőr falburkolata roppant férfiasan hatott.

A fürdőszoba olyan képet nyújtott, mintha csak tegnap használták volna. A fogkefe benne állt a poharában, a borotva a támaszán pihent, mellette borotvaszappan és timsó. Nemcsak a padlót és a falat borította fehér márvány, hanem abból készült a fürdőkád meg az egész berendezés is. Nagy ablak nyílt egy kertre, amelyet Maigret most látott először.

– Ez a maguk kertje? – kérdezte.

– Már miért ne lenne a miénk?

Ritkán látni Párizsban ilyen gyönyörű fákat egy magánház kertjében.

– Csakugyan, Trika, melyik mulatóban dolgozott?

– Tisztában vagyok a jogaimmal. Nem vagyok köteles válaszolni.

– A vizsgálóbíró kérdéseire azonban majd felelnie kell.

– Oda viszont velem jön az ügyvédem is.

– Tehát máris van ügyvédje?

– Már régóta.

– Csak nem a Rivoli utcából? – tudakolta gúnyosan Maigret.

Nem készakarva bánt ilyen keményen az asszonnyal, de művelhetett bármit, mindennel próbára tette a nő türelmét.

– Semmi köze hozzá.

– Akkor menjünk át a maga lakrészébe.

Ahogy a dolgozószobában ellépett a könyvespolcok előtt, futtában kisilabizált néhány címet. Kortárs szerzők műveit látta, csupa kiváló íróét. Angol könyvek is akadtak, a közjegyző nyilván jól beszélte a nyelvet.

Áthaladtak a kis és a nagy szalonon, végül Nathalie budoárjába értek, aki állva nézte, hogy most mihez fognak kezdeni. Maigret kihúzott pár fiókot, de csak csecsebecsét, apróságokat talált bennük.

Benyitott a hálószobába. Az ágy éppolyan nagy volt, mint Sabin-Levesque-nél, csak fehér, akár az összes többi bútor. Ezekben főleg rendkívül finom, nyilván méretre készített fehérneműt talált.

A szürkéskék márvánnyal borított fürdőszobában olyan rendetlenség uralkodott, mintha valaki nemrég kutyafuttában használta volna. Egy asztalkán különben még ott állt a konyakosüveg meg a pohár.

A ruhásszekrényben ruhák, kabátok, kosztümök függtek, különleges polcokon pedig harminc-negyven pár cipő sorakozott.

– Tudja, hogy mi okozta a férje halálát?

Az asszony összepréselte az ajkát, nem felelt.

– Fejbe ütötték egy nehéz tárggyal, alighanem egy pajszerrel. De nem egyszer sújtottak le rá, hanem tízszer, úgyhogy szó szerint ripityára tört a koponyája.

Az asszony nem moccant. Ahogy ott állt mozdulatlanul, és le nem vette a szemét a főfelügyelőről, bárki őrültnek gondolta volna.

ÖTÖDIK FEJEZET

Maigret belépett a házmesterfülkébe.

– Mondja csak, amikor a közjegyző megnősült, volt egy kutyája, nem igaz?

– Igen, egy gyönyörű német juhász. Nagyon szerette, és a kutya is rajongott érte.

– Megdöglött?

– Nem. Pár nappal azután, hogy visszatértek Cannes-ból, a nászútjukról, túladtak rajta.

– Maga nem furcsállta ezt?

– A kutya állítólag mindig vicsorgott, ha Madame Sabin-Levesque közel ment hozzá. Egyszer a kutya egyenesen úgy tett, mintha meg akarná harapni, és elszakította a ruhája szegélyét. Nagyon félt tőle az asszony, ő vette rá a férjét, hogy váljanak meg tőle.

Mihelyt visszaért az irodájába, a főfelügyelő lehívatta a helyszínelők fényképészét. Először a fiatal pár Cannes-ban készült képét adta át neki, amelyiken a kutyával vették le őket.

– Ki tudná nagyítani ezt a felvételt?

– Nem lesz valami fényes az eredmény, de fel lehet majd ismerni a szereplőket.

– És ezt a fényképet?

Azzal átadta neki az útlevélképet is.

– Megteszem, ami tőlem telik. Mikorra kellenek?

– Holnap reggelre.

A fényképész felsóhajtott. A főfelügyelőnek mindig minden sürgősen kell, ehhez már rég hozzászokhatott volna.

Madame Maigret kicsit aggódva pillantott a férjére, mint mindig, amikor akadozott a nyomozás. Nem lepte meg a férfi morcos hallgatása. Olyan volt, mintha nem tudná, mihez kezdjen, hová legyen a saját otthonában.

Ilyenkor szórakozottan evett, a felesége néha mosolyogva meg is kérdezte:

– *Itt vagy most velem?*

Nem, lélekben most sem volt ott vele. Madame Maigret-nek eszébe jutott a férje egyik beszélgetése Pardon doktorral, amikor egyszer náluk vacsoráztak.

– *Van itt valami* – mondta Pardon –, *amit sehogy se tudok megérteni. Maga nem igazságtevőnek született, sőt. Amikor letartóztat egy bűnöst, mintha kelletlenül tenné.*

– *Néha tényleg nem szívesen teszem.*

– *És mégis annyira a lelkére vesz minden egyes nyomozást, mintha személyesen érintené…*

Maigret erre csak ennyit válaszolt:

– *Azért, mert minden egyes alkalommal egy ember történetét látom magam előtt. Amikor magát egy ismeretlen beteg ágyához hívják, tán nem csinál belőle személyes ügyet? Talán nem éppen úgy küzd a halál ellen, mintha nem a páciense élete, hanem a maga szeretteié volna a tét?*

Maigret fáradt volt és rosszkedvű. Mi tagadás, a Grenelle rakparti hulla látványa akár egy törvényszéki orvos gyomrát is fölkavarta volna.

Maigret megkedvelte Sabin-Levesque-et, pedig nem is ismerte őt. Volt a gimnáziumban egy hasonló természetű osztálytársa, látszatra lezser, nemtörődöm figura. Az órák alatt nem akadt nála renitensebb tanuló, a tanárok szavába vágott, telefirkálta az irkái margóját.

Ha kiküldték egy-egy óráról, akkor az ablaküveghez nyomta a képét, és pofákat vágott.

A tanárok mégsem haragudtak meg rá istenigazából, inkább ők is csak mulattak a csínyein. Igaz, a fiú minden vizsgáján az első három között végzett.

A közjegyző sokáig az aranyifjak életét élte, aztán egyszerre csak megházasodott. Vajon mi lelte? Szerelem első látásra? Vagy a Trika művésznéven futó Nathalie mesterkedett meglepő ügyességgel?

Mit remélt a lány? Nagyvilági életet egy tágas, fényűző lakásban, sok utazást, nyaralást felkapott helyeken?

Akárhogy is, három hónap közös élet végeztével eljött a pillanat, amikor Sabin-Levesque ismét elkezdett eljárni otthonról.

Vajon miért?

Maigret sokat töprengett a kérdésen, de nem talált kielégítő választ. Lassanként olyannak mutatkozott volna a nő, amilyennek most ismerik? Először az összhang tűnt el kettőjük kapcsolatából, később meg szinte már nem is szóltak egymáshoz.

De válókeresetet se a férfi, se a nő nem adott be.

Maigret-t végül a sok kérdőjel álomba bágyasztotta. Amikor fölébredt, odakint apró szemű eső szitált. De felkelés előtt még az ágyban megitta az első kávéját, amit a felesége behozott neki.

– Nehéz napod lesz?

– Ki tudja? Soha nem tudom előre, hogy mi vár rám.

Leintett egy taxit. Ezt jelnek is fel lehetett fogni, hisz rendszerint busszal vagy metróval járt.

Asztalán már ott várták a nagyítások: jobbak, kontúrosabbak lettek, mint várta. Mindkét kupacból felkapott egyet-egyet, és bekopogott velük a folyosó túlsó végén Perettihez, az Erkölcsrendészeti Osztály főnökéhez. Peretti volt az egyetlen főfelügyelő, aki sárga gyémánttal

ékesített gyűrűt hordott az ujján, mintha nyomot hagyott volna rajta, hogy kikkel hozza össze a munkája.

Szép, szénfekete hajú, még fiatal férfi volt, elég feltűnően öltözködött.

– Nocsak, már jó ideje nem láttalak.

Csakugyan, hiába nyílt egy folyosóra az irodájuk, mégis ritkán futottak össze, akkor is jobbára a Dauphine sörözőben.

– Gondolom, nem ismered ezt a személyt.

Peretti megszemlélte Nathalie kinagyított arcképét, majd az ablakhoz ment, hogy jobban lássa.

– Csak nem az a közjegyzőné fiatalabb korában, akinek tegnap közölték a képét az újságok?

– De igen, ő az, jó tizenöt éve. Itt meg a férjével együtt láthatod, pár héttel vagy hónappal később.

Peretti ugyanolyan figyelmesen szemlélte meg a cannes-i fotót is.

– Egyik képről sem jut eszembe semmi.

– Sejtettem. De van itt még valami más is. Összeállíttattam az embereimmel egy listát Párizs összes éjszakai mulatójáról. Hoztam neked egy másolatot. Van-e ezek között olyan, esetleg több is, amelyik ma is ugyanannak a kezén van, mint akkoriban? Főleg a VIII. kerületre és környékére gondolok.

Peretti átbogarászta a listát.

– Ezek közül a legtöbb tizenöt éve még nem is létezett. Változik a divat, volt idő, hogy az éjszakai élet a Montmartre-ra összpontosult, később a Saint-Germain-des-Près-re… De várj csak… A Baldachin a Ponthieu utcában… Ezt régen is, ma is ugyanaz a szeretetre méltó csirkefogó irányítja, akinek soha nem tudtunk semmit a nyakába varrni.

– Más efféle nincs?

– A kisasszonyhoz, a Grande-Armée sugárúton… Nagyvilági hely, egy asszony a tulajdonosa, Blanche Bonnard-nak hívják. Már túl lehet az ötvenen, de jól tartja magát. Van egy másik mulatója is a Montmartre-on, a Fontaine utcában, a közönségesebb fajtából: A libuci bőre.

– Tudod, hogy hol lakik?

– A Wagram sugárúton van egy pofás lakása, egy egész vagyont rákölthetett.

– Itt hagyom nálad a listát, több példányom van belőle. Ha véletlenül eszedbe jutna valami… Ja, majd elfelejtettem megkérdezni, hogy hol lakik a Baldachin tulajdonosa…

– Marcel Lenoir? Ugyanabban az épületben, ahol a mulatója is van, a harmadikon vagy a negyediken. Jártam nála házkutatást tartani, hátha előkerül egy kis kábszer…

– Köszönöm, öregem.

– Hogy halad a nyomozásod?

– Megy, megyeget…

Maigret visszaballagott az irodájába. Mint minden reggel, most is jelentésre járult a nagyfőnökhöz. Elnézte a férfit a karosszékében, és az járt az eszében, hogy egy hónap múlva ülhetne a helyén.

– Hogy áll ezzel a közjegyzős históriával, Maigret?

Ott volt az összes többi ügyosztály vezetője is, valamennyi a maga aktáival.

– Egy helyben toporgok. Tájékozódom, ki is derítek ezt-azt, de hogy a mi szempontunkból mit lehet mindebből felhasználni…

Szétküldette az újságoknak Nathalie kinagyított fényképét, ezzel az aláírással: *Madame Sabin-Levesque húszéves korában.*

Azután fölment az irattárba is, utánanézett, hogy iktattak-e valamit ezen a néven vagy Trika nevén, de nem talált semmit. A nő nem szerepelt a bűnügyi nyilvántartásban, és soha semmilyen okból nem idézték be.

– Elvinnél a Ponthieu utcába?

Ezúttal Lapointe-ot kérte meg, hogy vezesse az autót, ahogy máskor Janvier-t is szokta, mert Maigret maga sohasem ült volánhoz. Nemrég vett ugyan egy kocsit, hogy szombat este vagy vasárnap reggel azzal menjenek ki meung-sur-loire-i hétvégi házikójukba, de a kormány mögött mindig Madame Maigret ült.

– Van valami újság, főnök?

– Benézünk egy éjszakai lebuj tulajdonosához. Már húsz éve megvan neki ez a mulatója.

Az intézmény ablakredőnyei zárva voltak, de a bejárat mellett egy nagy keretben kis híján pucér hölgyek fotói virítottak.

Beléptek a főkapun. A házmesternő a harmadik emeletre, balra küldte őket. Egy loncsos kis szobalány nyitott nekik ajtót.

– Monsieur Lenoir? Nem tudom, fogadja-e magukat… Csak az imént kelt föl, még reggelizik…

– Mondja meg neki, hogy Maigret főfelügyelő van itt.

Lenoir egy percen belül kisietett a folyosóra látogatói elé. Az irdatlan termetű, kövér ember se volt éppen harmatfrissességű. Színehagyott pizsamájára egy régi, borvörös köntöst kapott föl.

– Minek köszönhetem a megtiszteltetést?

– Szó sincs megtiszteltetésről. Reggelizzen csak nyugodtan…

– Zavarba ejt, hogy így kell fogadnom magukat.

Vén csirkefogó volt ez a Lenoir, huszonöt éve bordélytulajdonosként tört föl. Hatvan körül járt, de borotválatlan arca öregebbnek mutatta.

– Erre parancsoljanak.

A lakás sem volt gondozottabb a gazdájánál, rendetlenség uralkodott mindenütt. Egy kis ebédlőbe léptek, amelynek ablaka az utcára nézett.

Az egyik lágy tojásnak csak a héja maradt, a másiknak Lenoir most ütötte le a végét.

– Reggel csak a tojás tud helyre tenni.

Feketekávét ivott, a hamutartóban csikkek sokasodtak.

– No, miért jöttek?

– Szeretnék mutatni magának egy fényképet, hátha eszébe jut róla valami.

Elébe tette Nathalie kinagyított portréját.

– Nem ismeretlen az arca. Hogy hívják?

– Akkoriban, vagyis tizenöt esztendeje, a Trika nevet használta.

– Mindnek ez a mániája, a lehető legidétlenebb művészneveket választják. Még hogy Trika…

– Felismeri?

– Az igazat megvallva: nem.

– Nem tudná megtalálni a nevét a könyvelésében?

Lenoir csúnyán evett, a tojássárgája az állára meg a házikabátja hajtókájára csurgott.

– Azt hiszi, nyilvántartást vezetek minden lányról, aki megfordul a mulatómban? Az egyik belép, a másik kilép. Sokan férjhez mennek, meglepődne, ha tudná, hánynak jön össze kiváló parti. Dolgozott nálam olyan is, akiből később hercegné lett Angliában.

– Fényképeket sem őriz?

– Szinte mindegyik elkéri a képeit, amikor lelép. A többit meg széttépem és kidobom.

– Köszönöm, Lenoir.

– Örvendtem a szerencsének.

Teli szájjal fölkelt, és kikísérte őket a lakásából.

– Most a Wagram sugárút 31.-be.

Ez nagypolgári lakóház volt, lakott benne többek között két orvos, egy fogász meg egy vagyonkezelési tanácsadó.

– Ki keresi? – kérdezte a szinte szubrettnek öltözött szobalány.

– Maigret.

– A rendőr?

– Igen.

Blanche Bonnard nem reggelizett, hanem telefonált. Az egyik szobából áthallatszott a hangja:

– Igen… Igen… Drága barátom, nem bólinthatok rá egyből… Alaposabban kell tájékozódnom, kíváncsi vagyok az építészem beszámolójára is… Igen… Nem, még nem tudom, mennyi időmbe kerül… Beszéljünk ma este a mulatóban… Ahogy gondolod… Ciao…

Ahogy elébük jött, léptei zaját elnyelte a tarka szőnyegekkel borított padlószőnyeg. Hosszan szemlélte Maigret-t, míg Lapointe-ot csak futólag mérte végig.

– Szerencséjük van, hogy talpon találnak. Rendszerint későn kelek, de ma találkozóm van a gazdasági ügyintézőmmel. Jöjjenek.

A nappalijában minden puha volt, sőt Maigret ízlésének inkább süppedős. Lenoirhoz hasonlóan az asszony is benne járt a hatodik ikszben, de ő keményen tartotta magát, s még reggeli otthoni viseletében is kellemes benyomást tett. Kövérkés, de arányos termetű, nagyon szép szemű asszony volt.

– Nyilván a Sabin-Levesque-ügyben járnak… Sejtettem, hogy előbb-utóbb felkeresnek, de arra nem számítottam, hogy ilyen hamar.

Egy aranyszopókás cigarettát vett elő.

– Gyújtsanak rá maguk is. Még a papagájomat se zavarja. Amikor tegnap megláttam a fényképet a lapokban, rögtön kapcsoltam, és azonnal utánanéztem, hogy nem tévedek-e.

– Tehát ismerte Madame Sabin-Levesque-et, amikor még a Trika nevet használta?

– De még mennyire!

Felállt, átment egy másik szobába, és egy hatalmas fényképalbummal tért vissza.

– Mivel kicsit gyönge az emlékezőtehetségem, semmit nem dobok ki. Ilyen albumból is ötöt tartok, mind dugig van fényképpel. Parancsoljon.

A nyitott albumot Maigret elé tette. Jobboldalt egy olyasfajta fotó díszelgett, amilyet az éjjeli mulatókban szokás készíteni.

A kép csakugyan Nathalie-t ábrázolta, fiatalocskán, naivan, mesterkéletlenül. Mélyen kivágott ruhája látni engedte keble hajlatát.

Mellette egy férfi ült feléje hajolva: Sabin-Levesque. Asztalukon pezsgősvödör, benne üveg.

– Itt ismerkedtek meg. Két hónapja se volt még, hogy Trika hozzánk szegődött.

– Tudja, honnan érkezett?

– Igen, Nizzából. Egy elég vacak kis lebujban dolgozott ott.

– Elmesélte magának az életét?

– A lányok mind elmesélik nekem az életüket. A legtöbbjük magányos, nincs, akinek kiöntse a szívét. Nem

csoda hát, hogy Blanche mamát fogadják bizalmukba. Megkínálhatom magukat valamivel? Nem iszom sokat, de ilyenkor délelőtt nem vetek meg egy pohárka portóit.

Portóiban Maigret ritkán ivott ilyen fenségeset.

– A család neve Frassier volt, Trika tizenöt éves lehetett, amikor meghalt az apja. Könyvelő volt, vagy valami hasonló. Az anyja viszont egy orosz gróf lánya, és ügyelt rá, hogy ezt mindenki számon tartsa. Látja, azért emlékszem még egyremásra. Trika az én mulatómban mindig ugyanannál az asztalnál ült. A vendégeknek tüstént feltűnt, hogy milyen fiatalka, milyen ártatlanság sugárzik belőle. Haboztak is megszólítani. Ő rájuk mosolygott, kedvesen, de tartózkodóan. Ritkán ment el valakivel. Talán csak három ilyen esetre emlékszem.

– Nem volt állandó szeretője?

– Nem. Egyedül lakott egy közeli kis szállóban, a Brey utcában. Kedveltem a lányt, de nem értettem őt igazán. Egyik este Gérard Sabin-Levesque nyitott be hozzánk. Helyesebben Monsieur Charles, mert mindnyájan ezen a néven ismertük. Egyszer, jóval régebben, már járt nálunk. A szelíd, csöndes nőket kedvelte, így hát rögtön felfigyelt Trikára. Odaült az asztalához… Nyilván arra kérte, hogy menjen el vele, de Trika nem volt hajlandó. Több mint egy héten át minden este eljött, akkor aztán Trika végre ráállt, hogy elmegy vele. Pár holmiját nálunk hagyta: két ruhát, alsóneműt, személyes apróságokat. Néhány nap múlva visszajött értük.

– *Na, kitört a nagy szerelem?* – kérdeztem. Csak nézett, nem válaszolt. – *Magához vett?*

– *Még nem végleges a dolog…* – Kétfelől megcsókolt, köszönetet mondott, és soha többé nem láttam. De két hónap se telt el, és a *Figaró*ban megjelent az esküvői

fényképük: Trika menyasszonyi ruhában, a férje zsakettben. *Monsieur Gérard Sabin-Levesque, a jól ismert Saint-Germain körúti közjegyző ma délelőtt az oltár elé vezette…*

Maigret és Lapointe egymásra néztek. Mire véljék ezt a históriát? A quimperi kislányból konzumnő lesz egy kétes nizzai mulatóban, majd A kisasszonyhoz címzett lokálban, aztán pedig Párizs egyik leghíresebb és leggazdagabb közjegyzőjének hitveseként látjuk viszont.

Ekkor még élt Gérard apja, ez a szilárd erkölcsű ember. Vajon mit szólt a két fiatal egybekeléséhez? És hogyan fért meg egymással ez a három ember, aki attól kezdve egyazon lakás szobáit lakta?

Három hónapba se telt, és Gérard visszatért régi szokásához: időnként el-eltűnt néhány napra.

Vajon Nathalie már ekkor is ivott? Már ekkor is a saját lakrészében töltötte napjai java részét?

Múltak az évek, és az asszony egyre többet vedelt. A közjegyző lemondott róla, hogy házastársakként éljenek együtt. Elidegenedtek egymástól, sőt talán egymás ellenségeivé váltak.

– Most pedig szabad asszony lett belőle. Szabad és gazdag. Nem hagyja nyugodni a dolog, igaz, főfelügyelő úr?

– Az újságok nem írtak meg mindent. Sabin-Levesque fejére legalább tíz ütést mértek egy nehéz tárggyal, ripityára tört a koponyája.

– Maga szerint egy nő képes lett volna erre?

– Bizonyos körülmények között a nők éppolyan erősek tudnak lenni, mint a férfiak, vagy még erősebbek is. De ha ő lenne a bűnös, hol követte volna el a tettét? A lakásukban? A férfi rengeteg vért veszített. A vér nyomot hagy, ezt az asszony is tudja, nem ostoba. Meg aztán

hogyan juttatta volna el a holttestet a Szajnáig? Hogyan cipelte volna le, hogyan gyömöszölte volna be a kocsiba?

– Világos. Talán a férfi összefutott valami útonállóval egy néptelen utcában, és úgy gyilkolták meg?

– A pénztárcájához nem nyúltak, pedig több mint ezerötszáz frank volt benne.

– Bosszú?

– Ki akart volna bosszút állni?

– Egy szerető. Egy olyan nő szeretője, aki elment vele valamelyik mulatóból.

– Az efféle stricik nem féltékenyek a fizetővendégekre. Legfeljebb arra gondolnék, hogy egyikük megpróbálhatta megzsarolni.

Maigret még egyszer megnézte a pezsgőző fiatal pár fényképét, majd kiürítette portóis poharát.

– Még eggyel?

– Köszönöm, nem, pedig nagyon finom.

Sok mindent megtudott most Nathalie múltjából, de mire juthat mindezzel?

Madame Maigret-t meglepte, hogy a férje otthon ebédel, de ennek aznap nem volt különösebb jelentősége. Maigret éppolyan zárkózott és morcos volt, mint korábban.

Rendesen mind a tíz ujját megnyalta, ha zöldséges leveshús került az asztalra, most meg alig vette észre, hogy azt kapott, pedig petrezselymes-gyöngyhagymás mártás is volt hozzá.

– Adnál egy nagy bögre kávét?

Ezen a reggeli adagját kellett érteni, vagyis bő három decit. Belepillantott az újságokba, átfutotta a házmesterrel és az egyik irodai dolgozóval készült interjút. Vitót is

megpróbálták kifaggatni, de a sofőr csak kurta-furcsa válaszokat adott.

Az irodájába érve Maigret már az asztalán találta a lehallgatási jelentést.

Amióta rákapcsolódtak a vonalára, Nathalie senkit nem hívott, viszont aznap reggel ő fogadott egy egészen rövid hívást.

– *Te vagy az?*

– *Igen.*

– *Feltétlenül találkoznunk kell…*

A nő egy másodpercig sem várt, nem felelt, rögtön letette. Nyilván egy másik készülékről, de ugyanarról a vonalról korábban a szakácsnő hívta a hentest, borjúsültet rendelt, amiért később Vitónak kellett elmennie.

Az irodában viszont szüntelenül csörgött a telefon, többé-kevésbé nyugtalan ügyfelek érdeklődtek. Lecureur megadott minden tájékoztatást, igyekezett megnyugtatni őket.

Maigret benézett a vizsgálóbíróhoz, de igazság szerint szinte semmi újat nem tudott mondani neki. A derék Coindet bírónak nem volt sietős a dolga. Íróasztala mögött lassan szívogatta vén pipáját, és egy dossziéban lapozgatott.

– Üljön le, Maigret.

– Jóformán semmi újdonsággal nem tudok szolgálni. Nyilván megkapta már a boncolási jegyzőkönyvet.

– Igen, ma reggel. Azt nem állíthatja majd a gyilkos, hogy gondatlanságból elkövetett emberölésről van szó. Fogalma sincs, hogy hol történt a bűntény?

– Egyelőre nincs. A helyszínelők átvizsgálják az áldozat ruhájának minden apró ráncát, a cipője minden varratát. Csakhogy a holttest olyan sokáig feküdt a vízben, hogy ezektől a vizsgálatoktól nem sokat várhatunk.

Maigret megtömte a pipáját, átnyújtotta dohányzacskóját a bírónak, rágyújtott.

– Csak egyetlen téren sikerült némileg előre lépnem. Madame Sabin-Levesque azt állította, hogy a közjegyzővel való megismerkedése idején egy Rivoli utcai ügyvéd titkárnője volt. Mint kiderült, ez az ügyvéd már tíz éve halott, vagyis nem hazudtolhatja meg az asszonyt. Az áldozat egyik fiókjában találtam pár fotót, köztük Nathalie egy fiatalkori kis arcképét. A kép hátuljára a *Trika* nevet írták. Művésznév, természetesen. A közjegyző ízlését ismerve körülszimatoltam a mulatókban, és megtudtam, hogy Nathalie nem titkárnő volt, hanem konzumnő. Még azt is kiderítettem, melyik mulatóban ismerkedett meg Sabin-Levesque-kel.

A bíró a pipája füstjébe révedt.

– A nő a későbbiekben is megfordult ezeken a helyeken? – kérdezte halk hangján.

– Legjobb tudomásom szerint nem. Madame Sabin-Levesque-ként nyilván csak megvetést érzett az iránt a világ iránt, ahol csupa megaláztatásban volt része… Ma reggel telefonon keresték. Egy férfihang hívta, de nem beszélt olyan sokáig, hogy be lehessen mérni, honnan telefonál. Ennyit mondott: *Feltétlenül találkoznunk kell…* Az asszony nem válaszolt, egyből letette. Az a benyomásom, hogy sokkal többet tud, mint amennyit elárult. Ezért, hogy úgy mondjam, nem teszek le a háborgatásáról. Most is hozzá indulok, pedig elvileg nincs rá okom.

A két férfi csöndben elpipázgatott, majd kezet szorítottak, és Maigret visszament az irodájába.

A szomszéd szobába lépve Janvier-hoz fordult:

– Ki van ügyeletben a Saint-Germain körúton?

– Baron felügyelő.

Ekkor Lapointe-hez fordult, aki már várt a jelzésre, de csak azt mormogta oda neki:

– Most egyedül megyek. Ezt is meg kell próbálni. Egymagamban talán ártalmatlanabbnak hatok, és úgy…

Nem fejezte be a mondatát, csak legyintett, mint aki maga se nagyon hisz abban, amit mond.

Taxit fogott, a ház előtt állíttatta meg. A körút szemközti oldalán föl-alá járkált egy férfi, a főfelügyelő odalépett hozzá.

– Nem jött ki a házból?

– Nem. Semmi rendkívüli nem történt. Csak a sofőr ment el ma reggel a Fiattal, gondolom, vásárolni, mert hamarosan vissza is jött.

A házmester derék ember volt, és olyan büszke rá, hogy megszoríthatja Maigret kezét, hogy a főfelügyelő már csak ezért is beköszönt hozzá.

– Úgy látszik, a hölgy nem ment el hazulról?

– Nem. És aki ma ebbe a házba belépett, az mind a harmadik emeleti orvoshoz jött.

– Maga hány éve van itt?

– Idestova tizenhat esztendeje. Könnyen megdagad a lábam, nem nekem találták ki a közlekedésrendészetet.

– Sabin-Levesque akkor még agglegény volt?

– Az ideköltözésem után fél évvel nősült meg.

– Már akkor is szokása volt eltünedezni pár napra?

– Az esküvője előtt két-három héttel hagyott fel vele.

– Élt még akkor az édesapja?

– Igen. Szép férfi volt, épp olyan ábrázattal, amilyen egy közjegyzőhöz illik. Arcra fiatal maradt, csak a haja őszült meg.

– Jól megértették egymást a fiával?

– Azt hiszem, nem volt nagyra a fia viselt dolgaival, de beletörődött.

Maigret felballagott az emeletre, becsöngetett.

Claire, a szobalány nyitott ajtót. Csúfondárosan mondta:

– Madame Sabin-Levesque nincsen itthon.

– Biztos ebben?

– Biztos.

– Hány órakor ment el itthonról?

– Kettő körül.

Három óra tíz volt ekkor.

– Elvitte valamelyik kocsit?

– Nem hiszem.

Maigret elég jól ismerte Baront: annak semmi lényeges nem kerülhette el a figyelmét. A házmesternek is látnia kellett volna Nathalie-t.

Belépett, becsukta maga mögött az ajtót.

– Mit akar csinálni?

– Semmit. Rám ne legyen gondja. Ha attól tart, hogy zsebre teszek egy nippet, akkor persze maradjon csak a nyomomban.

A bal szárnyon kezdte a látogatást, végigjárta az asszony által lakott szobákat. Még a gardróbba is benézett, amire még Claire is elmosolyodott.

– Maga szerint miért bújna el egy szekrényben?

– Egy szekrény pont jó búvóhelynek.

– De miért akarna elbújni?

– És miért akart volna másutt kimenni, mint a főkapun?

Föl-le sétált a szalonban, egyenként szemügyre vette a komor ősök arcképeit, és arra gondolt, milyen életet élt kései utóduk. Persze, az is lehet, hogy a képkereten kívül az igazi ősök is megérték a pénzüket.

– Hol van még kijárás a házból?

– Nyugodtan elárulhatom, mert csak olyan titok az, hogy a verebek is csiripelik.

– Az udvaron át?

– Nem. A lifttől jobbra van egy kis üvegajtó, mögötte néhány lépcsőfok vezet le a kertbe. Át kell menni a kerten, a kerítésfalban az ember egy kiskaput talál, az egyenesen a Saint-Simon utcára nyílik.

– És azt a kaput nem tartják zárva?

– De igen. Csakhogy mivel Monsieur Sabin-Levesque és a neje a háztulajdonosok, nekik van hozzá kulcsuk.

– Hol található ez a kulcs?

– Azt nem tudom.

Ez elég fontos részletnek tűnt. Vajon Gérard szokta magánál tartani a kulcsot, vagy a neje? Ha Gérard, akkor mikor vette el tőle az asszony?

Átment a közjegyző kis dolgozószobájába, és egy kényelmes bőr karosszékbe telepedett.

– Sokáig fog ott elüldögélni?

– Csak addig, amíg meg nem jön az asszonya.

– Nem fog örülni magának.

– Miért nem?

– Mert nem volna szabad itt lennie az ő távollétében.

– Maga nagyon odaadóan szolgálja őt, nem igaz?

– És miért ne lennék odaadó?

– Kedves magához?

– Megesik, hogy nagyon kellemetlenül, igazságtalanul, agresszíven viselkedik velem, de én nem haragszom rá.

– Úgy gondolja, beszámíthatatlan?

– Olyankor igen.

– Maga szerint beteg?

– Nem ő tehet róla, hogy nem hagytak neki más kiutat, és csak az alkoholba menekülhet.

– Ha az asszonya arra kérné, hogy hazudjék, hamisan tanúskodjék, megtenné a kedvéért?

– Nem haboznék.

– Az azért nem lehet valami kellemes, amikor esténként összehányja az ágyát.

– Az ápolónők ennél különbeket is látnak.

Maigret mintha zajt hallott volna a bejárati ajtó felől. Mégse moccant, a szobalány pedig mintha nem hallott volna semmit.

– Mit szólna hozzá, ha most kiabálni kezdenék, és azzal vádolnám, hogy meg akart erőszakolni?

A főfelügyelő elnevette magát.

– Megpróbálhatja éppen, csak tessék…

A szobalány vállat vont, és a nagy szalon, illetve a ház másik szárnya felé indult. Nem is jött vissza, helyette Nathalie tántorgott keresztül a szalonon.

Az asszony arca ólomszínű volt, szeme körül sötét karikák; ajkán a rúzs úgy vöröslött, akár egy nyílt seb. Kis híján átesett a küszöbön, Maigret a hóna alá nyúlt.

– Rám ne legyen gondja, megállok még a lábamon.

Azzal belehanyatlott a Maigret-ével párban álló karosszékbe, és döbbenten meredt a főfelügyelőre.

– Ki mondta magának, hogy…

Megrázta a fejét, mintha semmissé akarná tenni az imént elhangzott szavakat.

– Nyomja meg a gombot a szalon ajtaja mellett.

Maigret így tett. A nyomógomb nyilván a személyzeti traktusban szólaltatott meg egy csengőt.

– Meleg van.

Az asszony föl se állt, úgy bújt ki barna tweedkabátjából.

– Magának nincs melege?

– Egyelőre nincs. Maga nyilván túl gyorsan gyalogolt.

– Honnan tudja, hogy gyalog jöttem?

– Onnan, hogy tudta: ha taxit hív, én megtalálom a taxisofőrt, és rájövök, hogy hol járt.

A nő rémülten, szinte iszonyodva tekintett rá. Olyan benyomást keltett, mintha nem lett volna teljesen magánál.

– Maga nagyon okos ember. De gonosz is.

Maigret ritkán látott ilyen szánalmas állapotba jutott, ennyire kétségbeesett asszonyt. Claire tudta, hogy miért hívatta a nő, mert egy tálcával érkezett: rajta konyakosüveg, pohár, mellé egy csomag cigaretta. Ő töltötte tele az asszonya poharát, aki kis híján magára lötyögtette az italt.

– Maga nem kér, igaz? Maga még nem alkoholista.

Az utolsó szót nehezen ejtette ki, megismételte.

– Az orvosa soha nem javasolta, hogy gyógyíttassa ki magát?

– Az orvosom, ugyan! Ha rá hallgatnék, már régen bennlakó lennék a diliházban. Kapóra jött volna a férjemnek. Ugye, milyen kiszámíthatatlan az élet?

Elakadt a szava, mintha a gondolatai fonalát keresné.

– Kiszámít… kiszámíthatatlan… – ismételte a semmibe révedve. – Igen… Az élet… A férjem halott, én pedig élek…

Körbenézett, a nagy szalon felé fordította a fejét. Az arcán egyszerre valami elégedettségféle jelent meg. Megint ivott. Majd szemernyit sem vidám hangon így szólt:

– Ez most már az enyém.

Maigret arra számított, hogy az asszony részegségében a padlón fog fetrengeni, de lám, még ittasan is jól érzékelte a valóságot.

– Soha nem szoktam átjönni ide.

Most a dolgozószoba falait szemlélte.

– Ide ő is csak olvasni jött mindig.

– Emlékszik A kisasszonyhoz mulatóra?

A nő összerázkódott, és tekintetébe visszatért a keménység.

– Mit mondott?

– Madame Blanche-tól, A kisasszonyhoz mulató tulajdonosától…

– Ki beszélt magának róla?

– Mindegy. Van magáról egy kiváló fényképem, amin Gérard-ral pezsgőznek. Még a házasságuk előtt készült.

A nő nem mozdult, várta az újabb támadást.

– Maga soha nem volt titkárnő, hanem többek között Nizzában, egy harmadrangú lebujban dolgozott, szobára is kellett mennie…

– Piszok alak maga, főfelügyelő.

Azzal lehajtotta a konyakot.

– Most viszont Madame Sabin-Levesque vagyok.

Maigret helyesbített:

– Özvegy Madame Sabin-Levesque.

A nő kapkodva lélegzett.

– Nem gyanúsítom azzal, hogy megölte volna a férjét. Maga energikus asszony, de testileg nem lett volna rá képes. Hacsak nem volt cinkosa.

– El se mentem itthonról aznap este.

– Február 18-án?

– Akkor.

– Emlékszik a dátumra?

– Maga említette nekem.

– Ki telefonált magának ma reggel?

– Fogalmam sincs.

– Pedig az az ember azt mondta, hogy feltétlenül találkozniuk kell.

– Nyilván téves hívás volt.

– Maga rögtön letette a kagylót, mert sejtette, hogy lehallgatják a vonalát, de aztán ma délután, micsoda véletlen, mégis elment hazulról. Nem a főbejáraton, hanem a kerti kiskapun keresztül. Csakugyan, kettejük közül kinek volt hozzá kulcsa?

– Nekem.

– Miért magának?

– Mert a férjem nem járt le a kertbe, én viszont nyáron néha elüldögéltem ott. A fal egy beszögellésében rejtettem el a kulcsot.

– És használta is?

– Néha átugrottam szembe cigarettáért. Sőt megmegittam egy pohárkával a söntésben. Úgyis elmondanák, hogy én vagyok a negyed szeszkazánja.

– Ma délután hová ment?

– Jártam egyet.

– És hol állt meg?

– Nem is tudom, talán egy kocsmában.

– Nem így volt.

A nő megingott ültében, Maigret végül megsajnálta, és fölállt.

– Szólok a szobalánynak, majd ágyba teszi.

– Nem akarok lefeküdni.

Mintha rémisztette volna a lefekvés gondolata. Egy rémálom nyomasztotta, amelybe másnak nem volt bejárása.

– Azért mégis ideküldöm.

– Nem. Maradjon csak itt. Akkor már jobb, ha maga van itt. Maga kicsit orvos is, ugye? Adja ide a kezét.

A nő a keblére vonta Maigret kezét; a szíve gyorsan, hevesen kalapált.

– Maga szerint nem fogok meghalni?

– Nem fog. Hogy hívják az orvosát?

– Azt se akarom látni. Még bezáratna. Nagyon gonosz ember. Gérard barátja.

Maigret belelapozott a telefonkönyvbe, egyből megtalálta a doktor nevét és telefonszámát. Pár lépésre lakott, a Lille utcában.

– Halló… Doktor Bloy? Itt Maigret főfelügyelő a Bűnügyi Rendőrségtől. Madame Sabin-Levesque-től hívom. Nem érzi jól magát, szerintem orvosra van szüksége.

– Biztos benne, hogy nem komédiázik?

– Miért, szokása?

– Igen. Kivéve ha holtrészeg.

– Ma inkább ez utóbbiról van szó.

– Rögtön jövök.

– Már megint belém fog szúrni – jajdult fel az asszony. – Mindig megszúr, ahányszor csak eljön. Egy félkegyelmű bunkó, de okosabbnak hiszi magát mindenkinél. Ne menjen el. Ne hagyjon egyedül vele. Ez egy gonosz ember. A világ tele van gonosz emberekkel, én meg itt állok egyedül. Érti? Egyedül, mint az ujjam.

Elsírta magát, hagyta, hogy a könnyek végigcsorogjanak az arcán. Folyt az orra is.

– Nincs zsebkendője?

A nő intett, hogy nincs, mire Maigret odanyújtotta a magáét, ahogy gyereknek szokás.

– Ne engedje semmiképpen, hogy kórházba vitessen. Oda a világért se megyek.

Nem lehetett megakadályozni, hogy igyék. Hirtelen mozdulattal kapta föl a poharat, és egy pillanat alatt kiürítette.

Odakintről csöngetést hallottak. Claire egy nagyon magas, atlétatermetű férfit vezetett be, akiről Maigret később megtudta, hogy egykor rögbijátékos volt.

– Nagy örömömre szolgál, hogy megismerhetem – szorította meg a főfelügyelő kezét.

Közönyösen tekintett a mozdulatlan Nathalie-ra, aki elborzadva nézett vissza rá.

– Ma is a szokásosat? Jöjjön át a szobájába.

A nő tiltakozni próbált, de a doktor, egyik kezében orvosi táskáját tartva, kézen fogta.

– Monsieur Maigret… Ne hagyja, hogy kórházba…

Claire utánuk ment. A főfelügyelő nem nagyon tudta, mihez kezdjen: végül leült egy karosszékbe a nagy szalonban, a doktornak kifelé úgyis arra kell majd áthaladnia.

Sokkal rövidebb ideig tartott, mint gondolta. Az orvos máris visszajött, arca éppolyan közönyös volt, mint az imént.

– Ha százszor nem jártam itt ugyanezért, akkor egyszer se – mondta. – Klinikán volna a helye, legalábbis egy jó időre.

– Már akkor is ilyen volt, amikor Sabin-Levesque elvette?

– Még nem volt ilyen súlyos eset, de ivott már akkor is, nem tudott meglenni ital nélkül. Azzal a históriával kezdődött, hogy retteg a kutyától, és a kutya csakugyan folyton vicsorgott, valahányszor a nő közel ment hozzá vagy Gérard-hoz. Azután kirúgatta a sofőrt, meg kétszer vagy háromszor az utódját, és ugyanezt eljátszotta a szobalányokkal is.

– Maga szerint őrült?

– A szó szoros értelmében nem az. Mondjuk inkább, hogy neurotikus. Persze aki ennyit iszik…

Az orvos minden átmenet nélkül témát váltott.

– Rájött már, hogy ki ölte meg szegény Gérard-t? A szüleim régóta ebben a negyedben laknak, gyerekkorunkban együtt játszottunk a Luxembourg-kertben. Aztán osztálytársak voltunk a gimnáziumban is, egyetemista korunkban összejártunk. Nem volt nála jobb ember a világon…

Együtt mentek le a lépcsőn, tovább társalogtak, és még elálldogáltak egy darabig a ház előtt a járdán.

HATODIK FEJEZET

Maigret a szájában pipájával, zsebre dugott kézzel bandukolt a Szajna-parton, időnként a folyóra pillantott, és úgy tűnt, nincs éppen jó kedvében.

Akárhogy is: lelkiismeret-furdalása volt. Az imént keményen, szinte könyörtelenül bánt Nathalie-val, pedig nem munkált benne iránta semmilyen ellenséges indulat.

Sőt ma kevesebb oka volt haragudni rá, mint egyébkor. Az asszony tanácstalanul viselkedett, végül a szerepéből is kiesett, és váratlanul feladta a harcot. Maigret érezte, hogy Nathalie nem komédiázott, egyszerűen az ereje végére ért. Neki, Maigret-nek ettől még becsülettel el kellett végeznie a munkáját, s kegyetlennek is csak azért mutatkozott, mert meggyőződése szerint erre volt szükség.

A háziorvos már jóval régebbről ismeri az asszonyt, és lám, ő sem bánt vele kesztyűs kézzel.

Nathalie az altató injekciótól mély álomba merült. De mit tesz majd, ha felébred?

Az egész hatalmas lakásban egyetlen ember tart ki mellette tűzön-vízen át, Claire Marelle, a szobalány – és ez így megy már tizenöt éve.

A szakácsnő, Marie Jalon, aki szinte nevelőanyja volt Gérard Sabin-Levesque-nek, mindig is betolakodónak tekintette Nathalie-t. Honoré, a komornyik, undorodva szemlélte, hogyan gyűlnek az üres konyakosüvegek. Rajtuk kívül egy bejárónő jött el reggelente, bizonyos Madame Ringuet, akit a főfelügyelő csak futólag látott, de úgy gyanította, ő is Gérard-ék oldalán áll.

A közjegyző olyan ember volt, akiben egész életére megmarad valami gyermekes vonás, és ezért mindenki

mindent hajlamos megbocsátani neki. Sabin-Levesque megőrizte a gyermekkor alapvető énközpontúságát, de egyben valami megható ártatlanságot is.

Házasságáig ugyanazt az életet élte, amit nem sokkal később újrakezdett. A közjegyzői irodában ő volt a csodagyerek, mosolygott rá a szerencse. Esténként pedig, amikor úgy diktálta a szeszélye, átváltozott Monsieur Charles-lá.

A Champs-Élysées környékén szinte minden mulatóban ismerték. Volt ebben valami különös: az tudniillik, hogy más negyedben, a Saint-Germain-des-Près-n vagy a Montmartre-on soha színét se látták. Úgy is lehetne mondani, hogy szűk vadászterületen élte ki szenvedélyét, de az éppen Párizs legelegánsabb, leginkább sznob környéke volt.

Mihelyt felbukkant valahol, a parolis portások tisztelettudóan, hangjukban árnyalatnyi bizalmassággal köszöntötték:

– Jó estét, Monsieur Charles…

És ő az éjszaka jó részét az örökifjú Monsieur Charles-ként töltötte el, mindenkire mosolygott, és két kézzel szórta a borravalót.

A konzumhölgyek közben figyelték, vajon melyikőjükre kerül aznap sor. Volt, hogy Monsieur Charles csak egy üveg pezsgőt ivott meg egyikükkel, máskor viszont el is vitte magával a nőt, és a tulaj nem mert tiltakozni.

Íme, egy boldog ember. Nem voltak gondjai, nem voltak vele problémák. Nem járt a hozzá illő társaságba, nem fordult meg szalonokban. Könnyebben boldogult a hivatásosokkal, ez lett a szokása, s ha két-három vagy akár öt napra is beköltözött valamelyikükhöz, elszórakoztatta, hogy segíthet a nőnek az apró-cseprő házimunkákban.

Bizonyosan nem volt célja a házasság. Nem érezte szükségét, hogy a saját otthonát valakivel tartósan megossza.

Ám Nathalie-t mégis feleségül vette. Vajon a női szelídséget és engedelmességet, sőt a női gyöngeséget vetette be eszközként a lány? Ez valószínűnek tűnt. Hisz oly megindítóan nézett Nathalie az útlevélfényképén, akár egy védelemre szoruló leányka.

És Nathalie Gérard védelme alá helyezte magát. Elhitette vele, hogy erős férfi.

Fehér volt a menyasszonyi ruhája, épp ilyenről álmodnak a kislányok. Amikor Nathalie először lépett be a Saint-Germain körúti ház kapuján, elámult. Már Cannesban is földi édennek tűnt neki a nagy, szecessziós villa, és kezdetben elviselte a kutyát is, aki nem ismerte el gazdájának, és folyton vicsorgott rá.

De mi idézte elő a törést kettejük közt?

A nő napokra egyedül maradt a hatalmas lakásban. Apósa és Gérard reggeltől estig a földszinten dolgozott, ki-ki a saját irodájában, s a közös étkezésekben is volt valami kimódolt merevség. Claire-t ekkor még nem fogadták fel, az akkori szobalány számára Nathalie nem volt más, csak a főnök felesége.

Nathalie lassacskán megkeményítette magát. Először azt követelte ki, hogy a férje váljék meg a kutyájától, bár Gérard nagyon nehezen adta be a derekát. Esténként nem volt miről beszélgetniük. Az asszony nem olvasott, elég volt neki a televízió is.

Ekkor még egy ágyban aludtak, de a testi közelség sem jelentett már számukra semmit.

S egy szép napon Gérard fogta magát, és este szó nélkül elindult az Étoile negyedbe, hogy eljátssza Monsieur Charles szerepét.

Itt érezte magát elemében, itt élhette ki gyermeteg természetét. Brillírozott a szerepében, mindenütt örömmel fogadták, ünnepelték.

Az asszony korábban azt hitte, ő lesz a ház életének középpontja, de csakhamar a haszontalan dísztárgy szerepében találta magát. A férfi épp hogy megtűrte őt otthonában. Válásról nem esett szó, de nemsokára külön hálószobában aludtak, s az asszony álmatlan éjszakáin újra meg újra felkérództe gyötrő sérelmeit.

Langyos volt a levegő. A nap lassan lenyugodott, Maigret ráérősen sétált. Kétszer is megesett, hogy beleütközött egy járókelőbe.

Nathalie már konzumhölgy korában is ivott, hol többet, hol kevesebbet. A nagy, kihalt lakásban még többet kezdett inni, hogy eltompuljon.

Tévedett-e Maigret, amikor így próbálta összerakni a múltat? Annyi bizonyos, hogy minél erősebben ivott az asszony annál inkább eltávolította magától a férjét.

Meghalt az apósa. Gérard-nak még jobban megszaporodott a munkája, még nagyobb szüksége lett a kikapcsolódásra.

És ezt egyikük is, másikuk is kibírta tizenöt évig. Maigret-t ez döbbentette meg leginkább. Tizenöt év telt el úgy, hogy egymást kerülgették ezekben a szobákban, ahol senki nem élt igazi életet. Az asszony végül már azt sem tudta elviselni, hogy egy asztalnál üljön a férjével.

Idegen volt, idegen lett ebben a házban. Szerencséjére legalább rátalált Claire-re, egyetlen szövetségesére.

De miért nem hagyott itt mindent? Miért viselte el inkább a fojtogató légkört?

Délutánonként eljárt moziba. Vagy legalábbis ezt állította. Időnként pedig elvitette magát a házi sofőrrel egy Champs-Élysées környéki bárba, ahol magányosan ivott a magas bárszéken kuporogva.

A mixerek szó nélkül töltötték tüstént újra a poharát. Nathalie nem szólt senkihez, és hozzá se szólt senki. A többiek számára ő volt „az asszony, aki iszik”.

Találkozott-e vajon végül mégis egy olyan férfival, aki foglalkozott vele, aki saját fontosságának tudatára ébresztette?

A nyomozás során eddig semmi jel nem mutatott erre. Vito szerint az asszony mindig egyedül tántorgott ki hol ebből, hol abból a bárból.

Most pedig megözvegyült. Övé lett a ház, az iroda, a vagyon; de vajon nem túl későn? Többet iszik, mint valaha. Fél valamitől. Mintha el akarna bújni a valóság elől, az élete elől.

Vajon hová indult, amikor kisurrant a kert hátsó kapuján? És ki telefonált neki aznap reggel?

Ennél az asszonynál nehéz megmondani, hol végződik az igazság és hol kezdődik a hazugság. Ügyes színésznőként néhány perc alatt át tudott változni nagyvilági nővé, hogy szembenézzen az újságírókkal és a fényképészekkel.

Maigret végigment a Pont-Neuf második felén, és benyitott a Dauphine sörözőbe.

– Egy ánizslikőrt, mint a múltkor?

– Nem. Adjon egy konyakot.

Próbatétel volt ez. Úgy tenni, mint a nő. Konyakot ivott hát ő is. Az első korty még égette a torkát. Azért is lehajtott

egy második pohárkával, mielőtt továbbindult volna a Bűnügyi Rendőrség felé.

Az íróasztalán egy dosszié várta, ugyanaz, amelyiket az erkölcsrendész kollégájával tanulmányozott.

Felkapta, és átvitte a felügyelők irodájába. Ekkor úgy húszan nyüzsögtek a helyiségben.

– Szükségem volna vagy tíz emberre maguk közül, de olyanokra, akikről nem rí le rögtön, hogy rendőrök.

Többen elmosolyodtak, egyesek kényszeredetten.

– Itt egy lista Párizs összes lokáljával és éjszakai mulatójával. Saint-Germain-des-Près-t és a Montmartre-ot kihagyhatják. Csak a VIII. kerülettel és környékével foglalkozzanak.

Átadta a listát Lucas-nak, egy tucat cannes-i fényképpel együtt.

– Nem szükséges eltitkolniuk a foglalkozásukat, de legyenek tapintatosak. Mindnyájan kapnak majd egy-egy fotót meg néhány címet. Éjfél körül menjenek. Kérdezzék ki a bármixert, esetleg a tulajdonost, a főpincért, a konzumnőket. Véssék eszükbe a dátumot: február 18. És jegyezzék meg jól az emberünk nevét: Monsieur Charles… Majd kifelejtettem a virágárusnőket, akik egyik mulatóból a másikba járnak. Tudni szeretném, látta-e valaki Monsieur Charles-t február 18-án.

Átadta a dossziét Lucas-nak, majd továbbra is gondterhelt arccal visszatért az irodájába.

Lehet, hogy hasztalan erőlködik? De hisz megesik néha, hogy egy születésnap vagy egy váratlan esemény miatt valakinek az agyába vésődik egy dátum.

Lapointe utánajött.

– Megengedi, főnök? Be kell számolnom egy telefonhívásról, amelyet a távollétében bátorkodtam

fogadni. A városi kapitányság kereste. Puteaux-ból értesítették őket, hogy egy járőröző rendőrnek feltűnt egy jó pár napja elhagyottan álló fekete Citroën DS egy üres telek közelében, és jelentést tett róla. E szerint vérfoltok vannak a sofőr melletti ülésen, pontosabban a háttámlán…

– Kié a kocsi?

– Egy Dennery nevű pasasé, aki az útmérnökség felügyelője, és a La Boétie utcában lakik.

– Mikor lopták el az autóját?

– Épp ez a legérdekesebb: február 18-án. Bejelentette a lopást az illetékes rendőrőrsön, de arra senki nem gondolt, hogy Puteaux-nak épp ebben az eldugott sarkában keresse a kocsit.

– Kicserélték a rendszámtáblát?

– Még csak azt se. Épp ezért sikerült egyből ráakadni a tulajdonosára.

– Hol van most a kocsi?

– Megkértem a puteaux-i főfelügyelőt, hogy hagyják ott, ahol van, és őriztessék.

Végre egy konkrét bűnjel! Aprócska ugyan, de még elvezethet valahová.

– Kapcsoltasd Grenier doktort.

Remélhetőleg nem egy boncolás kellős közepén zavarja.

– Grenier? Itt Maigret. Szükségem volna magára.

– Most rögtön?

– Amilyen gyorsan csak lehet.

– Újabb hullát találtak?

– Azt nem, csak egy kocsit, amelyben valószínűleg hullát szállítottak.

– Hová menjek?

– Jöjjön hozzánk. Nem tudom, pontosan, hol az autó. Előbb beugrunk a puteaux-i kapitányságra, ott majd eligazítanak.

– Rendben. Negyedóra múlva ott vagyok.

Azután Moers-t hívta fel a helyszínelőktől.

– Szükségem volna a szakértőire, azokra, akik a közjegyzővel foglalkoztak.

– Itt vannak, hová menjenek?

– A puteaux-i kapitányságra, ott majd megmondják nekik, hol áll az autó.

Maigret így legalább megfeledkezhetett kicsit kellemetlenül töltött délutánjáról. Grenier doktorral együtt kocsiba szállt. Lapointe ült a volánhoz, és kifuvarozta őket Puteaux-ba, ami a napnak ebben a szakában jelentékeny fegyvertény volt.

– Ritkán fordul meg nálunk, főfelügyelő úr…

– Kérném, hogy egy emberük vezessen el minket a nemrég megtalált gépkocsihoz.

– Mi sem könnyebb.

A kolléga utasításokat adott egy közegnek, aki nagy nehezen bepasszírozta magát melléjük a kis autóba.

– Csak egy macskaugrásra van innen. Egy bontási telek mellett áll. Egy rozoga viskót bontanak le, egy nagy panelház épül majd a helyébe.

Az autót már belepte a por, a gumikat meg a fényszórókat lelopták róla. Egy városi rendőr járkált föl-alá előtte. Egy ötven év körüli férfi Maigret elébe sietett.

– Hát látja, milyen állapotban hagyták itt nekem?

– Maga a tulajdonos?

– Georges Dennery, út- és hídépítő mérnök…

– Honnan vitték el az autót?

– A házam elől. A feleségemmel vacsora után kocsival akartunk moziba menni, a Latin negyedbe… De a kocsi nem volt sehol… Szaladtam rögtön a kapitányságra… Ki fogja nekem megfizetni az új gumikat, a fényszórókat, a generáljavítást?

– Forduljon az illetékes ügyosztályhoz.

– De melyik ügyosztály az illetékes?

Maigret kissé bosszúsan vallotta be:

– Fogalmam sincs.

Az autó belsejének szürke szövetborítása felszívta a vért: az orvos szakértő mindenféle kis fiolát szedett elő a táskájából, és nekilátott bonyodalmas munkájának.

A helyszínelők ujjlenyomatokat kerestek a kormánykeréken, a kézifék markolatán, a sebességváltón, az ajtókon.

– Mit találtak eddig?

– Szép ujjlenyomatok maradtak a volánon, máshonnan nem lehet olyan jól levenni. Valaki Gitanes-t szívott az autóban, mert a hamutartó tele van csikkel.

– És a halott ülésén?

– Ott nem találtunk semmit, csak a vérnyomokat a háttámlán.

A doktor közbeszólt.

– Van ott egy kis agyvelő is – mondta. – Épp ilyesmit hagyhatott maga után az a férfi, akit boncoltam.

A módszeres aprómunka eltartott még egy óráig. A köréjük szállingózó kíváncsiakat két puteaux-i városi rendőr tartotta távol.

Az autó orral félig bent állt a pillanatnyilag félbehagyottnak tűnő bontás telkén.

Dennery egyiküktől másikukig futkosott, csak az foglalkoztatta, hogy ki állja a javítás költségeit.

– Nincsen biztosítása lopás ellen?

– Dehogy nincs, csak hát a biztosítók soha nem fizetik ki a teljes összeget. Semmi kedvem saját zsebből fedezni az egészet. Ha Párizs utcáin jobban vigyáznának a rendre, nem fordulna elő ilyesmi.

– Bent hagyta a kocsiban a kulcsokat?

– Eszembe sem jutott, hogy valaki más is használhatja. Nem is tudom, hajlandó lesz-e ezután a feleségem olyan autóba ülni, amelyikben hullát szállítottak.

A helyszínelők közben néhány pamutszálat találtak: egy tweedzakóból származhattak.

– Folytassák csak, fiaim. Igyekezzenek, hogy holnap reggelre meglegyen a jelentés, az se baj, ha nem végleges.

– Megpróbáljuk, főnök.

– Ami engem illet – szólt a doktor –, én hamar megleszek, egy egyszerű vérelemzést kell csak elvégeznem. Még ma este felhívom a lakásán.

Lapointe a házuk előtt tette le a főfelügyelőt. Odafenn Madame Maigret már az ajtóban várta, és összevont szemöldökkel méregette.

– Nem vagy túl fáradt?

– De, holtfáradt vagyok.

– Hogy halad a nyomozásod?

– Úgy-ahogy.

Maigret a szokásosnál is morcosabb kedvében volt, és mintha észre sem vette volna, hogy mit kap enni. Vacsora után a foteljébe süppedt, megtömte a pipáját, és a tévét nézte.

Nathalie járt az eszében.

Maigret már elbóbiskolt a fotelban, amikor makacs telefoncsörgés hasított bele az elringató csöndbe. Már csak

egyetlen villanykörte égett. Madame Maigret addigra kikapcsolta a tévét, pár lépésre ült a székén, varrogatott.

Madame Maigret soha nem ült fotelba, azt állította, hogy rabnak érzi magát benne.

Maigret feltápászkodott, a telefonhoz lépett.

– Maigret főfelügyelő?

– Igen, én vagyok.

Lassan foroghatott a nyelve, mert a vonal túlsó végén megkérdezték:

– Felébresztettem?

– Nem. Kivel beszélek?

– Bloy doktor vagyok. A Saint-Germain körútról telefonálok, Madame Sabin-Levesque az imént öngyilkosságot kísérelt meg.

– Súlyos az állapota?

– Nem. Úgy gondoltam, szívesebben beszélne vele, mielőtt erősebb nyugtatót adok be neki.

– Máris jövök. Köszönöm, hogy felhívott.

A felesége már nyújtotta is a mellényét, akasztotta le a fogasról a kabátját.

– Gondolom, soká maradsz el.

– Hívj egy taxit!

Maigret megtömött egy pipát, és kitöltött egy kupica kökénypálinkát. A felesége látta rajta, hogy aggódik. Még fel sem világosították, hogy pontosan mi történt, de Maigret némiképp máris felelősnek érezte magát a történtekért.

– A taxi egy percen belül itt lesz.

Maigret megcsókolta a feleségét. Madame Maigret kikísérte, kinyitotta neki a bejárati ajtót. A korlátra hajolva nézte, hogyan megy le a lépcsőn a férje, aki odalentről még visszaintett neki.

Két perc múlva egy taxi állt meg a ház előtt. Maigret be akarta mondani a címet, de a taxisofőr ravaszkás mosollyal megelőzte:

– Az Orfèvres rakpartra?

– Nem, ezúttal a Saint-Germain körútra lesz a fuvar, a 207/B szám alá.

Egy köztéri óra számlapja tíz óra húszat mutatott. Észre se vette, és majdnem két órát aludt!

Kifizette a taxit, a kocsibejárónál becsöngetett. Az egykori közlekedési rendőr engedte be.

– Nem tudom, mi történt, de a doktor fönt van a lakásban.

– Az imént hívott föl telefonon.

Maigret kettesével vette a lépcsőfokokat. Az emeleten Claire Marelle nyitott neki ajtót.

Bloy doktor már Gérard Sabin-Levesque kis dolgozószobájában várta.

– Ágyban van?

– Igen.

– Aggasztó az állapota?

– Nem. Szerencsére a szobalány régebben egy orvosnál volt alkalmazásban, így mindenekelőtt szorítókötést alkalmazott a csuklója fölött, csak azután hívott fel engem.

– Én azt hittem, hogy az injekció holnap reggelig hat, sőt annál is tovább.

– Így is kellett volna történnie. Nem értem, hogyan ébredt föl, hogy volt képes fölkelni, járkálni a lakásban. Mivel a szobalány nem akarta magára hagyni, saját magának a budoárban vetett ágyat. Amikor fölriadt az álmából, a saját szavai szerint úgy rémlett neki, hogy kísértetet lát, vagy alvajárót: az úrnője volt…

Az asszony átsuhant a nagy szalonon, az ebédlőn… Belépett a férje lakrészébe…

– *Mit csinál, asszonyom? Feltétlenül le kell feküdnie… Hisz tudja, mit mondott az orvos…*

Nathalie szája mosolyra görbült, de inkább vicsorítás volt az.

– *Derék lány vagy te, Claire…*

Az orvos hozzátette:

– Ne felejtse el, hogy ekkor sehol nem égett egy lámpa sem, csak a budoárban volt fény. Ijesztő lehetett a látvány, de a lány nem veszítette el a lélekjelenlétét.

– *Adjál inni.*

– *Nem adhatok.*

– *Akkor megyek, keresek magamnak.*

– Claire ekkor mégis inkább maga töltötte ki az italt. Visszafektette a nőt, majd telefonált nekem. Én éppen barátokkal bridzseltem. Rohantam, ahogy csak bírtam. Az asszony mély sebet ejtett magán, három kapoccsal tudtam csak összeölteni.

De az asszony egy szót sem szólt. Mereven, kifejezéstelenül, sőt közönyösen meredt rám.

– Azt tudja, hogy maga fölhívott engem? – kérdezte Maigret.

– Nem. Innen, a dolgozószobából hívtam. Gondoltam, talán szívesen beszél vele, mielőtt mély álomba merítem. Ennek az asszonynak hihetetlen az ellenálló képessége.

– Beszélek vele.

Maigret ismét végigment a lakáson, és belépett a budoárba, ahol a tábori ágyon látszott, hogy az imént még feküdt rajta valaki.

– Látja, mit tett vele? – szólt Claire. Nem bujkált a hangjában harag, csak szomorúság.

– Hogy van?

– Mozdulatlanul fekszik, a szemét a plafonra szögezi, és ha szólok hozzá, nem válaszol. Arra kérem csak magát, bánjon vele emberségesen.

Maigret félszegnek érezte magát, ahogy a hálószobába lépett. Nathalie állig be volt takarva, bekötözött karja bénán hevert mellette a lepedőn.

– Sejtettem, hogy el fogják hívni.

Erőtlen volt a hangja.

– Valóban meg akartam halni. Ez az egyetlen megoldás, nem igaz?

– Mi oka volna az öngyilkosságra?

– Mi okom volna most már az életre?

A főfelügyelőt meghökkentette ez a mondat, mert nem érezte, hogy megfelelne a valóságnak. Az asszony és a férje nemhogy nem szerették egymást, de még egy szemernyi barátság sem fűzte össze őket.

Nathalie aligha állíthatta tehát, hogy a férje lett volna az oka az életre.

– Tudom, hogy maga csak a munkáját végezte, de akkor is kegyetlenül bánt velem.

– Nincsen semmi mondanivalója?

A nő nem felelt egyből.

– Adja ide az üveget. Ha a doktor beadja az injekciót, akkor már túl késő lesz.

Maigret habozott, majd felemelte az üveget a komódról.

– Poharat nem kérek. Remeg a kezem, csak leönteném magam.

Egyenest a szájához emelte az üveget, ami siralmasan hatott ebben a kifinomult ízléssel berendezett, fényűző szobában.

Kis híján az ágyelőre ejtette az üveget, a főfelügyelőnek kellett elkapnia.

– Mit fog csinálni velem?

Valóban teljesen magánál van az asszony? Tompa, fátyolos hangon kiejtett szavait többféleképp is lehetett érteni.

– Mire számít?

– Semmire. Mire számíthatnék még? Nem akarok többé egyedül élni ebben a nagy házban.

– Ez most már a maga háza.

Nathalie szája újból megrándult.

– Igen… Az enyém… Most már minden az enyém…

Fájdalmas irónia csengett a szavaiban.

– Ha valaki előre megmondja ezt nekem akkor, amikor még csak kis bárpillangó voltam…

Maigret hallgatott, még az sem jutott eszébe, hogy kihúzza a pipáját a zsebéből.

– Madame Sabin-Levesque, én!

Nevetni akart, de zokogásféle kerekedett belőle.

– Most már elmehet. Ígérem, hogy többet nem emelek kezet magamra. Menjen csak haza a feleségéhez. Maga legalább nincsen egyedül!

Az asszony kissé oldalt fordította a fejét, Maigret-re nézett.

– Mocsok egy foglalkozást választott, de nyilván nem maga tehet róla.

– Aludjon nyugodtan.

– Nincs mitől tartania. Bloy doktortól most dupla adagot fogok kapni, és isten tudja, mikor ébredek fel.

– Jó éjszakát, asszonyom.

Maigret lábujjhegyen oldalgott ki, szinte úgy, mint aki halottas szobából távozik. Claire a budoárban várta.

– Beszélt magával?

– Igen.

– Elárult magának valamit?

– Semmit. A doktor még mindig a dolgozószobában van?

– Azt hiszem, igen.

Maigret visszament Bloyhoz.

– Most magán a sor. Én itt megvárom.

Maigret megtömte a pipáját, és beleroskadt egy fotelba. Néhány perc múlva Claire lépett a szobába. Mintha most nem olyan heves gyűlölettel tekintett volna a főfelügyelőre.

– Miért ilyen kemény vele?

– Mert meggyőződésem szerint pontosan tudja, ki ölte meg a férjét.

– Van erre bizonyítéka?

– Nincsen. Ha lenne, már letartóztattam volna.

A lány furcsa módon nem tiltakozott.

– Ez az asszony boldogtalan.

– Tudom.

– Rajtam kívül mindenki gyűlöli ebben a házban.

– Ezt is jól tudom.

– Mintha csak valaki más elől orozta volna el a helyet, amikor hozzáment Monsieur Gérard-hoz.

– Megesett, hogy maga is vele tartott, amikor elment itthonról?

– Soha.

– Tudja, hová szokott menni?

– Moziba.

– Talált már a kézitáskájában vagy a zsebében mozijegyet?

Látszott, hogy a lány még soha nem gondolkodott el ezen.

– Nem – felelte némi töprengés után.

– Költekezett?

– Gérard úr mindent megadott neki, amit csak akart. Szólni szokott, hogy készítsem ki ezt vagy azt a kézitáskáját, és tegyek bele valamennyi pénzt.

– Például mennyit?

– Néha csak pár száz frankot, máskor két-háromezret.

A lány az ajkába harapott.

– Ezt nem kellett volna elmondanom magának.

– Miért nem?

– Hisz maga jobban tudja, mint én. Szinte soha nem vásárolt boltban. A szállítók házhoz jöttek. Jóformán csak a fodrászhoz járt el személyesen.

A doktor lépett a szobába, és a szobalányhoz fordult:

– Mostantól, azt hiszem, maga is zavartalanul alhat. Akkora adagot adtam be neki, amilyet rendszerint csak altatókúrákhoz használnak. Ne nyugtalankodjék, ha holnap reggel nem ébredne fel. Majd déltájban benézek.

– Köszönöm, doktor úr.

A szobalány kiment, az orvos keresztbe vetett lábbal leült.

– Érdekes dolgokat hallott tőle? Ha valaki ilyen állapotban van, megesik, hogy többet mond, mint amennyit akar.

– Megkérdezte többek között, hogy mit fogok csinálni vele.

– Tőlem is ugyanezt kérdezte.

– Azt hiszem, sokat tud arról, hogyan halt meg a férje.

– Annyi bizonyos, hogy elszántan titkol valamit. Éppen ettől került a mostani állapotába. Voltaképp meglepő, hogy nem támadt hisztériás rohama.

– Tőlem inni kért, és annyira kérlelt, hogy végül is adtam neki.

– Jól tette. Most már szinte úgyis mindegy.

– Orvosi szempontból mire számíthat?

– Egyre kevésbé lesz képes uralkodni magán.

– Vagyis meg fog őrülni?

– Nem vagyok pszichiáter. Épp azt szeretném, hogy pár napon belül pszichiáter is megvizsgálja. Annyi biztos, hogy ha így iszik tovább, akkor nem húzza sokáig. Itt nem maradhat, mert nincs meg az ápolásához szükséges felszerelésem. Be kell feküdnie egy klinikára. Nem feltétlenül pszichiátriára. Elintézzük, hogy ne jusson szeszhez, és hogy megkapja a szükséges pihenést.

Az orvos felsóhajtott.

– Nem szeretek ilyen páciensekkel foglalkozni. Csakugyan, tudja, hogy mikor lesz a temetés?

– Nem mertem szóba hozni.

– Gondolja, hogy a házban akarja fölravatalozni a férjét?

– Erről nyilván az irodavezető intézkedik majd, ő maga képtelen lenne rá.

– Minél kevésbé zavarják meg a ház nyugalmát, annál jobb lesz neki. Nehezen képzelném el a ravatalt az előszobában vagy a nagy szalonban.

Mindketten fölálltak. Kint, a járdán búcsúztak el egymástól. Maigret hazament, lefeküdt. Rosszul aludt, rémálmok gyötörték. Amikor a felesége a szokásos bögre kávéjával ébresztette, olyan bénának érezte a tagjait, mint akit kerékbe törtek.

– Lapointe? – kérdezte a telefonban. – Nem jött még be?

– Épp most lép be az ajtón.

– Add át neki a kagylót, Lucas.

– Hallgatom, főnök – hallotta Lapointe hangját.

– Gyere el értem. De előbb tájékozódj, hogy nincs-e valami új fejlemény.

Maigret megfürdött, megborotválkozott, felöltözött, és dupla adag aszpirint vett be, mert hasogatott a feje. A reggelijéhez alig nyúlt.

– Örülök, hogy lassan véget ér a mostani ügyed – mondta halkan Madame Maigret. – Annyira a szívedre veszed, a végén még belebetegszel.

Maigret rosszkedvűen nézett a nejére, és mosolyogni próbált.

– Az újságok már alig írnak valamit az ügyről. Miért ez a nagy csend?

– Mert most éppen nincsen semmi új hír.

Lapointe-ot már a kis autó kormányánál találta, bemászott melléje.

– Láttál valamit az asztalomon?

– Egy szakértői jelentés érkezett. A kocsiban talált pamutszálak megegyeznek a halott zakójának anyagával.

– Mit mondanak a mulatókba szétküldött embereink?

– Monsieur Charles-t szinte mindenütt ismerték, rendes pasinak tartották.

– És február 18-án volt valami?

– Egyetlen mixer, főpincér, konzumhölgy sem emlékszik külön arra a napra. Talán egy dolog lehet érdekes, amit Janin fedezett fel. Egy öreg virágárusnő, aki a negyed mulatóit járja, azért emlékszik jól arra a napra, mert a lánya születésnapja is február 18-ára esik. Szerinte Monsieur Charles, aki mindig vett tőle virágot, aznap este megfordult a Riccs-Raccsban, a Clément-Marot utcában…

– Mást nem mondott?

– A férfi Zoéval volt, vett is neki vörös szegfűt.

– Megvan ennek az öregasszonynak a címe?

– Janin felírta. A nő mindenképpen beszélni akar magával, mert egyszer régen már találkoztak, amikor maga még az utcákon járőrözött.

Közben odaértek a kocsibejáróhoz; Maigret-nek az volt a benyomása, hogy úgy ismeri már ezt a helyet, mint a tenyerét.

– Megvárjam itt kinn?

– Ne, inkább gyere be velem.

Beköszönt a házmesternek, majd belépett a hivatali rész előszobájába. A recepciós továbbengedte: áthaladt a közjegyző irodáján, és benyitott Lecureurhöz. Az abbahagyta a diktálást, intett a titkárnőjének, hogy kimehet, aztán fölállt, és kezet szorított Maigret-vel.

– Úgy hallom, a hölgy az éjjel öngyilkosságot kísérelt meg, és ki kellett szállnia hozzá az orvosnak.

– Nincsen komoly baja. Most alszik.

– Maga szerint miért tette?

– Ha tudnám, akkor gyorsan befejezhetném a nyomozást. Maga milyen közjegyzői intézkedéseket tett?

– Ma délután három órakor bontják fel a végrendeletet. Nagyjából ismerem a tartalmát, hiszen én voltam az egyik tanú. Madame Sabin-Levesque örökli a vagyont, a cannes-i villát, és az irodánk tevékenységéből származó hasznot. Az én sorsomról a közjegyzői kamara fog határozni. A főnök írásba adta, hogy engem szeretne látni utódjaként.

– Még egy sürgős elintéznivaló van: a temetés.

– Tájékoztathatom, hogy a családnak saját sírboltja van a Montparnasse temetőben.

– Akkor legalább ez rendben van. Az viszont aligha lenne illendő, ha a koporsót a Törvényszéki Orvosi Intézetben pakolnák fel, és onnan szállítanák a temetőbe. Madame Sabin-Levesque nincs olyan állapotban, hogy ezzel tudjon

foglalkozni. És azt se nagyon tudom elképzelni, hogy a férjét az emeleti lakásban ravatalozzák fel.

– Az irodában viszont lehetne.

– Én is erre gondoltam. Elintézné a szükséges dolgokat?

– Mindjárt telefonálok egy temetkezési vállalkozónak. Gyászjelentést, gondolom, minden ügyfelünknek illik küldenem.

– Magam is úgy vélem. És az újságokban is meg kell rendelni a gyászhirdetést. Csakugyan, nem rohanták meg az újságírók?

– Jött vagy egy tucat, tapintatlan kérdésekkel zaklattak, kidobtam őket. Ketten még azt is megkérdezték, mekkora a közjegyző úr vagyona.

– Tájékoztasson a temetés körüli fejleményekről, de Madame Sabin-Levesque-et ne háborgassák.

– Ő nem fog megjelenni a gyászmisén?

– Nem hiszem. Az orvos véleményétől függ.

Ha már úgyis a házban jártak, Maigret fölment az emeletre, nyomában Lapointe-tal. Claire nyitott ajtót.

– A földszinten volt dolgom, gondoltam, benézek, hogy minden rendben van-e.

– Még alszik.

– Nem keresték telefonon?

– Nem. Csak egy újságíró hívta, találkát kért, és dühbe gurult, amikor közöltem, hogy lehetetlen.

Látszott a lányon, hogy nagyon fáradt. Egész éjjel le se hunyhatta a szemét.

– No, vigyél el a Clément-Marot utcába.

Épp csak a saját szemével akarta látni a helyet. Az utca éjjel szinte néptelen volt. A mulató ajtaja most félig nyitva állt.

Két takarítónő söprögette fel a padlóról a szerpentint meg a konfettit. A falakat tarka kelme borította.

– Ha Félix urat keresik, most nincs itt.

– Ki az a Félix úr?

– A mixer.

Egy magabiztos férfi lépett be.

– Nicsak, a főfelügyelő úr. Tegnap este járt itt az egyik kollégája.

– Mi a véleménye Joséphine-ről?

– Régebben az utcán strichelt, és jóformán azóta se tette ki a lábát a negyedből. Persze, az ő korában már más módon kell megkeresnie a betevőt. Most virágot árul éjszakai mulatókban.

– Szavahihető?

– Hogy érti?

– Nem túl élénk a képzelete? Hitelt lehet adni annak, amit mond?

– Hogyne. És titkot is tud tartani. Titka pedig itt szinte mindegyik kisasszonynak van, és ő ismeri mindet.

– Köszönöm.

– Miért érdeklődik Joséphine után?

– Mert azt állítja, hogy itt látta Charles urat február 18-án, egy konzumnő társaságában.

– Hogyhogy emlékszik az időpontra?

– Azt mondja, aznap van a lánya születésnapja.

– Akkor biztos igazat mond.

Elég közel esett ide a Szajna-part: a rakpartról egy rámpa vezetett le a folyami kikötőbe.

HETEDIK FEJEZET

Maigret ismét a Dauphine téren ebédelt Lapointe-tal, és az egész étkezés alatt három mondat se hagyta el az ajkát. Komornak éppenséggel nem lehetett mondani, de valami nyomta a szívét. Lapointe jól ismerte ezt a hangulatát. Maigret érezhetően magába mélyedt, a gondolataival volt elfoglalva.

Amikor beértek az Orfèvres rakpartra, az üvegfalas várószobában egy öregasszony ült, akit a főfelügyelő nem ismert föl azonnal. A nő viszont megismerte, és az üvegen keresztül rámosolygott.

Az öreg Joséphine volt az. Maigret még fiatal, eleven lányként emlékezett rá: akkoriban aligha rótta nála szebb lány a Champs-Élysées járdáit.

Betessékelte az irodájába, aztán maga is megszabadult a felöltőjétől meg a kalapjától.

– Jó pár éve már, hogy nem láttuk egymást, nem igaz, felügyelő? Milyen fiatal legényke volt még maga akkor! Emlékszem, egyszer bevitt az őrszobára, én meg azt hittem, hogy ki fogja használni az alkalmat.

– Üljön, le, Joséphine.

– Látom, szépen feltört azóta! Habár én se panaszkodhatom. A lányom, hiába, hogy vidéken nevelkedett, mégis szépen házasodott, a Crédit Lyonnais pénzbeszedője a férje. Három gyereke van, úgyhogy háromszoros nagymama lettem. Őmiatta, a születésnapja miatt emlékeztem olyan jól a február 18-ára. Szóval, először is volt ott egy fekete autó, benne egy pasassal, vagy száz méterre a Riccs-Raccstól. Odabent pedig Monsieur Charles-t láttam, Zoé ült az asztalánál, hát az egy ennivaló lányka…

Amikor kiléptem az utcára, az autó még mindig ott rostokolt, és a volán mögött ott ült a pasas is, cigarettázott. Lehetett látni a világító kis pontot a sötétben.

– Nem tudná leírni?

– Túl sötét volt ahhoz. Folytattam a körutamat. Megvan a szokásos menetrendem, ismerem a vevőimet. Három óra körül jártam megint arra. A kocsi már nem volt ott. És Monsieur Charles se, Zoét meg egy böhöm nagy amerikaival láttam.

– Tud még valami mást?

– Hát, főleg azért jöttem el, mert kedvem támadt megnézni magát. Milyen mázlisták a férfiak. Nem vénülnek meg olyan gyorsan, mint mi.

Megcsörrent a telefon, Maigret felvette a kagylót.

– Én vagyok az… Igen… Micsoda?… Egy halott férfi a Jean-Goujon utcában? Öt golyóval a mellkasában?… Tüstént jövök… Értesítsék az ügyészséget és Coindet bírót.

Az öreg virágárusnőhöz pedig így szólt:

– Köszönöm, hogy eljött. Most mennem kell.

– Semmi baj. Láttam magát. Énnekem ennyi elég is.

S mielőtt kiment volna, félénken kezet nyújtott a főfelügyelőnek.

– Lapointe! Ismét útra kelünk.

A Jean-Goujon utcában, a Szajnától kétszáz méterre két járőröző rendőr posztolt egy ház előtt. Tisztelettudóan üdvözölték Maigret-t.

– A legfelső emeleten.

Maigret és Lapointe liftbe szálltak. Az egyik lakás ajtaja félig nyitva állt. Maigret kezet szorított egy felügyelővel, aki új ember lehetett, mert nem ismerte.

– A házmesternő értesített. Szokása szerint feljött kitakarítani a lakást. Amikor hiába csöngetett, a saját kulcsával nyitott be, és akkor talált rá a hullára.

Magas, viszonylag fiatal, harminc év körüli férfi hevert a szőnyegen, egy orvos hajolt fölébe.

Nem közönséges lakás volt ez. Az utca felőli fal, akárcsak a mennyezet egy része, teljesen üvegből készült, akár egy festő műterme.

– Azonosították?

– Jo Faziónak hívják. Négy-öt éve jött fel Marseille-ből. Eleinte lányokat futtatott, aztán feltört és csapos lett, egy elég rossz hírű lebujban, a Háncsszoknyában. De onnan úgy két éve kilépett, és azóta nem tudni, miből tartotta fenn magát.

Az orvos fölegyenesedett, kezet szorított Maigret-vel.

– Furcsa. Közvetlen közelről lőtték le, sőt talán testközelből, egy kis kaliberű fegyverrel. Amennyire meg tudom ítélni, két golyó a bal tüdejébe hatolt, egy harmadik pedig szíven találta.

A halott arcán megdöbbenés ült. Amennyire meg lehetett ítélni, meglehetősen jóképű férfi volt. Elegáns gabardinöltönyt viselt, szinte ragyogott a világosbarna szövet.

– Megtalálták a fegyvert?

– Nem.

Megérkeztek a helyszínelők ormótlan felszerelésükkel. Azután egy korosodó ügyész futott be; nem kedvelte Maigret-t, de azért kezet szorított vele.

Coindet bíró viszont igen meglepődött.

– Voltaképpen miért kérte, hogy énrám szignálják az ügyet? Csak nem gondolja, hogy ennek a bűnténynek köze van a közjegyző meggyilkolásához?

– Nem lehet kizárni. Őszintén szólva számítottam kissé efféle fejleményre. Nathalie tegnap aligha sétálni indult a hátsó kerti kapun.

Maigret Lapointe-hoz fordult.

– Jössz?

Túl sokan csődültek össze már a lakásban. Majd visszajön, amikor a sok szakértő és hivatalnok eltávozik.

Lapointe-tal együtt benyitottak a házmesterfülkébe. Egy alacsony, barna hajú, élénk asszonyt találtak ott.

– Régóta lakott odafönt ez a Fazio?

– Két éve. Jó bérlő volt, békés ember, rendesen fizette a lakbért. Egyedül élt, úgyhogy engem kért meg, hogy tartsam rendben a lakását, ezért mentem föl minden délben.

– Ő otthon tartózkodott, amikor maga takarított nála?

– Általában nem, mert vendéglőben szokott ebédelni. Nem mindig láttam, hogy mikor megy el. Rengeteg a dolgom. Jönnek-mennek a lakók, nem tudok mindig figyelni rájuk.

– Sokan jártak hozzá?

– Nem. Csak egy hölgy.

A „hölgy” szót nagy tisztelettel ejtette ki.

– Mindennap jött?

– Majdnem mindennap.

– Hány órakor szokott jönni?

– Délután három körül.

– Együtt jöttek be a házba?

– Nem. Az úr olyankor már fönt várta.

– Írja le nekem ezt a nőt.

– Rögtön látszott róla, hogy igazi hölgy. Télen bundát viselt, volt neki legalább három különböző. Nyáron többnyire kosztümben járt, de olyanokban, hogy azok csak

a legnevesebb szalonokból származhattak… Értek egy kicsit a ruhákhoz…

– És az arca?

– Nehéz leírni…

Egy zsemlyeszínű macska dörgölőzött Maigret lábához.

– Fiatal?

– Se fiatal, se öreg. Lehetett volna csinos. Régebben biztos az is volt. Negyvenévesnek néztem, de ahhoz képest eléggé nyúzott volt az arca.

– Hogy érti, hogy nyúzott?

– A szeme szinte mindig karikás volt, bőre megereszkedett, és a szája olyan furcsán lebiggyedt.

– Váltott szót magával?

– Nem, mindig egyből fölment.

– Soká maradt?

– Ötkor, fél hatkor szokott elmenni.

– Kocsival?

– Nem. Észrevettem, hogy taxival érkezik, de mindig kiszállt már az utcasarkon, mintha nem akarná, hogy tudják, hová megy.

Maigret előhúzta a zsebéből a cannes-i fényképet, és odanyújtotta a házmesternőnek, aki előbb átment a szomszéd szobába a szemüvegéért.

– Ráismer?

– Nem mernék megesküdni. Ez a nő egészen fiatal, és másmilyen a szája. De egészében véve hasonlít az arca.

A főfelügyelő ekkor átadta neki a kis útlevélképet is.

– És ehhez mit szól?

– Ez már jobb. Húsz év különbség lehet a két kép között.

– De azért felismeri?

– Azt hiszem, igen.

Az iménti rendőrfelügyelő haladt el a házmesterfülke mellett. Maigret utánasietett.

– Ki tudta szedni az orvos a golyókat?

– Az a törvényszéki orvos dolga, aki még nem érkezett meg. Azt hiszem, hogy az egyik golyó egy bordában akadt meg.

– Felmennél a golyóért, Lapointe?

Köszönetet mondott a rendőrfelügyelőnek, és máris visszajött a házmesternőhöz.

– Volt a bérlőjének valami állása?

– Nem hiszem. Nem járt el hazulról rendszeres időpontokban, legfeljebb étkezni.

– És este későn jött haza?

– Felteszem, hogy maga előtt semmit sem szabad eltitkolnom…

– Jobban teszi, ha nem titkol el semmit, mert úgyis beidézik tanúként.

– A háromórás hölgyön kívül – merthogy őt így hívtam – volt az úrnak egy sokkal fiatalabb és sokkal csinosabb barátnője is. Ez a lány általában hajnali két-három óra körül jött, vagy egyedül, vagy az úrral, és aztán fönt töltötte az éjszakát. Egyszer hallottam, hogy az úr Géraldine-nak szólítja…

Lehetetlen volt kitalálni, mi jár Maigret fejében. Mintha nem gondolt volna semmi konkrétra.

– Azt nem tudja, hol lakik?

– Nem. De biztosan a közelben dolgozik, mert mindig gyalog jöttek.

Megérkezett Lapointe a golyóval. Maigret köszönetét mondott a házmesternőnek, és kilépett a fülkéből.

– Most hová megyünk?

– Gastinne-Renette-hez…

Ehhez a fegyverkereskedőhöz szokott fordulni a Bűnügyi Rendőrség, ha fegyverszakértőre volt szüksége. A segéd máris indult hátra a főnökéért.

– Nicsak, Maigret!

A két ember már több mint húsz éve ismerte egymást.

A főfelügyelő átadta neki a golyót.

– Meg tudná mondani első látásra, hogy milyen fegyverből lőtték ki?

Gastinne-Renette föltette a szemüvegét, akárcsak imént a házmesternő.

– Azt tudja, hogy hivatalos szakértői véleményhez jóval több idő kell. De annyi így is világos, hogy kis kaliberű fegyverről van szó, lehet például egy Browning 6.35-ös, amilyet Belgiumban gyártanak. Van belőle gyöngyházas markolatú is. Az egyik vevőmnek, egy hölgynek, egy aranyberakásosat adtam el.

– Veszélyes fegyver?

– Távolra nem. Három méternél messzebbre nehéz pontosan lőni vele.

– Az orvos úgy gondolja, hogy a lövéseket testközelből adták le.

– Az persze mindjárt más. Hány lövés volt?

– Három vagy négy, egy az áldozat szívébe ment, két golyó pedig a jobb tüdején hatolt át.

– Valaki nagyon biztos akart lenni a halálában. Ki az áldozat?

– Egy bizonyos Jo Fazio, egykori bármixer, azután selyemfiú.

– Örülök, hogy viszontláttam. Nálam hagyja a golyót?

– Majd szólok a törvényszéki orvosnak, hogy küldje el magának a többit is.

– Köszönöm. És szerencsés vadászatot!

Maigret nem nevetett a tréfán, csak kényszeredetten elmosolyodott.

NYOLCADIK FEJEZET

A földszinten a temetkezési vállalat emberei a közjegyző dolgozószobájában készítették elő a ravatalt, és fekete szövettel vonták be a falat. A koporsót az egyik sarokba rakták le, mintha nem tudnák, mihez kezdjenek vele.

– Benne van a holttest?

– Természetesen.

Jean Lecureur kilépett az irodájából.

– A temetés holnap délelőtt tízkor lesz – jelentette be. – A templom közel van, szinte a házzal szemben. A gyászjelentéseket kipostáztuk. Mit gondol, Madame Sabin-Levesque részt vesz a szertartáson?

– Bizonyos vagyok benne, hogy nem.

– Nyilván jobb is lesz így. Hogy van különben? Semmi hírem arról, hogy mi zajlik odafent.

– Bloy doktornak dél felé ki kellett jönnie hozzá. Én épp most készülök felmenni a lakásba.

A lépcsőn Lapointe-hoz fordult:

– Ügyelj, hogy lejegyezz mindent, ami elhangzik.

– Igenis, főnök.

A komornyik nyitott nekik ajtót.

– Hol van Claire?

– Gondolom, a budoárban.

De a szobalány máris feléjük tartott.

– Alszik az asszonya? – kérdezte Maigret.

– Nem. Amióta a doktor elment, hálóingben gubbaszt az ágya szélén, és egy szót se szól hozzám. Nem akart megfürödni, és nem hagyta, hogy megfésüljem.

– Mit mondott magának az orvos?

– Szinte semmit. Csak azt, hogy vigyázzak rá.

– Evett?

– Nem. Ha szólok neki, csak fejmozdulatokkal reagál.

– És maga ebédelt?

– Nem tudtam rászánni magam. Olyan, mintha egy haláltusánál segédkeznék. Mi lesz most, főfelügyelő úr? Állítólag meghozták már a koporsót.

– Úgy van. Ha megkérhetném, lehetőség szerint adna rá egy pongyolát, mielőtt bemegyek hozzá?

– Éppenséggel megpróbálhatom.

Claire már nem volt ellenséges Maigret-vel szemben. Érezni lehetett, hogy nincs a helyzet magaslatán. A két férfi a szalonban maradt, soká kellett várniuk. A szobalány jó negyedóra múlva jött vissza értük.

– A budoárban van. Kénytelen voltam odaadni neki az üveget.

Elsőnek Maigret lépett be. Nathalie a szokott karosszékében roskadozott, kezében a konyakosüveggel. Tekintete azonban szilárd volt, arca szinte nyugodt.

– Megengedi?

A nő nem adta jelét, hogy meghallotta volna, így Maigret leült vele szemben. Az asszony úgy cirógatta az üveget, mintha az volna a legértékesebb földi kincse.

– A Jean-Goujon utcából jövök – szólt szelíden Maigret, mintha nem akarná megriasztani az asszonyt.

Az végre kinyitotta a száját, de csak egy szót szólt, elég közönyösen:

– Máris!

Azzal meghúzta az üveget, úgy, ahogy a főfelügyelő már korábban is látta tőle. Holtsápadt arcába visszatért egy kis vér, és a szája is rángatózni kezdett.

– Gondolom, mindennek már semmi jelentősége, nem igaz?

– Ugye, megijedt, hogy ha letartóztatjuk a férfit, akkor magát vádolja majd a felbujtással?

Az asszony tagadólag rázta a fejét.

– Nem. Ennél is rosszabb. Amikor tegnap elhívott magához, egy hatalmas összeget követelt tőlem. Megígérte, hogy azután majd békén hagy, és visszaköltözik Marseille-be.

– Szerette őt?

Az asszony nem felelt, tekintetében reménytelenség honolt.

– Ha szerette, miért vitt magával fegyvert?

Ettől mintha egyszeriben megtört volna.

– Soha nem ringattam magam álmokba felőle. Ő volt az utolsó esélyem. Hát tényleg nem érti?

Megpróbált cigarettára gyújtani, de annyira remegett a keze, hogy nem sikerült neki. Maigret gyufát gyújtott, és odakínálta. A nő meg se köszönte.

– Maga mindig is gőgös természet volt, ugye?

Az asszony tompa hangon helyesbített:

– Büszke vagyok. Illetve voltam. De most már…

Nem fejezte be a mondatát.

– Megalázónak érezte, hogy egy mulatóban dolgozik, és még megalázóbbnak találta volna, ha egy nagyáruház pultja mögé kell beállnia.

A nő most odafigyelt rá. Ha ő került szóba, tüstént felébredt az érdeklődése.

– Sabin-Levesque beleszeretett magába. Maga igen gyorsan rájött, hogy kicsoda is ez a Monsieur Charles.

Az asszony feszülten ült, nem moccant.

– Ragyogó, fényűző életet remélt vacsorákkal, fogadásokkal, koktélpartikkal.

– De hamar rá kellett ébrednem, hogy soha életemben nem találkoztam ennél önzőbb férfival.

– Azért, mert nem adott magának főszerepet az életében?

Az asszony ezen mintha meglepődött volna. Maigret folytatta:

– Ebben a házban ő volt minden, maga pedig semmi.

A nő tekintete ismét kérlelhetetlen lett.

– Claire-en kívül itt mindenki utált engem.

– Miért nem adott be válókeresetet?

A nő úgy tekintett körbe, mintha az egész lakást, az egész házat, a teljes Sabin-Levesque-vagyont belefoglalná ebbe a pillantásba.

– Azért, mert kapzsi. Magát egy csöppet sem érdekelte, hogy a férje időről időre eltűnik, és csinos nők után koslat. Hiszen maga volt Madame Sabin-Levesque. S az is akart maradni, bármi áron.

A nő ismét ivott, gépies mozdulattal.

– A konyakban talált menedékre. Gondolom, szeretői is voltak.

– Futó kalandok. A bárokban ismerkedtem meg férfiakkal.

Miután megtört, semmit nem tagadott, és eszébe se jutott, hogy védekezzék. Sőt, mintha valamiképp élvezte volna, hogy teljesen feltárja magát.

– Szobára mentem. Volt, aki tévedésből pénzt is adott nekem.

A szája görcsbe rándult.

– Két évvel ezelőtt találkozott Jo Fazióval.

– Az más. Őt szerettem.

– Egy kocsmában volt csapos.

– Lakást béreltem neki, kitartottam.

Cinikus kihívásként hangzott ez a szó is.

– Amilyen mélyre jutottam, már nem remélhettem, hogy önmagamért szeret. Úgy tett, mintha szeretne, én pedig úgy tettem, mintha elhinném.

– Ki javasolta, hogy tegyék el a férjét láb alól?

– Nyilván mind a kettőnknek eszébe jutott.

– Fazio földerítette, hogy milyen helyekre jár az állítólagos Monsieur Charles. Többször nyomon követte, várta a kedvező alkalmat.

A nő vállat vont. Milyen magától értetődő mindez!

– Egy éjjel, amikor a férje a Riccs-Raccsból lépett ki, Jo Fazio kihasználta, hogy néptelen a környék, és leütötte. Begyömöszölte egy lopott autóba, és levitte a Szajna-partra. A kocsit azután egy bontási telken hagyta Puteaux-ban.

– Ezek a részletek nem tartoztak rám.

– A férfi azután fölhívta magát, és bejelentette, hogy elintézte?

– Igen.

– Milyen életet élt volna az egykori csapossal?

– Ezen nem gondolkoztam el.

– Vallja be, hogy nem a szeretője iránt érzett szerelemből gyilkoltatta meg vele a férjét.

– Már nem is tudom.

– Maga mindenáron Madame Sabin-Levesque akart maradni, hogy végre maga parancsoljon ebben a házban.

– Rossz embernek talál, ugye?

– Igen. Ugyanakkor szánnom is kell magát, mert maga egyszerre kemény és törékeny.

– Törékeny? – mulatott az asszony.

Maigret megismételte:

– Igen, törékeny.

– Gondolom, most őrizetbe vesz.

– Ez a kötelességem. Menjen, öltözzék fel. Lapointe, tartsd szemmel, mert semmi kedvem, hogy megint meglépjen a kiskapun.

Maigret lassan megtömte a pipáját, rágyújtott, elkezdett föl-alá járkálni. Majdnem fél órát kellett várnia. A nő Claire-rel együtt jött vissza, aki egy disznóbőr bőröndöt cipelt utána.

Mielőtt a lépcső felé indult volna, Nathalie még egy végeérhetetlenül hosszút kortyolt a konyakosüvegből.

– Odabent biztosan nem adnak, ugye?

Nem volt kétséges, hogy elítélik. De leromlott állapotára tekintettel bizonyosan börtönkórházba kerül.

A közjegyzői iroda ajtaja nyitva állt. A temetkezésiek már befejezték a gyászdrapéria felszegezését. Nathalie kettőt lépett előre, és a koporsóra nézett.

Az arcán nem látszott semmilyen érzelem.

– Itt van benne?

– Igen. Holnap temetik.

– Engem pedig ma.

Berakták a bőröndöt a csomagtartóba, és a főfelügyelő beült az autóba az őrizetes mellé. Az asszony úgy nézte a rakpartokat, a hidakat, a járókelőket, az autóbuszokat és a gépkocsikat, mintha mindez már egy távoli múlt része lenne.

Amikor az Igazságügyi Palotához értek, Lapointe vette kézbe a bőröndöt, mert az asszonynak túl nehéz lett volna. Maigret bekopogott Coindet vizsgálóbíró ajtaján.

– Átadom magának – szólt fátyolos hangon.

Maigret rápillantott a nőre, de annak a szemében a főfelügyelő már nem is létezett. Meg sem várta, hogy hellyel kínálják, leült a bíróval szemben, és szemlátomást kitűnően érezte magát.

Epalinges (Vaud kanton),
1972. február 11.

Tördelés: Alinea Kft.
Készült az Eto-Print Nyomdaipari Kft.-ben.

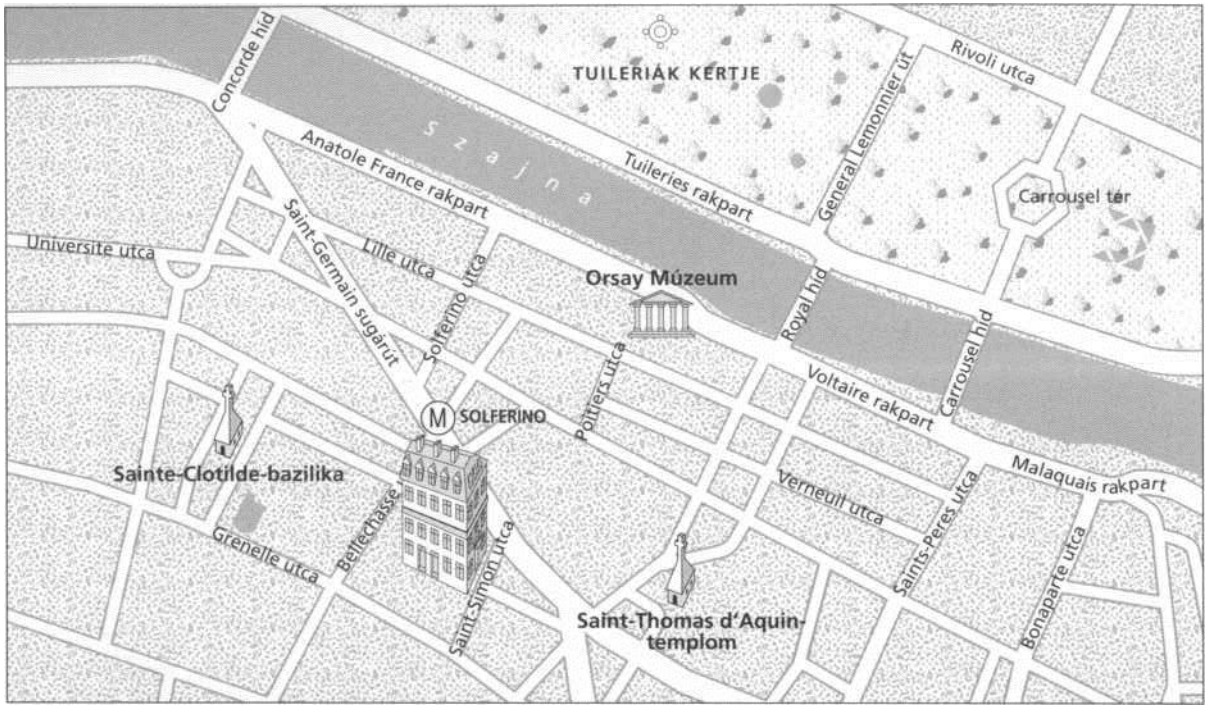
TUILERIÁK KERTJE
Concorde híd
Szajna
Anatole France rakpart
Tuileries rakpart
Rivoli utca
General Lemonnier út
Carrousel tér
Université utca
Saint-Germain sugárút
Lille utca
Solferino utca
Orsay Múzeum
Royal híd
Carrousel híd
Poitiers utca
Voltaire rakpart
SOLFERINO
Sainte-Clotilde-bazilika
Malaquais rakpart
Verneuil utca
Saints-Pères utca
Grenelle utca
Bellechasse
Saint-Simon utca
Bonaparte utca
Saint-Thomas d'Aquin-templom